

**Vejledning
nr. 9126 af 15. februar 2019
om
autorisation og registrering
af fødevarevirksomheder m.v.
(Autorisationsvejledningen)**

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	9
1.1	Regler om autorisation, registrering, privatsfære og bagatelgrænse	9
1.2	Hvem er vejledningen rettet til	10
1.3	Geografiske områder dækket af vejledningen	10
1.4	Opbygning af vejledningen	11
AUTORISATION OG REGISTRERING		11
2	Hvad er autorisation og registrering	11
2.1	Hvad er autorisation	12
2.2	Hvad er registrering	13
2.3	Mere om registrering af virksomhed og aktiviteter	14
2.4	Hvad er forhåndsgodkendelse	15
2.5	Hvad er rekvireret vejledning	15
2.6	CVR- og P-numre	16
PRIVATSFÆRE OG BAGATELGRÆNSE FOR FØDEVAREVIRKSOMHED		16
3	Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarevirksomhed	16
3.1	Begreberne privatsfære, bagatelgrænse, kontinuitet og organisation	17
3.2	Hvilke regler gælder i privatsfæren	17
3.3	Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen	18
3.4	Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til	22
3.5	Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder	22
3.6	Offentlig kontrol af virksomhed under bagatelgrænsen	23
3.7	Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen	24
4	Privatsfære	24
4.1	Hvornår er det privatsfære	25
4.2	Privates ansvar for mad, der serveres i privatsfæren	25
4.3	Privates ansvar for mad, der leveres til fødevarevirksomheder	25
5	Eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren	26
5.1	Privat husholdning i hjemmet – privatsfære	26
5.2	Andre fødevareaktiviteter i hjemmet – privatsfære	27
5.3	Dagplejere i eget hjem – privatsfære eller fødevarevirksomhed	29
5.4	Private fødevareaktiviteter i andre lokaler end hjemmet – privatsfære	29
5.5	Fællesspisning i institutioner og foreninger – privatsfære	30
5.6	Undervisning i madlavning – privatsfære	32
6	Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering	33
6.1	Hvornår er det fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen	34
6.2	Hvilke virksomheder kan være under bagatelgrænsen	34
7	Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen	35
7.1	Fødevareaktivitet uden en vis kontinuitet, lejlighedsvisse arrangementer – under bagatelgrænsen	36
7.2	Fødevareaktivitet uden en vis grad af organisation – under bagatelgrænsen	38

7.3	Virksomhed med ubetydelig fødevareaktivitet – under bagatelgrænsen	39
7.4	Fødevarevirksomhed – hyppigt, men i mindre mængder – under bagatelgrænsen.....	40
7.5	Børneinstitution med begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen.....	40
7.6	Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen.....	41
7.7	Modtagekøkkener, der modtager fx færdig frokost – under bagatelgrænsen	42
7.8	Sports- og slankeprodukter og kosttilskud – under bagatelgrænsen	43

FØDEVARER TIL OG FRA FØDEVAREVIRKSOMHEDER.....44

8 Fødevarer til og fra fødevarevirksomheder.....44

8.1	Hvor må en autoriseret fødevarevirksomhed, der håndterer animalske fødevarer, modtage fødevarer fra ...	44
8.2	Hvor må en autoriseret spirevirksomhed modtage frø fra.....	45
8.3	Hvor må en registreret fødevarevirksomhed modtage varer fra	45
8.4	Hvor må en fødevarevirksomhed levere varer til.....	46

PRIMÆRPRODUKTION.....49

9 Autorisation og registrering af primærproduktion.....49

9.1	Primærproduktion, der skal autoriseres.....	49
9.2	Primærproduktion, der skal registreres	49
9.3	Tilberedning af primærprodukter – autorisation eller registrering.....	51

10 Eksempler på primærproduktion.....51

10.1	Primærproduktion – biavl og fremstilling af honning.....	52
10.2	Primærproduktion af salt	52
10.3	Primærproduktion af vand.....	53
10.4	Primærproduktion af fisk fra put-and-take søer	53
10.5	Strygning af rogn.....	53
10.6	Primærproduktion af insekter	54

11 Primærproducenters stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter.....54

11.1	Stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter – ingen registrering	54
------	---	----

12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer.....55

12.1	Stalddørssalg af visse animalske fødevarer – registrering	56
12.2	Stalddørssalg af tamfjerkræ – registrering	57
12.3	Stalddørssalg af kaniner – registrering	57
12.4	Stalddørssalg af opdrættet fjervildt – registrering	58
12.5	Stalddørssalg af fisk og krebsdyr – registrering	58
12.6	Stalddørssalg af muslinger – registrering	59
12.7	Stalddørssalg af mælk – registrering	60
12.8	Stalddørssalg af æg – registrering	60
12.9	Jægers stalddørssalg af vildt – ingen registrering.....	61
12.10	Biavlens stalddørssalg af honning – ingen registrering	62
12.11	Adskillelse af stalddørssalg af animalske produkter fra autoriseret eller registreret virksomhed.....	63
12.12	Primærproducenters direkte levering til endelige forbrugere via lokale markeder eller madsamlinger ...	63

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder.....64

13.1	Direkte levering til lokale detailvirksomheder af tamfjerkræ – registrering	64
------	---	----

13.2	Direkte levering til lokale detailvirksomheder af kaniner – registrering	65
13.3	Direkte levering til lokale detailvirksomheder af opdrættet fjervildt – registrering	65
13.4	Direkte levering til lokale detailvirksomheder af muslinger m.m. – registrering	66
13.5	Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering	67
13.6	Jægers direkte levering til lokale detailvirksomheder af vildt – ingen registrering	68
13.7	Biavlens direkte levering til detailvirksomheder af honning – ingen registrering	68
14	Primærproducenters direkte levering af æg til eget ægpakkeri.....	70
14.1	Direkte levering til eget ægpakkeri, autoriseret til begrænset, lokal omsætning – registrering	70
VIRKSOMHEDER EFTER PRIMÆRPRODUKTION.....		70
15	Registrering af detailvirksomhed	70
15.1	Almindelige butikker og restauranter - registrering	72
15.2	Institutionskøkkener – registrering eller autorisation.....	72
15.3	Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – registrering	72
15.4	Mobile virksomheder, telte og boder m.v. – registrering	73
15.5	Automater – registrering.....	74
15.6	Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.....	74
15.7	Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, fx via hjemmesider og apps, og som ikke skal regi- streres	76
15.8	Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, og som skal registreres	77
15.9	Markedsføring af fødevarer via homeparties	77
15.10	Indkøbsforeninger, fødevarerfællesskaber – registrering	78
15.11	Hovedkontor i detail – registrering	78
15.12	Ny virksomhed, der kun leverer til én anden detailvirksomhed – registrering	80
15.13	Franchisevirksomhed i detail – registrering	80
16	Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros ...	81
16.1	Catering med levering til detailvirksomheder – autorisation	82
16.2	Distributionsterminal/-center og ferskvareterminal – registrering	83
16.3	Fødevarerbanker – registrering	84
16.4	Engrossupermarked – autorisation eller registrering.....	84
16.5	Kvindemælkscentral – registrering.....	85
16.6	Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – autorisation eller registrering	85
17	Autorisation og registrering af engrosvirksomhed	86
17.1	Produktionsvirksomhed af animalske fødevarer – autorisation	86
17.2	Ompakningsvirksomhed for animalske fødevarer – autorisation.....	87
17.3	Lagervirksomhed – autorisation eller registrering	88
17.4	Franchisevirksomhed i engros – autorisation eller registrering	89
17.5	Hovedkontor i engros – registrering.....	90
17.6	Agentur og formidler i engros – ingen registrering.....	91
17.7	Kontorvirksomhed i engros – registrering.....	91
17.8	Transportør – registrering eller autorisation.....	92
17.9	Speditør – ingen registrering	92
17.10	Vildtdepot – registrering.....	92
17.11	Virksomhed, der assisterer ved hjemmeslagtning (slagtebus) – registrering	93
17.12	Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – autorisation eller registrering	94
17.13	Begrænset detailsalg fra engrosvirksomhed, herunder salg til personale – ingen registrering	94

SÆRLIGE AKTIVITETER.....95

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter 95

18.1	Ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning – autorisation	96
18.2	Virksomhed, der modtager visse animalske fødevarer direkte fra primærproducenter – registrering	96
18.3	Opskæringsvirksomhed med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation.....	97
18.4	Slagterforretning med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation	98
18.5	Virksomheder, der afsender eller transporterer ikke fuldt kølet kød – tilladelse	99
18.6	Virksomheder, der markedsfører kød med dyrevelfærdsmærket – registrering.....	99
18.7	Detailvirksomhed, der håndterer varer fra endelige forbrugere – registrering.....	99
18.8	Handelsnormer for frugt og grønt – registrering	100
18.9	Handelsnormer for vin – registrering	100
18.10	Handelsnormer for olivenolie og olie af olivenpresserester – registrering	101
18.11	Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering.....	101
18.12	Udenlandske virksomheder, der indfører fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering	102
18.13	Privates indførsel fra Grønland eller Færøerne via forening – anmeldelse.....	103
18.14	Privates indførsel – ingen registrering.....	103
18.15	Fødevarekontaktmaterialer (FKM) – registrering	103
18.16	Restprodukter til foder – godkendelse eller registrering	106
18.17	Flere virksomheder i samme lokaler – registrering eller autorisation.....	106

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering..... 107

19.1	Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer efter oplagringsreglen eller 1/3-reglen	107
------	---	-----

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering 108

20.1	Oplagringsreglen – generelle betingelser	109
20.2	Oplagringsreglen – bagatelgrænse – ingen registrering	109
20.3	Oplagringsreglen – hvad forstås ved oplagring	110
20.4	Oplagringsreglen – temperaturkrav	110

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering 111

21.1	1/3-reglen – generelle betingelser	112
21.2	1/3-reglen – bagatelgrænse – ingen registrering	113
21.3	1/3-reglen – hvad er animalske fødevarer	114
21.4	1/3-reglen – begrænset værdi	115
21.5	1/3-reglen – begrænset mængde	115
21.6	1/3-reglen – grænser for afstand.....	115
21.7	1/3-reglen – måling af 50 km grænsen	116
21.8	1/3-reglen – hvad er specialprodukter	117
21.9	1/3-reglen – dokumentation.....	117

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering..... 119

22.1	Betingelser for levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder	120
22.2	Hvad er ikke-animalske fødevarer.....	121

23 Egenkontrollaboratorier – ingen registrering	122
23.1 Krav til egenkontrollaboratorier	122

PROCEDURE VED AUTORISATION OG REGISTRERING..... 122

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering	122
--	------------

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket.....	123
24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket	126
24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket	126
24.4 Fritagelse fra brug af den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarevirksomhed m.v.	128
24.5 Hvornår må virksomheder, der skal registreres, begynde sine fødevareaktiviteter	128
24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareaktiviteter.....	129
24.7 Hvad er betinget autorisation.....	130
24.8 Geografisk afgrænsning af virksomheden og flytning til ny adresse	131
24.9 Tjenesteydelse og kontaktoplysninger til forbrugere	131

25 Væsentlige ændringer i eksisterende virksomheder og ved ejerskifte	132
--	------------

25.1 Hvad er væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder	133
25.2 Eksempler på væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder	134
25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarevirksomheder	136
25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder	138
25.5 Eksempler på væsentlige ændringer i registrerede engrosvirksomheder og virksomheder i gruppen detail med engros	140
25.6 Ophør af virksomhed, der håndterer fødevarer eller FKM.....	142
25.7 Væsentlige ændringer i autoriserede kædevirksomheder.....	142
25.8 Væsentlige ændringer i registrerede kædevirksomheder	143

26 Fratagelse af autorisation eller registrering	143
---	------------

26.1 Hvornår kan en autorisation eller registrering blive frataget.....	144
26.2 Ny autorisation efter fratagelse	145
26.3 Ny registrering efter fratagelse.....	146

27 Autorisation eller registrering ved ejerskifte	146
--	------------

27.1 Hvad er ejerskifte og anmeldelse af ejerskifte	146
27.2 Hvad er fysiske personer kontra juridiske personer	148
27.3 Eksempler på ejerskifte	148
27.4 Ejerskifte i virksomhed under bagatelgrænsen.....	148
27.5 Overførsel af kontrolhistorik ved ejerskifte	148

BILAG 1. OVERSIGT OVER REGLER FOR AUTORISATION OG REGISTRERING .150

EU-LOVGIVNING.....	150
---------------------------	------------

Forordninger.....	150
Direktiver	152
Beslutninger	152
Vejledninger til forordninger	152

NATIONALE FORSKRIFTER..... 153

Love.....	153
Bekendtgørelser.....	153
Vejledninger.....	155

BILAG 2. DEFINITIONER..... 157

1/3-reglen	157
Animalske fødevarer	157
Behandling – håndtering, som medfører ændring af fødevaren.....	157
BSE.....	158
Detailhandel	158
Detail med engros.....	158
Donation	158
Endelig forbruger	159
Engrosvirksomhed.....	159
Erhvervsmæssig assistance til hjemmeslagtning (slagtebusser)	159
FKM	159
Forarbejdede produkter	160
Forarbejdning	160
Forbruger	160
Franchise	160
Fødevarekontaktmaterialer (FKM)	161
Fødevarer.....	161
Fødevarevirksomhed	162
Gårdbutik.....	162
Hjemmeslagtning og assistance til hjemmeslagtning.....	162
Ikke-letfordærlige fødevarer.....	162
Import og importør.....	163
Indførsel	163
Letfordærlige fødevarer.....	163
Levering	163
Levering fra detail til andre fødevarevirksomheder.....	164
Markedsføring, salg, levering eller donation	165
Mobile virksomheder, midlertidige lokaler, lokaler i privatbeboelse, salgsautomater	165
Muslinger m.m.	166
Oplagingsreglen	166
Primærproducent	166
Primærproduktion.....	166
Primærprodukter.....	166
Salg.....	168
Samhandel, samhandelsland og samhandelsområdet.....	168
Serveringsklar mad.....	169
Slakteri (slagtehus).....	169
Specialprodukter.....	169
Specificeret risikomateriale.....	169
Speditører	169
Spiseklare fødevarer.....	170
SRM	170
Stalddørssalg	170
Tredjelande.....	170
TSE, BSE og SRM.....	170

Uforarbejdede produkter	171
Vildtdepoter.....	171
Vildthåndteringsvirksomhed	171

BILAG 3. TEMPERATURBESTEMMELSER FOR OPLAGRING OG TRANSPORT AF ANIMALSKE FØDEVARER VED LEVERING FRA DETAILVIRKSOMHED TIL ANDRE FØDEVAREVIRKSOMHEDER (OPLAGRINGSREGLER) 172

BILAG 4. SKABELON TIL DOKUMENTATION AF LEVERING AF ANIMALSKE FØDEVARER FRA DETAILVIRKSOMHED TIL DETAILVIRKSOMHED (1/3-REGLER) 174

Forarbejdning	176
Specialprodukter.....	177

INDLEDNING

1 Indledning

Denne vejledning handler om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder og af virksomheder, der indfører, producerer eller sælger fødevarer kontakmaterialer. Vejledningen beskriver, hvilke virksomheder eller aktiviteter der skal autoriseres eller registreres, og procedurerne for autorisation og registrering.

Vejledningen beskriver også, hvilke fødevarer virksomheder der ligger under bagatelgrænsen, og hvilke fødevarer aktiviteter der hører under privatsfæren. Virksomheder under bagatelgrænsen og fødevarer aktiviteter under privatsfære skal hverken autoriseres eller registreres.

Ved fødevarer virksomheder forstås alle virksomheder, der giver fødevarer til andre, hvad enten man tager penge for varerne eller ej. Hvis man donerer fødevarer til andre, driver man også fødevarer virksomhed.

Se mere om:

[1.1 Regler om autorisation, registrering, privatsfære og bagatelgrænse](#)

[1.2 Hvem er vejledningen rettet til](#)

[1.3 Geografiske områder dækket af vejledningen](#)

[1.4 Opbygning af vejledningen](#)

1.1 Regler om autorisation, registrering, privatsfære og bagatelgrænse

Reglerne om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder står i autorisationsbekendtgørelsen, som supplerer hygiejneforordningen, hygiejneforordningen for animalske fødevarer, kontrolforordningen, kontrolforordningen for animalske fødevarer, fødevarerforordningen og fødevarerloven.

Ifølge forordningerne skal alle fødevarer virksomheder som minimum registreres. Nogle virksomheder skal autoriseres, dels nogle af de virksomheder, der er omfattet af hygiejneforordningen for animalske fødevarer, dels spirevirksomheder.

Læs mere om autorisation og registrering i Kommissionens vejledninger til hygiejneforordningen og hygiejneforordningen for animalske fødevarer:

[Bilag 1. Oversigt over regler for autorisation og registrering](#)

Forordningerne gælder ikke for primærproduktion til brug i private husholdninger, fx de afgrøder man dyrker til eget brug i egen have, eller de høns, man opdrætter til eget brug, både æg fra hønsene og når man slakter dyrene. Forordningerne gælder heller ikke, når man som privatperson laver mad til familien i sit private hjem. Begge dele hører til i den såkaldte privatsfære. For virksomheder under bagatelgrænsen – dvs. virksomheder, hvor aktiviteterne ikke har en vis kontinuitet eller en vis

grad af organisation, gælder fødevareforordningen, men ikke hygiejneforordningen eller hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Se afsnit:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarevirksomhed

Forordningerne gælder for alle typer af fødevarevirksomheder over bagatelgrænsen, både primærproduktion og virksomhed efter primærproduktion, også selvom man driver fødevarevirksomheden fra sit hjem, fx landbrug eller tilberedning af fødevarer i køkkenet i sin bolig. Forordningerne gælder også, selvom man donerer fødevarer til andre.

Fødevareforordningen

Hygiejneforordningen

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder

Autorisationsbekendtgørelsen

1.2 Hvem er vejledningen rettet til

Vejledningen retter sig til fødevarevirksomheder i alle led i produktion, forarbejdning og distribution af fødevarer og til virksomheder, der indfører, producerer eller sælger fødevarekontaktmaterialer. Det vil sige fødevarevirksomheder lige fra landmanden, der dyrker korn på marken, eller fisken, der fanger fisk på havet, over slagteriet eller mejeriet til supermarkedet eller kiosken på benzintanken. Vejledningen retter sig også til fødevarevirksomheder, der donerer fødevarer.

Vejledningen kan være en hjælp til at skabe klarhed for virksomheder med fødevareaktiviteter under bagatelgrænsen. Disse virksomheder er kun omfattet af dele af fødevarelovgivningen og skal ikke autoriseres eller registreres.

Vejledningen retter sig som udgangspunkt ikke til private husholdninger, men den beskriver afgrænsningen mellem fødevareaktiviteter i privatsfæren og aktiviteter i fødevarevirksomheder.

Vejledningen er også en hjælp til Fødevarestyrelsens tilsynsførende, som fører tilsyn med, at virksomhederne overholder kravene til bl.a. autorisation og registrering.

1.3 Geografiske områder dækket af vejledningen

Autorisationsbekendtgørelsen gælder for virksomheder, der er beliggende eller har aktiviteter på dansk territorium. Den dækker også fx toldfri forretninger i lufthavnsområder, danske ambassader i udlandet, dansk indregistrerede skibe, når de sejler til eller fra danske havne, fly og boreplatforme på den danske kontinentsokkel. Danske ambassader i udlandet vil normalt ikke hverken blive registreret eller kontrolleret.

Udenlandske ambassader i Danmark er derimod ikke omfattet af bekendtgørelsen.

1.4 Opbygning af vejledningen

Vejledningen er opbygget i hovedafsnit:

Autorisation og registrering

Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarevirksomhed

Fødevarer til og fra fødevarevirksomheder

Primærproduktion

Virksomheder efter primærproduktion

Særlige aktiviteter

Procedure ved autorisation og registrering

Bilag 1. Oversigt over regler for autorisation og registrering

Bilag 2. Definitioner

Bilag 3. Temperaturbestemmelser for oplagring af animalske fødevarer ved levering fra detailvirksomhed til andre fødevarevirksomheder (oplagringsreglen)

Bilag 4. Skabelon til dokumentation af levering af animalske fødevarer fra detailvirksomhed til detailvirksomhed (1/3-reglen)

AUTORISATION OG REGISTRERING

2 Hvad er autorisation og registrering

Alle fødevarevirksomheder skal som udgangspunkt være enten autoriseret eller registreret hos en myndighed. Det kan være hos Fødevarestyrelsen, Miljøstyrelsen eller Fiskeristyrelsen.

Virksomheder, der indfører, fremstiller eller markedsfører fødevarekontaktmaterialer, skal som hovedregel registreres hos Fødevarestyrelsen.

Se mere:

2.1 Hvad er autorisation

2.2 Hvad er registrering

2.3 Mere om registrering af virksomhed og aktiviteter

2.4 Hvad er forhåndsgodkendelse

2.5 Hvad er rekvireret vejledning

2.6 CVR- og P-numre

Se også afsnit:

1.1 Regler om autorisation, registrering, privatsfære og bagatelgrænse

9 Autorisation og registrering af primærproduktion

15 Registrering af detailvirksomhed

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomhed

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering

2.1 Hvad er autorisation

Autorisation af en fødevarer virksomhed er Fødevarestyrelsens godkendelse af, at virksomhedens indretning og drift og egenkontrol stemmer overens med reglerne.

Når en virksomhed har ansøgt om autorisation, skal Fødevarestyrelsen besøge virksomheden, inden virksomheden må starte sine fødevareraktiviteter. Fødevarestyrelsen vurderer på baggrund af besøget, om virksomheden kan autoriseres.

Da virksomheden endnu ikke har påbegyndt sine aktiviteter, har virksomheden ikke haft mulighed for at afprøve sin egenkontrol. Derfor kan Fødevarestyrelsen meddele betinget autorisation, så virksomheden kan afprøve og i nødvendigt omfang tilrette sin egenkontrol. Hvis Fødevarestyrelsen ved et senere besøg vurderer, at virksomheden har styr på sine aktiviteter og sin egenkontrol, får virksomheden fuld autorisation.

Nogle engrosvirksomheder, der håndterer animalske fødevarer (fx kød, mælk, fisk eller æg) skal autoriseres og får tildelt et autorisationsnummer. Spirevirksomheder skal også autoriseres, men får ikke noget autorisationsnummer. Autoriserede virksomheder bliver offentliggjort på lister, som ligger på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Hvis en autoriseret virksomhed foretager væsentlige ændringer i bygninger eller anden indretning eller væsentlige ændringer i produktion eller vareudvalg, skal den søge om en ny autorisation, og Fødevarestyrelsen udsteder en ny autorisationsskrivelse, som beskriver de aktuelle forhold i virksomheden.

Nogle autoriserede virksomheder er blevet autoriseret for mange år siden. Hvis autorisationsskrivelsen ikke kan findes, skal virksomheden anmode om en ny autorisationsskrivelse, og Fødevarestyrelsen udsteder en ny autorisationsskrivelse, som beskriver de aktuelle forhold i virksomheden.

Se afsnit:

24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareraktiviteter

Visse virksomheder skal registreres i stedet for at blive autoriseret.

Se afsnit:

2.2 Hvad er registrering

2.3 Mere om registrering af virksomhed og aktiviteter

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 12 af 177

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder
Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 4, og § 7, stk. 1

Se mere om, hvilke typer af virksomheder der skal autoriseres:

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomhed

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

Se mere i:

Hygiejnevejledningen, afsnit 35. Autorisationsnummer for fødevarer virksomheder

Hygiejnevejledningen, afsnit 36. Identifikations- og sundhedsmærker for animalske fødevarer

2.2 Hvad er registrering

Registrering af en fødevarer virksomhed betyder, at virksomheden bliver opført som fødevarer virksomhed i et register hos en kompetent myndighed. Fødevarer virksomheder skal være registreret hos enten Fødevarer styrelsen, Miljøstyrelsen (jægere) eller Fiskeristyrelsen (fiskere, muslingefiskere og muslingeopdrættere).

Fødevarer styrelsen besøger ikke virksomheden før registrering. Når en virksomhed skal registreres hos Fødevarer styrelsen, må den først gå i gang med sine fødevarer aktiviteter, når virksomheden er registreret.

Se afsnit:

24.5 Hvornår må virksomheder, der skal registreres, begynde sine fødevarer aktiviteter.

Visse fødevarer virksomheder og aktiviteter skal være autoriserede, før de må starte deres fødevarer aktiviteter.

Se afsnit:

2.1 Hvad er autorisation

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 1-3, og § 7, stk. 2

2.3 Mere om registrering af virksomhed og aktiviteter

Fødevestyrelsen registrerer de fødevarer virksomheder, der efter hygiejneforordningen skal registreres som fødevarer virksomhed.

Fødevestyrelsen registrerer også en lang række forskellige fødevarer aktiviteter i en fødevarer virksomhed. Aktiviteterne skal registreres bl.a. for, at Fødevestyrelsen kan føre kontrol med, at virksomhederne overholder reglerne.

Der er specifikke aktiviteter, som virksomhederne selv skal anmelde til registrering, inden aktiviteterne må påbegyndes. Andre aktiviteter og oplysninger om virksomheden registrerer Fødevestyrelsen fx ved tilsyn i virksomheden. Det er fx oplysninger, som Fødevestyrelsen bruger til at fastsætte kontrolfrekvens eller til brug for udtagning til kontrollkampagner m.v. Det kan også være oplysninger, som styrelsen på anden måde er forpligtet til at registrere.

Når en virksomhed ændrer væsentligt i sine aktiviteter, skal Fødevestyrelsen have det at vide bl.a. for at tilrettelægge kontrollen.

Se afsnit:

25 Væsentlige ændringer i eksisterende virksomheder og ved ejerskifte

Vejledningen beskriver en lang række specifikke aktiviteter, som virksomheden skal have registreret. Nogle aktiviteter indenfor både engros og detail indebærer så stor en risiko, at der er krav om autorisation.

Eksempler på specifikke aktiviteter, som virksomheden skal anmelde, er fx:

- Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder efter 1/3-reglen
- Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder efter oplagringsreglen
- Detailvirksomheders håndtering af fx kød og fisk, indleveret af endelige forbrugere med henblik på røgning
- Virksomheders markedsføring af kød med dyrevelfærdsmærket
- Primærproducenters stalddørssalg og levering til lokale detailvirksomheder af visse animalske fødevarer

Aktiviteter, der kræver særskilt registrering, er beskrevet i følgende afsnit:

12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

14 Primærproducenters direkte levering af æg til eget ægpakkeri

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagingsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

2.4 Hvad er forhåndsgodkendelse

Ejere af fødevarevirksomheder samt konsulenter og rådgivere kan mod betaling ansøge om at få forhåndsgodkendt indretningen af en virksomhed. Det kan være aktuelt, inden virksomheden går i gang med at bygge eller ombygge eller ved ejerskifte. Ved en forhåndsgodkendelse vurderer Fødevarestyrelsen, om den planlagte indretning af en virksomhed lever op til lovgivningen i forhold til de aktiviteter, som virksomheden ønsker at have.

Forhåndsgodkendelse er en mulighed, som virksomheden kan vælge at benytte sig af, men ikke et krav.

Se mere:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Forhaandsgodkendelse-af-indretning-af-foedevarevirksomhed.aspx>

Forhåndsgodkendelsesbekendtgørelsen

Forhåndsgodkendelsesvejledningen

2.5 Hvad er rekvireret vejledning

Fødevarevirksomheder kan mod betaling bestille et rekvireret vejledningsbesøg i Fødevarestyrelsen for at få vejledning om fødevarerlovgivningen, fx om reglerne for registrering og autorisation. Den rekvirerede vejledning er i princippet den samme som den vejledning, Fødevarestyrelsen allerede yder for at opfylde sine forvaltningsretlige forpligtelser som offentlig myndighed.

Ved et rekvireret vejledningsbesøg vejleder Fødevarestyrelsen specifikt om de emner, som virksomheden har ønsket, og på et på forhånd aftalt tidspunkt, som passer ind i virksomhedens produktion eller aktiviteter.

Se mere:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Rekvireret-vejledning.aspx>

Bekendtgørelse om rekvireret vejledning

2.6 CVR- og P-numre

De fleste fødevarer virksomheder skal ud over registreringen som fødevarer virksomhed være registreret hos Erhvervsstyrelsen i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR). CVR er statens stamregister med oplysninger om virksomheder.

Når en virksomhed eller forening bliver registreret i CVR, bliver den registreret med et CVR-nummer og et P-nummer som en juridisk enhed. Et CVR-nummer er et otte-cifret nummer, der entydigt identificerer en juridisk enhed. CVR-numre for virksomheder svarer således til et CPR-nummer for personer. Et P-nummer er et ti-cifret nummer, der entydigt repræsenterer produktionsenheden (P-enheden).

Hvis en virksomhed som juridisk enhed har aktiviteter på flere adresser, vil virksomheden have underliggende produktionsenheder, ofte med hvert sit P-nummer. P-enheder skal registreres på den eller de fysiske adresse(r), hvor produktionsenheden bliver drevet fra. Det er dog ikke alle underliggende enheder, som får et P-nummer, idet Erhvervsstyrelsen har nogle bagatelgrænser for tildeling af P-nummer. Et P-nummer er altid knyttet til et CVR-nummer.

Når Fødevarerstyrelsen registrerer virksomheder, bliver virksomhedens eventuelle CVR- og P-nummer også registreret. Men Fødevarerstyrelsen identificerer ikke virksomheder ud fra CVR-numre, men ud fra styrelsens eget register over fødevarer virksomheder – Kontrol Objekt Registeret (KOR).

Fødevarerstyrelsen bruger bl.a. CVR-numrene ved sikker elektronisk post.

Reglerne om CVR hører under Erhvervsstyrelsen.

PRIVATSFÆRE OG BAGATELGRÆNSE FOR FØDEVAREVIRKSOMHED

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarer virksomhed

Fødevarer aktiviteter i privatsfæren og fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen skal ikke autoriseres eller registreres.

- Privatsfære er fødevarer aktiviteter til brug i egen private husholdning og fødevarer aktiviteter, der kan sidestilles med privat husholdning.
- Fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen er fødevarer virksomheder, hvor aktiviteterne ikke har en vis kontinuitet eller en vis grad af organisation.

Se mere:

[3.1 Begreberne privatsfære, bagatelgrænse, kontinuitet og organisation](#)

[3.2 Hvilke regler gælder i privatsfæren](#)

[3.3 Hvilke regler gælder for fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen](#)

[3.4 Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til](#)

[3.5 Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder](#)

3.6 Offentlig kontrol af virksomhed under bagatelgrænsen

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen

Se også afsnit:

4 Privatsfære

5 Eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

3.1 Begreberne privatsfære, bagatelgrænse, kontinuitet og organisation

Fødevareaktiviteter, der hører til privatsfæren eller er fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen, skal ikke autoriseres eller registreres.

Man bruger fire begreber: privatsfære, bagatelgrænse, kontinuitet og organisation til at vurdere, om en fødevareaktivitet hører under privatsfæren eller er under bagatelgrænsen:

- *Privatsfære* er fødevareaktiviteter til brug i egen private husholdning og fødevareaktiviteter, der kan sidestilles med privat husholdning.
- *Fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen* er fødevarevirksomheder, hvor aktiviteterne ikke har en vis kontinuitet eller en vis grad af organisation.
- *Kontinuitet* handler om, hvor ofte og hvor længe ad gangen fødevareaktiviteterne foregår. Hvis fødevareaktiviteterne foregår få gange og kort tid ad gangen eller flere gange og få portioner ad gangen, har aktiviteterne ikke en vis kontinuitet og hører derfor under bagatelgrænsen.
- *Organisation* handler om, at aktiviteterne ikke er organiseret som en egentlig fødevarevirksomhed. Behandlingen af fødevarerne er således en biaktivitet i forhold til de øvrige hovedaktiviteter i virksomheden. Hvis fødevareaktiviteterne ikke har en vis grad af organisation, falder de under bagatelgrænsen.
- *Fødevarevirksomhed over bagatelgrænsen* er fødevarevirksomheder, hvor aktiviteterne både har en vis kontinuitet og en vis grad af organisation.

3.2 Hvilke regler gælder i privatsfæren

Privatsfæren er ikke omfattet af fødevarelovgivningen. Fødevarelovgivningen gælder ikke for fremstilling, håndtering eller opbevaring af fødevarer i hjemmet til brug i private husholdninger eller for primærproduktion til brug i private husholdninger. Fødevarestyrelsen fører derfor ikke kontrol med aktiviteter i privatsfæren.

Se mere i afsnit:

4 Privatsfære

Se også Fødevarestyrelsens råd og vejledning til private på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk.

3.3 Hvilke regler gælder for fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen

Fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen skal følge reglerne i fødevarer lovgivningen, på nær reglerne i hygiejneforordningen, hygiejneforordningen for animalske fødevarer, hygiejnebekendtgørelsen og mærkningsforordningen.

Virksomheder under bagatelgrænsen skal derfor ikke være registrerede i Fødevarestyrelsen, og de specifikke krav til indretning og drift gælder ikke for disse virksomheder.

Hygiejneforordningen, punkt 9 i betragtningerne

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 3, og § 8, stk. 1

Mærkningsforordningen

Mærkningsvejledningen

Virksomhed under bagatelgrænsen har stadig ansvar for den mad, den fremstiller, sælger eller giver til andre. Det er altid fødevarer virksomhedens ansvar at sikre, at maden ikke gør forbrugerne syge. Det betyder bl.a., at maden ikke må indeholde skadelige stoffer, sygdomsfremkaldende bakterier, virus eller parasitter.

Fødevarer virksomheder under bagatelgrænsen skal derfor overholde bl.a. disse krav:

- En fødevarer må ikke være farlig, dvs. sundhedsskadelig eller uegnet til menneskeføde, jf. artikel 14.
- Markedsføringen må ikke være vildledende, jf. artikel 16.
- Fødevarer virksomheden skal overholde fødevarer forordningens artikel 17. Det betyder, at virksomheden skal efterleve de relevante krav i fødevarer lovgivningen, herunder føre kontrol med, at den lever op til reglerne.
- Fødevarer virksomheden skal sikre sporbarhed og have dokumentation for, hvorfra den modtager råvarer, jf. artikel 18.
- Fødevarer virksomheden skal sørge for tilbagetrækning og tilbagekaldelse af fødevarer, der ikke lever op til fødevarer lovgivningen, fx ved advarsel i pressen for markedsførte varer, jf. artikel 19.

Fødevarer forordningen, artikel 14 og 16-19

Sporbarhedsvejledningen

Tilbagetrækningsvejledningen

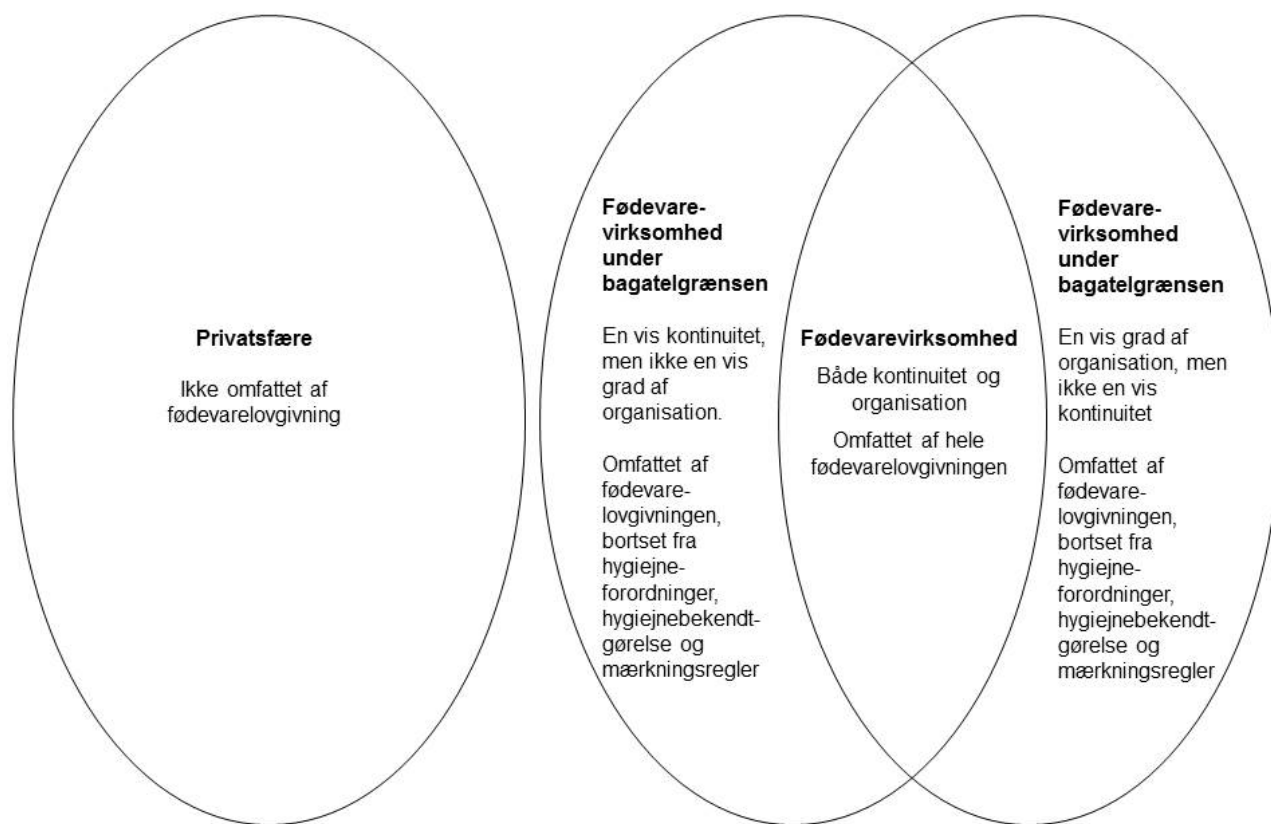
Den ansvarlige for fødevareaktiviteterne skal sørge for at have de nødvendige faciliteter, uanset om der fx bruges et køkken i egen bolig, et køkken i et forsamlingshus eller en bod på en markedsplads. Den ansvarlige skal dermed sikre, at fødevarerne ikke er farlige osv., som beskrevet ovenfor.

Den ansvarlige bør derfor bl.a. sørge for, at:

- der er tilstrækkelig plads til at håndtere fødevarerne, så de ikke bliver kontaminerede,
- der er mulighed for at vaske og tørre hænder,
- der er tilstrækkelig kapacitet, hvis man opvarmer fødevarer, så der fx er tilstrækkeligt mange kogeplader eller ovne,
- der er den nødvendige plads og kapacitet, hvis fødevarerne skal holdes varme,
- der er den nødvendige kølekapacitet, hvis fødevarerne skal køles ned eller holdes kolde, så der fx er det nødvendige antal køleskabe eller frysebokse, og
- at der om nødvendigt er overdækning for at undgå kontaminering af fødevarerne, fx ved en bod på en markedsplads.

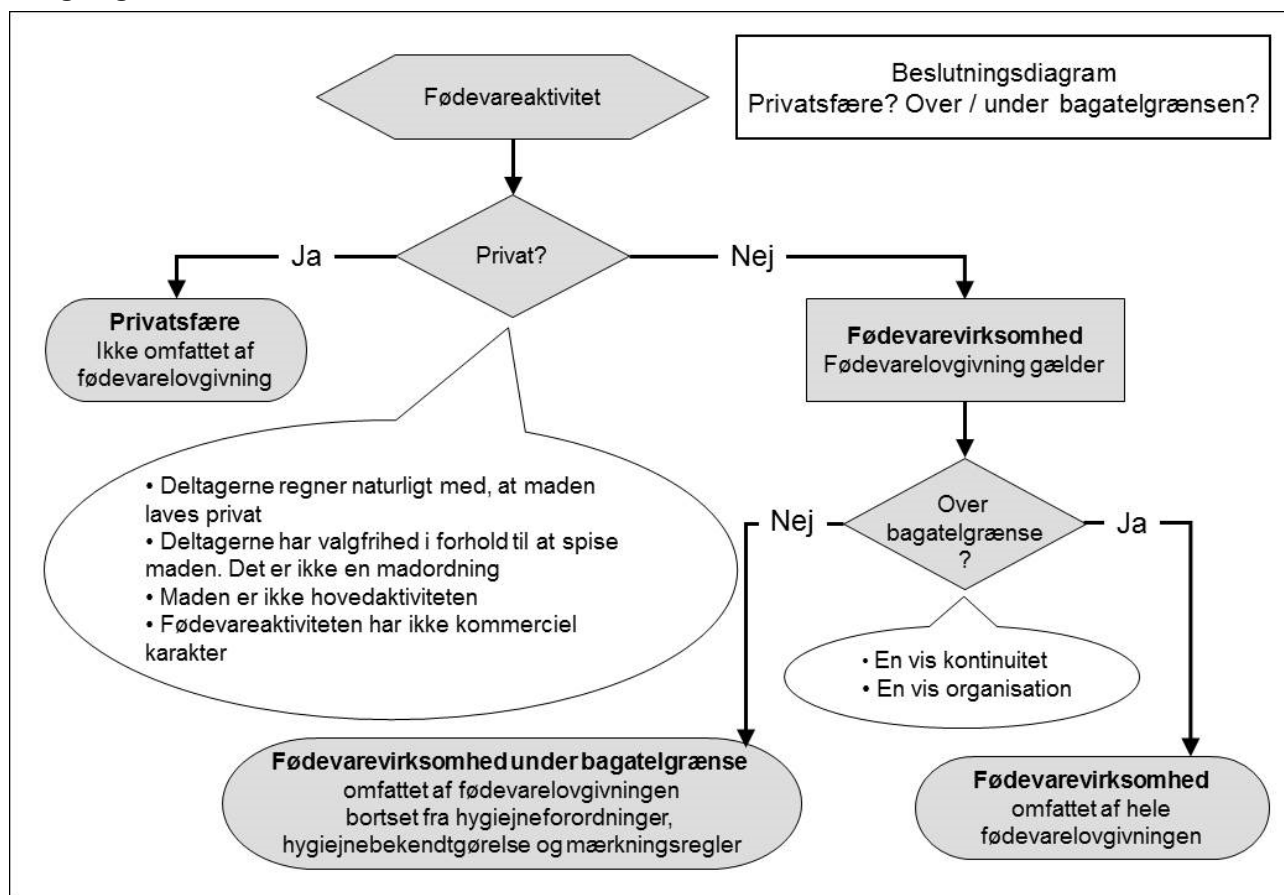
Figur 1 er en grafisk oversigt over, hvilke regler der gælder for privatsfæren og fødevarevirksomheder.

Figur 1 Grafisk oversigt over privatsfære og fødevarevirksomheder

Brug beslutningsdiagrammet i figur 2 til at vurdere, om en fødevareraktivitet hører til privatsfæren eller ligger under eller over bagatelgrænsen.

Figur 2 Beslutningsdiagram. Hører fødevareaktiviteten til privatsfæren? Er det en virksomhed over eller under bagatelgrænsen?

Virksomheder, der kan have fødevareaktiviteter under bagatelgrænsen, er:

- Primærproducenter af vegetabiliske fødevarer, fisk fra put-and-take søer (lystfiskersøer), svampe, alger, snegle, insekter og lignende
- Detailvirksomheder, både detailvirksomheder, der markedsfører direkte til forbrugere og detailvirksomheder i gruppen detail med engros

Primærproducenter af andre animalske fødevarer, fx kød af fjerkræ og kaniner, æg, mælk og muslinger m.m. kan ikke have fødevareaktiviteter under bagatelgrænsen. Denne gruppe skal altid være registrerede for at kunne markedsføre de animalske fødevarer.

Engrosvirksomheder kan heller ikke have fødevareaktiviteter under bagatelgrænsen.

Hvis privatpersoner går ud i naturen og samler mindre mængder af fx svampe, bær eller humle, som de afsætter til restauranter eller bryggerier, kan det betragtes som fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen.

Se også afsnit:

3.5 Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder

7. Eksempler på virksomhed under bagatelgrænsen

3.4 Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til

En primærproducent under bagatelgrænsen må afsætte sine vegetabiliske fødevarer, fisk fra put-and-take søer (lystfiskersøer) samt svampe, alger, snegle, insekter og lignende til den endelige forbruger, detailvirksomheder under og over bagatelgrænsen, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomheder.

Bemærk, at fisk fra put-and-take søer (lystfiskersøer) ikke er omfattet af fiskerilovgivningens forbud mod, at lystfiskere må omsætte deres fangst.

En detailvirksomhed under bagatelgrænsen må kun afsætte sine fødevarer direkte til den endelige forbruger og til andre detailvirksomheder under bagatelgrænsen, fx til en bod, der er del af et lejlig-hedsvist arrangement.

Detailvirksomheder under bagatelgrænsen kan også levere til andre detailvirksomheder over eller under bagatelgrænsen, hvis modtagervirksomheden bespiser en afgrænset kreds af personer, og der er tale om bidrag til madordningen. Det kan fx være bidrag til madordningen i en børneinstitution.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 26, stk. 4

Når en detailvirksomhed under bagatelgrænsen leverer til andre detailvirksomheder under bagatelgrænsen eller fx bidrager til madordningen i en børneinstitution, skal virksomheden stadig betragtes som en detailvirksomhed og ikke en engrosvirksomhed.

Detailvirksomheder under bagatelgrænsen er ikke omfattet af reglerne om registrerede detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder.

Se afsnit:

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

3.5 Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder

Når virksomheder under bagatelgrænsen leverer fødevarer til andre virksomheder, kan der opstå et spørgsmål om, hvem der er ansvarlig for fødevarerens sikkerhed. Fx hvis en privatperson går ud i naturen og samler svampe, bær, urter eller humle, som bliver afsat til en restaurant eller et bryggeri. Privatpersonen er da primærproducent, og aktiviteterne vil være fødevarevirksomhed under bagatel-

grænsen. Privatpersonen har som samler selv ansvar for, at de indsamlede fødevarer ikke kan gøre forbrugerne syge, fx at svampe, bær, urter eller humle ikke er indsamlet fra forurenede områder.

Restauranter og bryggerier er ansvarlige for kun at modtage og markedsføre produkter, som ikke er farlige. Restauranter og bryggerier skal vurdere fødevarerne ved modtagelsen og skal stille spørgsmål til indsamleren om varerne, fx om hvor de er indsamlet.

Hvis en virksomhed modtager varer fra en virksomhed under bagatelgrænsen, skal modtagervirksomheden selv være i stand til at bedømme bl.a., om der er tale om giftige svampe, eller være sikker på, at indsamleren har den nødvendige viden til at sikre, at der kun bliver leveret ikke-giftige svampe.

Både den leverende og modtagende virksomhed skal overholde reglerne om sporbarhed af fødevarer og vide, hvor virksomheden har fået fødevarerne fra henholdsvis har leveret til.

Fødevarereforordningen, artikel 17 og 18

Restauranter og lignende kan også selv samle svampe, bær og urter i naturen eller dyrke dem i haven og bruge dem som ingredienser i tilberedningen. Hvis det foregår i et omfang over bagatelgrænsen, skal restauranten også registreres som primærproducent.

3.6 Offentlig kontrol af virksomhed under bagatelgrænsen

Der vil ikke nødvendigvis være offentlig kontrol med virksomheder under bagatelgrænsen, men virksomheden er omfattet af kontrolforordningens regler om offentlig kontrol. Da virksomheder under bagatelgrænsen ikke er registrerede, har Fødevarestyrelsen dog ikke nødvendigvis kendskab til disse aktiviteter og fører derfor ikke regelmæssig kontrol.

Kontrolforordningen

Der vil dog ofte blive ført kontrol med større arrangementer, som Fødevarestyrelsen får kendskab til enten via medierne eller via henvendelser fra borgere og virksomheder.

Fødevarestyrelsen gennemfører kontrolkampagner med forskellige temaer for at sikre, at fødevarereforordningens krav bliver overholdt, også i virksomheder under bagatelgrænsen.

Fødevarestyrelsen skal ved kontrollen have adgang til alle dele af virksomheden, også køkken og opbevaringsrum i private hjem, hvis det er en del af virksomheden. Virksomheden skal give oplysning om forhold af betydning for kontrollen.

Hvis virksomheden ikke lever op til kravene i fødevarereforordningen, kan Fødevarestyrelsen sanktionere overtrædelsen, fx give forbud mod produktion og markedsføring af fødevarer eller påbud om at ændre i produktionen.

Fødevarereloven, §§ 52-54a

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen

Køkkener og andre dele af private boliger kan i nogle tilfælde betragtes som fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen, fx ved:

- Salg eller donation af mindre mængder mad via digitale platforme, som fx apps eller hjemmesider.
- Salg af hjemmelavet marmelade og saft fra vejboeder.
- Forældres fremstilling og bidrag af mad til madordningen i fx børneinstitution med fx hjemmebagt brød, kager eller hjemmelavet marmelade.
- Forældres fremstilling og levering af boller osv. til børnene i 6. klasse, som sælger dem videre for at samle ind til et lejrskoleophold.
- Fremstilling af mad til lejlighedsvisse arrangementer, fx festivaler, høstmarkeder, fernisering i galleri og lignende.
- Opbevaring af kosttilskud i skab i soveværelset, i bryggerset eller i garagen.

Se også afsnit:

15.3 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – registrering

16. 6 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

17.12 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

4 Privatsfære

Privatsfære er fødevareaktiviteter til brug i egen private husholdning og fødevareaktiviteter, der kan sidestilles med privat husholdning.

Se mere:

4.1 Hvornår er det privatsfære

4.2 Privates ansvar for mad, der serveres i privatsfæren

4.3 Privates ansvar for mad, der leveres til fødevarevirksomheder

Se også afsnit:

3.2 Hvilke regler gælder i privatsfæren

5 Eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren

4.1 Hvornår er det privatsfære

Privatsfæren omfatter den opbevaring og behandling af fødevarer, der finder sted i hjemmet til brug i egen husholdning og fødevareaktiviteter, der kan sidestilles med privat husholdning.

Hvis en person eller familie selv avler eller dyrker fødevarer til eget forbrug eller forærer fødevarer bort i beskeden målestok til familie, venner og bekendte, er det også privatsfære.

Privatsfære dækker også madlavning og servering af mad for andre personer end egen husholdning og i nogle tilfælde madlavning eller servering af mad andre steder end i hjemmet.

Se afsnit:

5 Eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren.

Håndteringen af fødevarer eller typen af mad er ikke afgørende for, om et arrangement hører til privatsfæren eller ej. Det er også underordnet, hvor maden stammer fra, fx om den er tilberedt i et køkken i en bolig, i lejede lokaler eller i et institutionskøkken. Det er ikke afgørende, om der er offentlig adgang til et arrangement, eller om arrangementet holdes for en lukket kreds.

Kendetegn for arrangementer i privatsfæren er fx:

- Deltageren regner naturligt med, at maden bliver fremstillet i privat regi.
- Deltageren har valgfrihed i forhold til at spise maden. Det er ikke en madordning.
- Maden er ikke hovedaktiviteten.
- Fødevareaktiviteten har normalt ikke kommerciel karakter.

4.2 Privates ansvar for mad, der serveres i privatsfæren

Når en privatperson serverer mad for andre i privatsfæren, er man som privatperson selv ansvarlig, hvis gæsterne bliver syge af maden.

4.3 Privates ansvar for mad, der leveres til fødevarevirksomheder

Når forældre bidrager med mad til madordninger i børnenes institution, er det forældrenes ansvar, at den medbragte mad ikke gør børnene syge.

Personalet i institutionens køkken er samtidigt ansvarlig for ikke at modtage mad, som åbenlyst ikke er i orden. Fx bør personalet ikke modtage mad, som burde være afkølet og opbevaret på køl, men som ikke er afkølet ved modtagelsen, ligesom de ikke bør modtage mad, som burde være holdt varm, men som ikke er varm ved modtagelsen.

Hvis maden opbevares i institutionen i nogen tid før servering, er personalet ansvarlig for at opbevare maden korrekt, fx på køl eller varmholdt.

Se mere i afsnit:

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

5 Eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren

Der er en række eksempler på fødevareaktiviteter i privatsfæren.

Se mere om fødevareaktiviteter i privatsfæren:

[5.1 Privat husholdning i hjemmet – privatsfære](#)

[5.2 Andre fødevareaktiviteter i hjemmet – privatsfære](#)

[5.3 Dagplejere i eget hjem – privatsfære – dog i nogle tilfælde fødevarevirksomhed](#)

[5.4 Private fødevareaktiviteter i andre lokaler end hjemmet – privatsfære](#)

[5.5 Fællesspisning i institutioner og foreninger – privatsfære](#)

[5.6 Undervisning i madlavning – privatsfære](#)

5.1 Privat husholdning i hjemmet – privatsfære

Privatsfæren omfatter forskellige former for almindelig privat husholdning, fx:

- Husholdninger i private hjem, hvor der laves mad til hjemmets beboere og gæster. Fx familier, herunder plejefamilier, men også større enheder som kollektiver, bofællesskaber og kollegier, hvor beboerne på skift laver mad til hinanden.
- Køkkener i fængsler, hvor de indsatte selv køber ind og laver mad.
- Hvis en almindelig familie selv avler eller dyrker fødevarer til eget forbrug eller forærer fødevarerne bort i beskeden målestok til familie, venner og bekendte.
- Når familie og venner hjælper hinanden og fx indbyrdes aftaler at hjælpe med madlavning til en fest.
- Når private benytter en kogekone eller kok til at komme i de privates eget hjem for at lave mad, uanset om det er til en privat fest eller blot til daglig bespisning, og al tilberedning foregår her. Kogekonen eller kokken kan eventuelt stå for indkøbene, når det foregår i umiddelbar tilknytning til arrangementet. Der er ingen grænser for, hvor mange gange en kogekone eller kok må lave mad i privatsfæren.
- Når man inviterer en mindre gruppe fremmede hjem for at spise i fællesskab og nyde socialt samvær over maden. Det kan typisk foregå som led i kulturel udveksling, fx via facebook grupper. Der kan være en vis betaling for maden, men det må ikke få karakter af egentlig restaurationsvirksomhed.

Det er fødevarevirksomhed og hører ikke til privatsfæren, hvis en kogekone eller en kok laver maden i sit private køkken eller opbevarer de indkøbte varer i sit hjem. Det afhænger af aktiviteterens omfang, om denne virksomhed er under eller over bagatelgrænsen og skal registreres.

Se mere i afsnit:

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

Når fx en kommunal udbringningsordning leverer mad til en beboers privatadresse, er fremstilling og transport omfattet af fødevarelovgivningen. Efter leveringen hører maden til privatsfæren.

Madlavning i institutioner som plejehjem, leve-bomiljøer, andre døgninstitutioner og børneinstitutioner er normalt fødevarevirksomhed. Fx hvis beboerne er på midlertidigt eller længerevarende ophold i institutionen på grund af betydelig evt. varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, så beboerne ikke kan klare sig uden støtte, men har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner, for pleje og/eller behandling i kortere eller længere perioder.

Men visse typer bo- eller væresteder hører til privatsfæren. Det er typisk institutioner med ret vel-fungerende beboere, som blot skal have pædagogisk støtte i at varetage deres egen husholdning.

Eksempler på almindelig privat husholdning i privatsfæren:

- Institutioner, skoler eller terapikøkkener med bo-træning for unge, der er på vej ud i samfundet, men stadig har brug for overvågning. Der er flere unge om et køkken, og der er tilknyttet pædagoger.
- Unge med lette funktionsforstyrrelser har hver deres lille ungdomsbolig og kan vælge at deltage i spisning i fælles lejlighed. Typisk har personerne et beskyttet job med en ugentlig fridag, hvor de på denne dag med støtte fra en pædagog på skift laver aftensmad til de øvrige i køkkenet i den fælles lejlighed.
- En kokekone laver mad til et guldbryllup hjemme hos guldbrudeparret.
- Et familiemedlem laver mad derhjemme, og en i vennekredsen bager kage derhjemme, som medbringes til en beboer på et plejehjem. Plejehjemsbeboeren inviterer sine to naboer til at deltage i spisningen.
- En plejefamilie tilbyder bolig og pleje for et mindre antal børn i sit private hjem.

5.2 Andre fødevareaktiviteter i hjemmet – privatsfære

Ud over den almindelige madlavning til familien kan der være andre aktiviteter i hjemmet, hvor mad og drikke overdrages til andre, men stadig indenfor privatsfæren. Det kan fx være:

- Dagpleje for små børn.
- Bed & Breakfast.
- Bondegårdsferie.
- Pensionater.
- Kursusaktivitet og idrætslejre, fx ridelejre.
- Offentlige møder i private hjem.

Når man vurderer, om en aktivitet hører til privatsfæren, skal man især lægge vægt på, om aktiviteten har karakter af privat husholdning eller af et privat arrangement, og om deltagerne ud fra omstændighederne naturligt regner med, at madlavningen foregår privat.

Man bør også vurdere, om der er etableret særlige bygninger eller særlige køkkener og spisefaciliteter, så aktiviteterne får en mere erhvervmæssig karakter. Maden skal som udgangspunkt laves i familiens køkken, for at aktiviteterne hører til privatsfæren.

Maden bør kun indgå som en del af arrangementet, fx i forbindelse med dagpleje, kursusaktivitet eller pensionat. Hvis der alene er tale om madlavning og servering for gæster, er det en restaurant og dermed en fødevarevirksomhed.

Mere specifikke eksempler på aktiviteter i privatsfæren:

- En dagplejemor passer tre børn. Hvis gruppen af dagplejemødre har sygdom eller ferie, kan der være op til seks børn i hjemmet. Der tilbydes morgenmad og frokost samt mellemmåltider.
- Bed & Breakfast med fire dobbeltværelser og en lejlighed til seks personer. Der tilberedes morgenmad hver dag samt varm mad lørdag aften i familiens køkken.
- Bondegårdsferie på en landejendom med fire værelser og en lejlighed, i alt 12 sengepladser. Der tilbydes fuld forplejning, og maden fremstilles i familiens køkken.
- Der afholdes bibeltimer i private hjem. Bibeltimerne annonceres i lokalavisen, og arrangementet indeholder et traktement.
- En konkurrencerytter afholder kursus i dressur på sin landejendom for 14 deltagere med fuld forplejning og overnatning på ejendommen.

Eksempler på fødevareaktiviteter, som ikke hører til privatsfæren:

- Aktiviteter som Bed & Breakfast, bondegårdsferie, pensionat og kursusaktiviteter kan være så omfattende, at der bliver tale om hotel- og restaurationsvirksomhed. Det skal vurderes, om arrangementet har karakter af privat husholdning, og antallet af gæster eller deltagere har en betydning. Hvis antallet overstiger ca. 12 personer, kan det normalt ikke betragtes som privatsfære.
- Hvis aktiviteterne foregår et andet sted end i arrangørens eget hjem, kan det normalt heller ikke betragtes som privatsfære, men får karakter af hotel- eller restaurantvirksomhed. Det hører fx ikke til privatsfæren, hvis man driver Bed & Breakfast i tre forskellige huse, og ejeren selv bor et andet sted.

Se også afsnit:

5.3 Dagplejere i eget hjem – privatsfære – dog i nogle tilfælde fødevarevirksomhed

5.3 Dagplejere i eget hjem – privatsfære eller fødevarevirksomhed

Privat dagpleje udøves i flere forskellige former, som ikke altid hører til privatsfæren. Når det ikke er privatsfære, er det fødevarevirksomhed over eller under bagatelgrænsen.

Eksempler på organisering af privat dagpleje i forhold til fødevarelovgivningen og privatsfære eller ej:

Dagpleje, som er privatsfære:

- Én dagplejer passer op til og med fem børn i det hjem, hvor dagplejeren har bopælsadresse.
- To dagplejere passer op til og med ti børn i det hjem, hvor mindst den ene dagplejer har bopælsadresse.

Dagpleje, som ikke er privatsfære:

- Én dagplejer passer op til og med fem børn, eller flere dagplejere passer flere børn. Men det foregår ikke i et hjem, hvor mindst den ene dagplejer har bopælsadresse.
- To eller flere dagplejere passer flere end ti børn, uanset om det foregår i et hjem, hvor mindst den ene dagplejer har bopælsadresse.

Hvis dagplejen ikke kan betragtes som privatsfære, skal det vurderes, om der er tale om fødevarevirksomhed under eller over bagatelgrænsen.

Se afsnit:

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

5.4 Private fødevareaktiviteter i andre lokaler end hjemmet – privatsfære

Nogle private arrangementer bliver fx af praktiske grunde flyttet til andre lokaler end hjemmet, men hører stadig til privatsfæren. Det kan fx være:

- Private fester i forsamlingshuse.
- Receptioner på arbejdspladsen.
- Middag på arbejdspladsen for samarbejdspartnere.

En del frokostordninger på arbejdspladser hører til privatsfæren, fx en gruppe kolleger, som skiftes til at indkøbe og måske også tilberede frokost til hinanden. Hvis det derimod er virksomheden, der står for frokostordningen og tilbyder den til sine ansatte, hører aktiviteten ikke til privatsfæren, men er fødevarevirksomhed.

Eksempler på aktiviteter i privatsfæren:

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 29 af 177

- Et lille håndværkerfirma inviterer sine kunder på middag i virksomhedens lokaler. Maden tilvirknes i virksomhedens ikke registrerede køkken.
- Et ægtepar holder guldbryllup i det lokale forsamlingshus og har hyret en kok, der kommer og laver mad i forsamlingshusets køkken.
- Medarbejderne på en arbejdsplads har på eget initiativ arrangeret en frokostordning, hvor otte personer på skift tilbereder frokost i afdelingens tekøkken til hinanden.
- En medarbejder i et firma holder 25-års jubilæum for kolleger, familie og venner. Firmaet giver diverse drikkevarer, og medarbejderen har selv sørget for at tilberede sandwich og bagt kager derhjemme.

5.5 Fællesspisning i institutioner og foreninger – privatsfære

Ved mange arrangementer er der tradition for, at deltagere laver mad til fælles spisning – til sig selv og andre. Ofte er maden lavet hjemme. Det kan være arrangementer i skole og børneinstitutioner, i foreninger og i religiøs sammenhæng. Det er arrangementer, som er en naturlig del af hjemmets aktiviteter, og som pga. traditionen i skole-, børnepasnings-, religiøse- og foreningsliv opfattes som private.

Eksempler på sådanne arrangementer indenfor privatsfæren er:

- Sammenkomster i religiøs sammenhæng, fx kirkekaffe med kage eller fællesspisning.
- Arrangementer i skolen, børneinstitutionen eller plejehjemmet. Det kan også være et bidrag af kage eller mad til fx børnehavestuen, men det må ikke erstatte en fast madordning.
- Arrangementer i foreninger, fx sportsklubber, spejdere og bankoklubber.

Foreninger, hvor hovedformålet er at skabe socialt samvær for medlemmerne, og hvor der serveres mad for foreningens medlemmer, anses normalt også for privatsfære. Det gælder også selvom medlemmerne betaler for fødevarerne, og hvis der fx er faste åbningstider i foreningen. Hvis foreningen ofte serverer mad for andre end foreningens medlemmer, er det ikke længere privatsfære men fødevareraktivitet.

De arrangementer i religiøs sammenhæng, der regnes til privatsfæren, er typisk sammenkomster for menigheden ved gudstjenester eller andre menighedsarrangementer. Det gælder, både når deltagerne tager mad med hjemmefra, og når maden laves på stedet i menighedens lokaler.

I andre tilfælde fungerer menighedslokalerne nærmest som et forsamlingshus, som private kan benytte til forskellige arrangementer, fx sammenkomster efter begravelser, hvor man selv sørger for en kok eller andre personer til at stå for maden. Det hører til privatsfæren på linje med forsamlingshuse.

Mere specifikke eksempler på aktiviteter i institutioner og foreninger under privatsfæren:

- Sammenkomster i religiøs sammenhæng, fx kirkekaffe med kage eller fællesspisning efter gudstjenesten ("spaghettigudstjeneste"). Kagerne laves i private køkkener af menighedsrådets medlemmer, men maden laves i køkkenet, der hører til kirken.
- Årlig sommerafslutning på en skole. Elever, forældre, søskende og bedsteforældre inviteres til grillaften på skolen. Man medbringer selv det kød, man ønsker at grille. Skolen er vært med varme kul og flutes, salatbar og kaffe. Flutes og salatbar laves af elever og lærer i hjemkundskabslokalerne.
- Fællesspisning på en folkeskole. Alle medbringer en ret til fællesbordet.
- En loge med et ugentligt møde for broderlogen og hver 14. dag for søsterlogen. Sæsonen er fra september til maj. Der serveres et let måltid. Typisk anrettes sild og karrysalat i skåle. Lun ret kommer fra ekstern leverandør, fx skinke med flødekartofler. Der er ikke ansat køkkenpersonale, men en af søstrene står for anretning og opvask i logens køkken.
- Fællesspisning i fælleslokale i en kolonihaveforening. Fællesspisningen annonceres med opslag ved fælles hus eller på foreningens hjemmeside eller facebookgruppe. Ingen tilmelding. Man møder bare op. Man er også velkommen, selvom man ikke er medlem. Man medbringer mad hjemmefra til fælles buffet.
- Fællesspisning i vejlavet. Fællesspisningen annonceres fx på foreningens hjemmeside eller facebookgruppe.
- En kommune afholder et æblemostarrangement, hvor borgerne kan møde op og moste juice fra egne æbler.
- En forening i en mindre by holder i forbindelse med foreningens øvrige aktiviteter fællesspisning for deltagerne hver onsdag. Maden laves af frivillige i det tilknyttede, ikke registrerede køkken.
- Forældre til børn på en børnehavestue skiftes til at medbringe hjemmebagte boller til spisning om eftermiddagen og som supplement til madordningen. Bollerne kan afleveres i forvejen og fryses ned i børnehaven.
- Forældre bager fastelavnsboller, som børnene medbringer til en fælles fastelavnsfest på skolen for alle elever og lærere.
- Sommer-spejderlejr i lejet hytte med 35 deltagere i en uge. Frivillige "tanter" indkøber mad til ugen og laver morgenmad, frokost, eftermiddags- og aftensmad. Alle fødevareraktiviteter foregår i hyttens køkken. Forældre bidrager med kager og boller, som er lavet i hjemmene.
- En idrætsklub har vedtaget at sælge sodavand og hjemmelavede toast til deltagere og tilskuere i forbindelse med træningsaftenerne, til hjemmekampe og stævner arrangeret af klubben selv.
- En picnic eller et sammenskudsgilde, arrangeret af beboerne på et værested, hvor de medbringer maden eller hver betaler et beløb til dækning af de udgifter, der er ved afholdelsen af arrangementet. Arrangementet afholdes i tilknytning til eller i værestedets lokaler. Værestedets køkken vil ofte være registreret som fødevareraktivitet.

Eksempler på aktiviteter, der ikke hører under privatsfæren:

- En del menigheder råder over menighedshuse eller sognegårde, hvor køkkenet har egentlig restaurationspræg, ofte med fast tilknyttet personale. Private kan booke lokaler og bestille køkkenet til at lave mad til arrangementer.
- Når foreninger og klubber afholder arrangementer, som ikke er i umiddelbar tilknytning til foreningens/klubbens anlæg eller lokaler, men fx på byens torv, er det fødevarevirksomhed. Hvis det er lejlighedsvis arrangementer eller ubetydelige fødevareaktiviteter er det under bagatelgrænsen.

Se eksempler på foreningsaktiviteter uden for foreningens lokaler, som ikke er privatsfære, men virksomhed under bagatelgrænsen, i afsnit:

7.1 Fødevareaktivitet uden en vis kontinuitet, lejlighedsvis arrangementer – under bagatelgrænsen. Eksemplet om cykelklubben, der serverer kyllingesalat til et cykelløb.

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareaktivitet – under bagatelgrænsen. Eksemplet om spejdere, der bager snobrød og pandekager i en hvervekampagne.

5.6 Undervisning i madlavning – privatsfære

Madlavning i undervisningssammenhæng, inkl. madlavning i pædagogisk eller terapeutisk sammenhæng, hører til privatsfæren.

Madlavning i skolekøkkener, hvor eleverne laver mad til sig selv, sidestilles med madlavning i private husholdninger og hører til privatsfæren. Formålet med undervisning i hjemkundskab er bl.a. at lære eleverne at lave mad til en privat husholdning. Skolekøkkener er normalt indrettet næsten som en privat husholdning, og typisk tilbereder eleverne mad i portioner, der svarer til en privat husholdning. Det må ikke træde i stedet for en madordning.

Hvis en skole ønsker at bruge skolekøkkenet som en fødevarevirksomhed i bestemte tidsrum, er køkkenet omfattet af fødevarelovgivningen i de tidsrum, enten som fødevarevirksomhed over eller under bagatelgrænsen.

Undervisning i madlavning i andre sammenhænge, fx på aftenskole, hører også til privatsfæren. Det gælder også madlavning i pædagogisk øjemed i børneinstitutioner.

Køkkener i fødevarevirksomheder, fx restauranter eller institutioner, bruges nogle gange til private arrangementer. Det kan fx være undervisningsevents med en kok. Hvis en virksomhed begynder at afholde private arrangementer i virksomhedens lokaler eller i umiddelbar tilknytning til lokalene, skal det være registreret som en væsentlig ændring af virksomhedens aktiviteter. Arrangementerne kan foregå samtidigt med virksomhedens normale aktiviteter. Virksomheden har ansvaret for, at arrangementerne ikke forringer hygiejnen i virksomheden.

Se afsnit:

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder.

Mere specifikke eksempler, hvor undervisning i madlavning er privatsfære:

- Et restaurantkøkken bruges jævnligt til private arrangementer, hvor firmaer eller private selskaber køber sig til en oplevelse. Deltagerne går i restaurantens køkken og tilbereder forskellige retter sammen med restaurantens kokke. Arrangementet afsluttes med middag og vine for deltagerne. Fødevarevirksomheden er registreret til denne type aktiviteter, så de private arrangementer kan afholdes i virksomheden. Det er kun selve arrangementerne, der hører til privatsfæren.
- Et naturvejledningsarrangement, hvor deltagerne selv deltager i at indsamle, håndtere, tilberede og spise de indsamlede svampe.
- Et naturvejledningsarrangement, hvor deltagerne selv deltager i at indsamle, håndtere, tilberede og spise de indsamlede østers.
- En aftenskoleorganisation afholder kurser én gang ugentligt med ”Finere madlavning for mænd”. Maden tilberedes og spises af kursUSDeltagerne.
- En børnehave inddrager børnene i madlavningen ved at lade dem skrælle og rengøre grønsager i et udekøkken. Køkkenet, hvor selve madlavningen foregår, er registreret af Fødevestyrelsen.
- En butik afholder kurser med fx kagepyntning, hvor deltagerne får den færdigt pyntede kage med hjem. Butikken er registreret hos Fødevestyrelsen, men kursusaktiviteten er privatsfære.
- En kokkeskole for amatører, hvor kurset typisk varer et par timer eller op til en uge. Maden tilberedes og spises af deltagerne eller af deltagerens venner eller familier, der er inviteret til lejligheden. Kursus og spisning er privatsfære. Hvis der i forbindelse med kurset er salg til kursisterne af fx melblandinger, er dette salg fødevarevirksomhed over eller under bagatelgrænsen.

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

Fødevestyrelser, hvis aktiviteter ikke har en vis kontinuitet eller en vis grad af organisation, er fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen og skal ikke registreres.

Der er en række kriterier for, om en fødevarevirksomhed er under bagatelgrænsen.

Se mere om bagatelgrænsen:

[6.1 Hvornår er det fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen](#)

[6.2 Hvilke virksomheder kan være under bagatelgrænsen](#)

Se også afsnit:

[3.3 Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen](#)

[3.4 Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til](#)

[3.5 Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder](#)

3.6 Offentlig kontrol af virksomhed under bagatelgrænsen

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

6.1 Hvornår er det fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

Virksomhedens fødevareaktiviteter har betydning for, om virksomheden ligger over eller under bagatelgrænsen.

Fødevareaktiviteter under bagatelgrænsen kan være kendetegnet ved fx:

- Markedsføring af fødevarer er ikke den primære aktivitet.
- Der er tale om fødevareaktivitet, som er begrænset i enten hyppighed eller omfang.
- Aktiviteterne erstatter ikke eksisterende lovpligtige eller faste madordninger.
- Modtagerne vil naturligt gå ud fra, at tilberedningen kan være sket i et ikke-registreret køkken, herunder et køkken i en bolig.
- Aktiviteten foregår ikke kontinuerligt, men lejlighedsvist.

Virksomheder uden en vis kontinuitet kaldes også lejlighedsvisse arrangementer. Disse virksomheder kan fremstille alle slags fødevarer.

I virksomheder uden en vis grad af organisation vil der normalt være tale om begrænset behandling af fødevarer, eller at behandlingen af fødevarer ikke er hovedaktiviteten i virksomheden.

Det kan bl.a. indgå i vurderingen af, om en fødevareaktivitet har en vis kontinuitet eller en vis grad af organisation, hvordan og i hvilket omfang der bliver annonceret for fødevareaktiviteterne. Fx kan reklamer i dagblade, på internettet eller på egen hjemmeside medføre, at fødevareaktiviteterne ikke hører under bagatelgrænsen. Hvis det fremgår af reklamerne eller af det faktiske salg, at fødevareaktiviteten er begrænset i tid eller omfang, kan der stadig være tale om fødevareaktivitet under bagatelgrænsen.

Se mere i afsnit:

3.3 Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 3, og § 8, stk. 1

6.2 Hvilke virksomheder kan være under bagatelgrænsen

Følgende typer af virksomhed kan være under bagatelgrænsen:

- Primærproducenter, der indsamler svampe, alger (tang), snegle og lignende i naturen.

- Primærproducenter, der har nogle få frugtræer og -buske, dyrker mindre mængder af grønt osv.
- Detailvirksomheder, der leverer fødevarer direkte til endelige forbrugere.

Følgende typer af virksomhed kan ikke være under bagatelgrænsen:

- Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer.
- Virksomheder efter primærproduktionen, der leverer fødevarer til andre fødevarevirksomheder.
- Virksomheder, der sælger fødevarer efter reglerne om fødevarer til særlige medicinske formål, modernælkserstatninger eller tilskudsblandinger.
- Detailvirksomheder, der modtager visse animalske fødevarer direkte fra primærproducenten, fx rå mælk, kød af tamfjerkræ, kaniner eller opdrættet fjervildt, levende muslinger m.m., eller æg.

Se mere i afsnit:

3.3 Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 8, stk. 2 og 3

Forordningen om fødevarer til særlige medicinske formål

Bekendtgørelse om fødevarer til særlige medicinske formål til spædbørn

Bekendtgørelse om straffebestemmelser for overtrædelse af forordning om fødevarer til særlige medicinske formål

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

Fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen, hvor fødevareaktiviteterne ikke har en vis kontinuitet eller en vis grad af organisation, skal ikke registreres.

Se flere eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen:

7.1 Fødevareaktivitet uden en vis kontinuitet, lejlighedsvisse arrangementer – under bagatelgrænsen

7.2 Fødevareaktivitet uden en vis grad af organisation – under bagatelgrænsen

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareaktivitet – under bagatelgrænsen

7.4 Fødevarevirksomhed – hyppigt, men i mindre mængder – under bagatelgrænsen

7.5 Børneinstitution med begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

7.7 Modtagekøkkener, der modtager fx færdig frokost – under bagatelgrænsen

7.8 Sports- og slankeprodukter og kosttilskud – under bagatelgrænsen.

Se også afsnit:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarevirksomhed

3.3 Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

3.4 Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til

3.5 Under bagatelgrænsen – ansvar for mad til andre virksomheder

3.6 Offentlig kontrol af virksomhed under bagatelgrænsen

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

7.1 Fødevareaktivitet uden en vis kontinuitet, lejlighedsvis arrangementer – under bagatelgrænsen

Virksomheden skal konkret vurdere, om der er kontinuitet i virksomhedens fødevareaktiviteter. Kontinuitet handler i denne sammenhæng om, hvor ofte og hvor længe ad gangen aktiviteterne med fødevarer finder sted. Arrangementer uden en vis kontinuitet kaldes lejlighedsvis arrangementer.

Virksomheden bør bl.a. vurdere:

- Antallet af gange fødevareaktiviteten/arrangementet finder sted.
- Hvor længe ad gangen fødevareaktiviteten/arrangementet varer.
- En kombination af de nævnte forhold.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 8, stk. 1

Arrangementer, som finder sted op til ca. 10 gange om året, kan vurderes som en virksomhed under bagatelgrænsen. Det kan være forskellige typer af aktiviteter, fx kan en markedsbod have fødevareaktiviteter ca. 10 gange om året med en varighed på nogle dage pr. gang. Madboder på en festival kan fx have fødevareaktiviteter en til tre gange om året med en varighed på op til ca. 10 dage pr. gang. Samlet set bør aktiviteterne ikke vare mere end ca. 30 dage i alt i løbet af et år for at ligge under bagatelgrænsen.

Hvis en landmand sælger kød fra op til ca. 10 af sine dyr, som er slagtet i autoriseret stationært eller mobilt slagteri, er det detailvirksomhed og kan også anses for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen.

Hvis man annoncerer salg af fødevarer via fx dagblade, internettet, facebook og lign., kan salget godt være under bagatelgrænsen, selvom annoncen er synlig i længere perioder. Det skal konkret vurderes, hvilket omfang selve salget har.

Hvis arrangementer har en vis kontinuitet, der overskrider grænserne for lejlighedsvisse arrangementer, kan de kun høre under bagatelgrænsen, hvis arrangementerne ikke samtidig har en vis grad af organisation.

Se afsnit:

7.2 Fødevareaktivitet uden en vis grad af organisation – under bagatelgrænsen

Til lejlighedsvisse arrangementer er der ingen begrænsninger i, hvilke fødevarer der kan håndteres eller behandles, når bare der er egnede faciliteter, og de generelle krav i fødevarerlovgivningen overholdes.

En fødevarer virksomhed kan afholde lejlighedsvisse arrangementer i sine lokaler eller i umiddelbar tilknytning til lokalerne. Hvis aktiviteterne i det lejlighedsvisse arrangement ikke er en naturlig del af virksomhedens normale aktiviteter, skal de registreres som en væsentlig ændring af virksomhedens aktiviteter. Hvis virksomheden afholder lejlighedsvisse arrangementer et andet sted end i sine lokaler, fx på en festivalplads, er det ikke en væsentlig ændring i virksomhedens aktiviteter og skal ikke registreres.

Se afsnit:

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

Specifikke eksempler på aktiviteter, der anses for at være lejlighedsvisse arrangementer og derfor under bagatelgrænsen:

- En privatperson sælger hjemmelavet solbærmarmelade og hjemmebagte muffins og julemålkager på en stand på en todages julemesse arrangeret på bytorvet af den lokale handelsstandsafdeling.
- Et 1. maj arrangement arrangeret af den lokale partiforening varer fire dage. Foreningen har eget øltelt og spisetelt på pladsen, ligesom andre organisationer har salg af fødevarer.
- En musical på et lokalt amatørteater. Det drejer sig om ca. 18 forestillinger, fordelt på seks dage. Frivillige fremstiller sandwich og muffins, som sælges ved forestillingerne.
- Lions Klub (lokalafdeling) bager og serverer pandekager på torvet i en weekend.
- En rideskole tilbyder ridelejr én uge om året for ca. 20 børn. Der tilbydes fuld forplejning til børnene.
- Reception i anledning af ny fødevarer virksomhed: Hele lokalområdet er inviteret i avisen. Der forventes at deltage et par hundrede gæster. Maden består af virksomhedens vareudvalg samt tilbehør i form af forskellige kolde dip, fx humus og tzatziki. En medarbejder vil hjemme i sit eget private køkken tilvirke de forskellige dip til arrangementet.
- Et lokalt, kommunalt museum arrangerer middelalderfestival i en uge. Festivalen annonceres lokalt. Museet har to boder med frivillige, mens andre lokale foreninger driver to andre boder. Fra museets bod sælges tærter bagt i museets lille køkken, som ikke er registreret.

- Et sommerspil (teater) opføres hvert år i 14 dage. Her kan købes kaffe/te og kolde drikke samt kage, popcorn, is m.m. (kioskvarer). Der kan bestilles skovtursmenu fra den lokale café (grønsagstærte med bønner og løg, rebildsalat og frikadelle, mexicansk svinefilet og blandet salat med blommer og hvedekerner, ostebidder med abrikos, brownies, brød og smør).
- En cykelklub afholder et cykelløb for både klubmedlemmer og folk udefra. Frivillige i klubben laver kyllingesalat derhjemme og sælger til deltagerne, deres familier og tilskuere.
- En kogekone tilbereder mad i sit private køkken til konfirmationer op til ca. 10 gange på et år. Opvarmning og anretning finder sted i kundens køkken.
- En kok laver mad til sølvbryllup, bryllup, runde fødselsdage og lignende op til ca. 10 gange om året og står for indkøb og opbevaring i sit eget køkken, men tilbereder al maden i sølvbrudeparrets køkken.
- En landmand sælger kød fra egne dyr, der leveres direkte fra slagteriet til forbrugeren, fx af tre lam og fem kalve på et år.
- En privatperson brygger øl i sin private bolig og annoncerer på facebook. Opslaget ligger hele året, men der er kun salg til forbrugere eller fødevarer virksomheder i få dage af gangen, ca. hver tredje måned, når et bryg er klar.

Eksempler på virksomhed, der ikke er lejlighedsvis arrangementer og derfor over bagatelgrænsen:

- Arrangementer én gang om ugen hele året skønnes ikke at være virksomhed under bagatelgrænsen.
- En landmand sælger kød, der leveres direkte fra slagteriet til forbrugeren, af 10 lam og otte kalve på et år.

7.2 Fødevareaktivitet uden en vis grad af organisation – under bagatelgrænsen

Virksomheden skal vurdere graden af organisation i virksomhedens fødevareraktiviteter.

Fødevareraktiviteter uden en vis grad af organisation betyder, at aktiviteterne ikke er organiseret som en egentlig fødevarer virksomhed, og at aktiviteterne foregår i et begrænset omfang.

De normale kendetegn for alle typer af fødevarer virksomhed uden en vis grad af organisation er, at fødevareraktiviteten er ubetydelig i forhold til andre aktiviteter i virksomheden, eller at graden af behandling af fødevarer er begrænset.

En fødevareraktivitet, der ikke har en vis grad af organisation, kan fx være fremstilling af syltetøj i køkkenet i egen bolig til salg ved basarer og lignende, og forældres bidrag til madordninger og skoleboder hver dag.

Eksempler på fødevarer virksomhed med en vis grad af organisation:

- Virksomheden har som en væsentlig del af sit formål at servere mad og drikke, fx folkekøkkener, væresteder, restauranter i golfklubber og visse loger.

- Virksomheden har personale til at lave mad.
- Kunder kan have en rimelig forventning om, at aktiviteten er underlagt regelmæssig offentlig kontrol.
- Der opkræves betaling med fortjeneste for øje, så arrangementet får karakter af kommerciel servering af mad og drikke. I vurderingen af den kommercielle karakter kan fx indgå markedsføringslementer som menukort, skiltning udenfor og reklame.

Se mere om virksomheder uden en vis grad af organisation:

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareaktivitet – under bagatelgrænsen

7.4 Fødevarevirksomhed – hyppigt, men i mindre mængder – under bagatelgrænsen

7.5 Børneinstitution med begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareaktivitet – under bagatelgrænsen

Nogle typer fødevarevirksomhed hører under bagatelgrænsen, fordi virksomhedens fødevareaktiviteter er ubetydelige i forhold til virksomhedens øvrige aktiviteter og derfor uden en vis grad af organisation.

Omsætningen af fødevarer i forhold til virksomhedens omsætning i øvrigt bør indgå i vurderingen af, om en fødevareaktivitet er ubetydelig og hører under bagatelgrænsen:

- Hvis virksomhedens omsætning af fødevarer udgør 50 % eller derover af virksomhedens totale omsætning, vil det typisk blive vurderet som værende over bagatelgrænsen, da fødevareomsætningen ikke kan anses for ubetydelig i forhold til virksomhedens øvrige aktiviteter.
- Hvis omsætningen af fødevarer overstiger 50.000 kr. uden moms per år, bør dette beløb også indgå i vurderingen af, om der er tale om ubetydelig fødevarevirksomhed.

Begge ovennævnte kriterier (50 % og 50.000 kr.) bør indgå i vurderingen. Det vil således ikke som udgangspunkt være muligt for en fødevarevirksomhed, som har en omsætning af fødevarer på over 50 % af den totale omsætning at blive vurderet som hørende under bagatelgrænsen, selvom omsætningen er under 50.000 kr. årligt uden moms.

Eksempler på ubetydelig fødevareaktivitet under bagatelgrænsen:

- Frisørens servering af kaffe og te, fordi serveringen af fødevarer er en ubetydelig aktivitet i forhold til virksomhedens andre aktiviteter.
- Sportsforretningers salg af sportsdrikke, fordi salget og omsætningen af disse er en ubetydelig aktivitet i forhold til virksomhedens salg af tøj og udstyr til sport.

- Salg af kosttilskud kan i nogle tilfælde høre under bagatelgrænsen, hvis salget af kosttilskud er ubetydeligt i forhold til andre varer, der sælges. Fx ved homeparties, hvor der sælges kosttilskud ved siden af et større salg af fx rengøringsartikler eller kosmetik.
- Blomsterhandlers salg af fx vin sammen med blomster i en gavekurv.
- Net- og spillecaféers, idrætsforeningers, byggemarkeders og legetøjsbutikkers salg af slik, is og sodavand.
- Kommunalt værested i socialpsykiatrien. Åbent én gang ugentligt. Der serveres kaffe og te og en gang imellem en småkage.
- Skoleboder, der kun sælger fx drikkevarer, frisk frugt, slik og chokolade, færdigbagt brød og tørkager eller udleverer mælk til børnene. Salget må ikke have karakter af detailforretning.
- Transportvirksomheder, hvis hovedopgave ikke er transport af varer, kan høre under bagatelgrænsen, fx et taxaselskab, som undtagelsesvis kører mad ud til pensionister.
- Vejeboder med salg af hjemmelavet syltetøj og marmelade eller saft fremstillet af frugt fra egen have.
- Politikere, der deler noget spiseligt eller drikkeligt ud på togstationen som led i en valgkampagne, fx hjemmebagte boller.
- Spejderkorps, der bager snobrød eller pandekager over bål på byens torv, samtidigt med almindelige spejderaktiviteter, fx som led i en hvervekampagne eller evt. bare som sommeraktivitet. Det kan dog også være et lejlighedsvist arrangement.
- Salg af fødevarer, hvor samme type fødevarer har indgået som element i undervisningen. Fx salg af melblandinger ved siden af kursus i brødbagning.

7.4 Fødevarevirksomhed – hyppigt, men i mindre mængder – under bagatelgrænsen

Hvis man hyppigt sælger eller donerer fødevarer i mindre mængder, kan der efter en konkret vurdering være tale om fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen.

Fx ved salg af overskudsmad én gang om ugen, men i små mængder, fx 4-5 portioner ad gangen. En portion kan være alt fra en enkelt portion til fx en tre-retters menu eller en kage eller et brød. Maden vil typisk blive markedsført via digitale platforme, fx via en app, ved opslag på facebook eller andre digitale platforme, og maden er typisk tilberedt i det private køkken. Det kan fx være salg eller donation af overskudsmad, men det kan også være salg af en ret, man gerne vil afprøve.

7.5 Børneinstitution med begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen

Børneinstitutioner, som kun serverer frisk frugt og mælkeprodukter og lignende og udleverer drikkevarer til børnenes egne madpakker, hører under bagatelgrænsen.

Børneinstitutioner, der behandler fødevarer uden en egentlig madordning kan have en begrænset behandling af fødevarer og stadig høre under bagatelgrænsen. Institutionen kan dagligt servere morgenmad og eftermiddagsmad, bage og foretage anden begrænset madlavning, fx fremstille pandekager, grønsagssupper og risengrød. Serveringen må ikke erstatte en madordning med daglig eller jævnlig tilberedning af frokost eller middag, men serveringen kan supplere madordningen.

Eksempler på begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen:

- En børneinstitution får mad til frokost fra eksternt leverandør. Om morgenen laver personalet havregrød til de børn, der møder tidligt op i institutionen. Om eftermiddagen er der ofte boller, som pædagogerne har bagt sammen med børnene.
- En skolefritidsordning laver eftermiddagsmad, som ugens første fire dage består af frugt og brød, men om fredagen bliver der bagt fx brød, kager eller pandekager. Indimellem bliver der kogt pasta, lavet grønsagssuppe, bagekartofler med fyld, pizzasnegle eller lettere tilberedning af mad med ingredienser som forarbejdede animalske fødevarer, fx skinke eller salami.

Eksempel på fødevarevirksomhed, der ikke er under bagatelgrænsen:

- Børneinstitutioner, der behandler fødevarer som led i en egentlig madordning.

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

Hvis børneinstitutioner eller skoler har en madordning, hvor maden bliver tilberedt i institutionen eller skolen, skal køkkenet være registreret som fødevarevirksomhed.

Det er derimod under bagatelgrænsen, hvis forældre eller børn bidrager med mad til madordningen i børneinstitutionen eller skolen. Maden kan være tilberedt i private køkkener eller eventuelt i skolekøkkenet. Bidragene må dog ikke erstatte en lovpligtig eller en fast madordning, og det skal være kendt for alle, at fødevarerne ikke kommer fra en registreret virksomhed med offentlig kontrol.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 26, stk. 4, nr. 5

Det er vigtigt, at alle ved, hvem der har ansvaret, hvis noget går galt. Når fx forældre bidrager med brød til en madordning for eleverne på hele skolen, vil køkkenet i skolen, hvor maden til madordningen bliver tilberedt, være en registreret virksomhed. Køkkenpersonalet har ansvaret for at overholde fødevarelovgivningen i den registrerede virksomhed. Køkkenpersonalet skal blandt andet vurdere de risici, der kan være ved at modtage mad fra private køkkener.

Forældrene, der bidrager til madordningen, driver fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen og har ansvaret for at leve op til kravene i fødevareforordningen, fx kravet om, at maden ikke må være farlig. Der vil som udgangspunkt ikke blive ført offentlig kontrol med forældrenes private køkkener. Det kan dog blive nødvendigt ved sygdomsudbrud blandt skolens elever på grund af smitte fra fødevarer.

Se også afsnit:

3.3 Hvilke regler gælder for fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

4.3 Privates ansvar for mad, der leveres til fødevarevirksomheder.

Fødevareforordningen, artikel 14

Eksempler, hvor forældre bidrager til en madordning eller skolebod:

- Alle 6. klasserne på en skole får forældre eller børn til at bage boller derhjemme. Bollerne sælges i skoleboden. Overskuddet fra salget går til 6. klassernes lejrskoletur.
- På en privatskole er der ansat en kok, som laver frokost til hele skolen hver dag. Forældrene bidrager med hjemmebagt brød, enten bagt i køkken i egen bolig eller i skolekøkkenet. Forældrenes bidrag er under bagatelgrænsen, mens kokkens arbejde er over bagatelgrænsen.

7.7 Modtagekøkkener, der modtager fx færdig frokost – under bagatelgrænsen

Hvis en virksomhed eller institution modtager fx færdig frokost klar til servering fra et cateringfirma, kan det høre under bagatelgrænsen.

Kriterier, der bl.a. kan indgå i overvejelserne:

- Virksomheden står som modtager af fødevarerne og stiller evt. personale til rådighed til anretning og oprydning. Cateringfirmaet kan også selv stille personale til rådighed til anretning og oprydning, uden at virksomheden og institutionen skal registreres.
- Der modtages kun fødevarer, som er klar til servering, eller fødevarer, der blot i en kortere periode skal opbevares på køl eller varmholdes inden servering. Det kan være, at nogle af fødevarerne anrettes på fade efter modtagelsen.
- Eventuelle rester kasseres.
- Brød, smør og lignende, som ikke er letfordærligt, og eventuelt mælk og andre drikkevarer, som bruges sammen med de fødevarer, der leveres fra cateringfirmaet, kan evt. opbevares fra måltid til måltid.

Modtagekøkkenet kan som fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen opbevare fødevarerne i en kortere periode, når blot det sikres, at fødevarerne ikke lider overlast. Med en kortere periode menes den periode, der er nødvendig for, at alle medarbejdere kan få serveret mad. I virksomheder med tre-holdskift kan denne periode strække sig til 24 timer.

Eksempler på et modtagekøkken under bagatelgrænsen:

- Et rådgivende ingeniørfirma har enteret med en cateringvirksomhed, der fremstiller frokost for medarbejderne hver dag. Ingeniørfirmaet har ansat en køkkenassistent, der modtager og anretter både kold og varm mad, som modtages i termokasser, rydder op, vasker op og kassere rester.
- En børnehave modtager mad fra et institutionskøkken eller et cateringfirma hver dag til frokost som led i institutionens madordning. Maden serveres for børnene, og rester kasseres.

Der indkøbes mælk et par gange om ugen, som opbevares i køleskab og serveres sammen med maden.

Derimod vil et modtagekøkken, der modtager mad, som skal gemmes for at blive serveret i flere dage, være fødevarerirksomhed over bagatelgrænsen. Det gælder fx børneinstitutioner, der kun modtager mad to gange om ugen til servering alle ugens dage.

7.8 Sports- og slankeprodukter og kosttilskud – under bagatelgrænsen

Virksomheder, der sælger visse produkter omfattet af reglerne om særlig ernæring, fx sports- og slankeprodukter eller gluten- og laktosefri produkter, hører under bagatelgrænsen, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Det gælder også virksomheder, der sælger kosttilskudsprodukter.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 8, stk. 1

Se også afsnit:

18.8 Handelsnormer for frugt og grønt – registrering.

Virksomheder, der sælger fødevarer efter reglerne om fødevarer til særlige medicinske formål, modernælkserstatninger eller tilskudsblandinger, skal altid registreres og hører derfor ikke under bagatelgrænsen.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 8, stk. 2

Se mere om kravene til fødevarer til særlige medicinske formål og om modernælkserstatninger og tilskudsblandinger i:

Forordningen om fødevarer til særlige medicinske formål

Bekendtgørelse om fødevarer til særlige medicinske formål til spædbørn

Bekendtgørelse om straffebestemmelser for overtrædelse af forordning om fødevarer til særlige medicinske formål

Bekendtgørelse om modernælkserstatning

FØDEVARER TIL OG FRA FØDEVAREVIRKSOMHEDER

8 Fødevarer til og fra fødevarevirksomheder

En fødevarevirksomhed efter primærproduktionen må som hovedregel kun modtage fødevarer fra fødevarevirksomheder, som er autoriserede eller registrerede. Der er dog nogle undtagelser, fx for forældre, som leverer bidrag til mad i børnehaven, eller restauranter, der modtager svampe fra folk, som har samlet i naturen.

Når en primærproducent fx dyrker gulerødder og selv renser og pakker dem, er rensning og pakning aktiviteter i primærproduktionen og er omfattet af registreringen som primærproducent.

Hvis primærproducenten også modtager gulerødder fra en eller flere andre primærproducenter og renser og pakker disse gulerødder, er det ikke forbundet med primærproduktionen, men aktiviteter efter primærproduktionen.

Se mere:

8.1 Hvor må en autoriseret fødevarevirksomhed, der håndterer animalske fødevarer, modtage fødevarer fra

8.2 Hvor må en autoriseret spirevirksomhed modtage frø til spiring fra

8.3 Hvor må en registreret fødevarevirksomhed modtage varer fra

8.4 Hvor må en fødevarevirksomhed levere varer til

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

Forordning om autorisation af spirevirksomheder

Autorisationsbekendtgørelsen, § 26

8.1 Hvor må en autoriseret fødevarevirksomhed, der håndterer animalske fødevarer, modtage fødevarer fra

En virksomhed, der er autoriseret til at håndtere animalske fødevarer som kød, muslinger m.m., fisk, mælk, æg og produkter heraf, må kun modtage animalske fødevarer fra:

- Primærproducenter, fx landmænd, der opdrætter slagtedyr, jægere, fiskere, muslingefiskere, muslingeopdrættere, akvakulturbrug, mælkeproducenter eller ægproducenter.
- Virksomheder i tredjelande, der er godkendt til at eksportere animalske fødevarer til EU.
- Andre virksomheder, der er autoriseret til at håndtere animalske fødevarer.
- Registrerede virksomheder, som udelukkende oplagrer eller transporterer animalske fødevarer, der er produceret i autoriserede virksomheder, og som under transport og oplagring overholder temperaturkravene i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

En virksomhed, der er autoriseret til at håndtere animalske fødevarer, må modtage ikke-animalske fødevarer fra primærproducenter og registrerede virksomheder.

Transportører af animalske fødevarer skal ikke autoriseres, men registreres. Transportører, der er registrerede, må således transportere både animalske og ikke-animalske fødevarer.

Visse lagre med oplagring af animalske fødevarer skal ikke autoriseres, men registreres. Det drejer sig om lagre, der oplagrer animalske fødevarer, som ikke kræver temperaturregulerede forhold, dvs. fx dåsevarer og tørvarer, som ikke skal opbevares på køl eller frost.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 5, litra b, nr. i, og artikel 4, stk. 1
Autorisationsbekendtgørelsen, § 26

8.2 Hvor må en autoriseret spirevirksomhed modtage frø fra

Autoriserede spirevirksomheder må kun modtage frø til spiring, hvis frøene kommer fra leverandører i EU, som er registrerede i deres hjemland, eller fra virksomheder i tredjelande, som er godkendt i deres hjemland.

Forordning om autorisation af spirevirksomheder
Autorisationsbekendtgørelsen, § 26

8.3 Hvor må en registreret fødevarevirksomhed modtage varer fra

Registrerede virksomheder må som hovedregel kun modtage varer fra autoriserede eller registrerede fødevarevirksomheder.

En fiskehandler eller en restaurant må fx kun modtage fisk direkte fra en fisker, der er registreret hos Fiskeristyrelsen som erhvervs- eller bierhvervsfisker. Fiskehandleren eller restauranten skal også være registreret hos Fiskeristyrelsen efter fiskerilovgivningen til førstegangssomsætning af fisk, medmindre fiskeren er registreret til førstegangssomsætning.

Der er en række undtagelser til hovedreglen om, at fødevarevirksomheder kun må modtage fødevarer fra autoriserede eller registrerede fødevarevirksomheder:

- Alle registrerede virksomheder må modtage fødevarer fra virksomheder i tredjelande, selvom virksomhederne i tredjelande ikke i alle tilfælde skal være registreret.
- Alle registrerede virksomheder må modtage fx vegetabiliske fødevarer, svampe og alger direkte fra primærproducenter, fx folk, som samler mindre mængder af fx krydderurter, humle, svampe eller tang i naturen, eller som dyrker mindre mængder æbler i haven, selvom primærproducenten ikke er registreret som fødevarevirksomhed.
- Registrerede detailvirksomheder må modtage honning og andre biprodukter beregnet til konsum, fx propolis, direkte fra biavlere, som ikke er registreret som fødevarevirksomhed.

- Registrerede detailvirksomheder må modtage og håndtere kød af tamhovdyr, fjerkræ, opdrættet vildt og vildt samt fisk og krebsdyr fra endelige forbrugere med henblik på tilbagelevering til forbrugeren til brug i egen husholdning.
- Registrerede detailvirksomheder, som bespiser en afgrænset kreds af personer, må modtage fødevarer fra virksomheder under bagatelgrænsen, når der er tale om bidrag til en madordning.

Se også afsnit

3.4 Hvem kan virksomheder under bagatelgrænsen afsætte varer til

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

18.7 Detailvirksomhed, der håndterer varer fra endelige forbrugere – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 26

8.4 Hvor må en fødevarer virksomhed levere varer til

Primærproducenter

Primærproducenter må levere primærprodukter direkte til den endelige forbruger ved stalddørsalg, til detailvirksomheder, til virksomheder i gruppen detail med engros og til engrosvirksomheder.

Herudover må primærproducenter levere visse animalske produkter, som ikke er primærprodukter, dvs. slagtede dyr som tamfjerkræ, opdrættet fjervildt og kaniner i uåbnet stand samt nedlagt vildt til endelige forbrugere ved stalddørssalg og til lokale detailvirksomheder, når primærproducenten er registreret til disse aktiviteter.

Se afsnit:

11 Primærproducenters stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter

12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

Hygiejneforordningen, artikel 1, stk. 2, litra c, og stk. 3, og artikel 4, stk. 1, jf. bilag I, punkt 1

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 3, litra c-e, og stk. 4

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 4-6 og 26

Detailvirksomheder

Detailvirksomheder er to grupper:

- Detailvirksomheder, der leverer fødevarer direkte til endelige forbrugere, fx butikker, restauranter og kiosker.
- Virksomheder i gruppen detail med engros, der leverer fødevarer til andre detailvirksomheder, fx engrossupermarkeder, ferskvareterminaler og centralkøkkener på hospitaler.

Fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 7

Detailvirksomheder, der leverer fødevarer direkte til endelige forbrugere, har som hovedaktivitet at levere fødevarer til endelige forbrugere. Herudover må virksomhederne også levere fødevarer til andre fødevareraktiviteter, så længe de fortsat har karakter af virksomhed, der leverer til endelige forbrugere. Ved levering forstås både salg og donation.

Detailvirksomheder, der leverer fødevarer direkte til endelige forbrugere, må derudover levere fødevarer til andre fødevareraktiviteter efter følgende retningslinjer:

- Ikke-animalske fødevarer, fx mel, gryn, brød, salt, frugt og grønt, til andre fødevareraktiviteter, både detailvirksomheder og engrosaktiviteter. Virksomheden skal ikke være særligt registreret til denne aktivitet.
- Animalske fødevarer til andre fødevareraktiviteter, både detailvirksomheder og engrosaktiviteter efter oplagringsreglen. Virksomheden skal være særligt registreret til denne aktivitet.
- Animalske fødevarer til andre detailvirksomheder i begrænset omfang efter 1/3-reglen. Virksomheden skal være særligt registreret til denne aktivitet.

Se afsnit:

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevareraktiviteter – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevareraktiviteter – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevareraktiviteter – ingen registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 17-19 og 26

Detailvirksomheder i gruppen detail med engros har som hovedaktivitet at levere fødevarer til detailvirksomheder, inkl. andre virksomheder i gruppen detail med engros. Der er ikke nogen begrænsninger i mængde eller afstand for levering af hverken ikke-animalske eller animalske fødevarer til andre fødevareraktiviteter (detail, detail med engros og engros).

Virksomheder i gruppen detail med engros må levere fødevarer til andre fødevarevirksomheder:

- Ikke-animalske fødevarer, fx mel, gryn, brød og kager, salt, frugt og grønt, uden begrænsninger. Virksomheden skal ikke være særligt registreret til denne aktivitet.
- Animalske fødevarer efter oplagringsreglen. Virksomheden skal være særligt registreret til denne aktivitet.
- Autoriserede virksomheder i gruppen detail med engros, dvs. autoriserede cateringvirksomheder, skal opfylde alle supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer, inkl. temperaturbestemmelser, og skal derfor ikke være særligt registreret for at levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder.

Se afsnit:

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 5, litra b, nr. i

Engrosvirksomheder

Engrosvirksomheder må levere til engrosvirksomheder, virksomheder i gruppen detail med engros og detailvirksomheder, der leverer til endelige forbrugere. Engrosvirksomheder kan også have en begrænset afsætning direkte til endelige forbrugere af de varer, de i øvrigt afsætter.

Se afsnit:

17.13 Begrænset detailsalg fra engrosvirksomhed, herunder salg til personale – ingen registrering

Returvarer

Alle typer fødevarevirksomheder må modtage fødevarer retur fra andre fødevarevirksomheder eller den endelige forbruger, hvis fødevarerne afvises af den modtagende virksomhed eller tilsynsmyndigheden, eller trækkes tilbage af den afsendende virksomhed, fordi varerne er fundet farlige, er under mistanke for at være farlige eller i øvrigt ikke lever op til fødevarelovgivningen.

Engrosvirksomheder, virksomheder i gruppen detail med engros og detailvirksomheder, der leverer fødevarer til endelige forbrugere, kan returnere fødevarer til alle typer fødevarevirksomheder, når fødevarerne ikke længere er salgbare for at få godtgørelse efter SKAT's afgiftsregler.

Fødevarereforordningen, artikel 14 og 19
Hygiejnebekendtgørelsen, §§ 29-30

PRIMÆRPRODUKTION

9 Autorisation og registrering af primærproduktion

De fleste primærproducenter af vegetabiliske og animalske fødevarer skal registreres, men spireproducenter skal autoriseres.

Ved primærproducenter forstås landmænd, der opdrætter dyr til slagtning, mælkeproduktion eller ægproduktion, dyrker korn, gulerødder, jordbær eller andre afgrøder, gartnere, der dyrker tomater, krydderurter, mikrogrønt eller andre spiselige afgrøder, plantageejere, der dyrker æbler, kirsebær, solbær eller andre afgrøder, fiskere, dambrugere, jægere og samlere af fx svampe og urter i naturen.

Se mere om autorisation og registrering af primærproducenter:

9.1 Primærproduktion, der skal autoriseres

9.2 Primærproduktion, der skal registreres

9.3 Tilberedning af primærprodukter – autorisation eller registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder

9.1 Primærproduktion, der skal autoriseres

Spireproducenter er primærproduktion, der skal autoriseres.

Spirevirksomheder skal autoriseres og opfylde en række supplerende krav ud over de generelle krav til primærproducenter.

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 4

Se mere i afsnit:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

9.2 Primærproduktion, der skal registreres

En række eksempler på primærproduktion, der skal registreres:

- Dyrkning og produktion af vegetabilier, fx korn, gulerødder, frugt, grøntsager, krydderurter og mikrogrønt, og transport, opbevaring og håndtering af produkterne på produktionsstedet, når det ikke ændrer produkternes karakter væsentligt, og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten. Rensning af egne vegetabiliske produkter, fx rensning af gulerødder for jord, og pakning i poser med almindelig atmosfærisk luft, er også primærproduktion. Pakning i særlig atmosfære, snitning af gulerødder, frysning af bær osv. er ikke primærproduktion, men er et led senere end primærproduktion.
- Husdyrproduktion og aktiviteter i tilknytning hertil, herunder transport af husdyr til fx slagteri eller mellem bedrifter, når primærproducenten står for transporten.
- Malkning og opbevaring af mælk på bedriften og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten.
- Produktion og indsamling af æg på bedriften og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten.
- Fiskeri og håndtering af fiskevarer om bord på fiskefartøjer, når det ikke ændrer produkternes karakter væsentligt, og transport til første virksomhed i land, når primærproducenten står for transporten.
- Indsamling af svampe, bær, snegle m.v. og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten.
- Dyrkning og høst af tang (makroalger) og mikroalger, fx dyrkning i rør, samt transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten. Rensning eller tørring af tang og mikroalger, enten uden brug af særlige foranstaltninger eller ved hjælp af affugtere eller ovne, og pakning af produktet i poser med almindelig atmosfærisk luft er del af primærproduktionen.
- Indsamling af tang (makroalger) i naturen og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten. Rensning eller tørring af tang, enten uden brug af særlige foranstaltninger eller ved hjælp af affugtere eller ovne, og pakning af tang i poser med almindelig atmosfærisk luft er del af primærproduktionen.
- Akvakulturbrug (dambrug) med fisk, krebsdyr, muslinger m.v. ved åer og i havet, og transport til første virksomhed, når primærproducenten står for transporten. Strygning af rogn til konsum i akvakulturbrug er en del af primærproduktionen. Ud over selve strygningen af rogn er også skylning af rogn og fjernelse af åbenbart dårlige æg, påfyldning i stor emballage, nedkøling og transport af rogn til første modtagervirksomhed omfattet af primærproduktionen.

Frysefartøjer, fabriksfartøjer og freezer vessels har aktiviteter, som ikke er primærproduktion. Disse virksomheder skal autoriseres af Fødevarestyrelsen.

Se mere:

[10 Eksempler på primærproduktion, der skal registreres](#)

[11 Primærproducenters stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter](#)

[12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer](#)

[24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket](#)

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket.

9.3 Tilberedning af primærprodukter – autorisation eller registrering

Tilberedning af primærprodukter på bedriften, fx fremstilling af ost eller presning af æbler til æblesaft, er ikke omfattet af primærproduktion, men er et led efter primærproduktionen. Det samme gælder pakning i særlig atmosfære, snitning af gulerødder, skrælning af kartofler, frysning af bær osv.

Vask af nye kartofler, så skrællen går af, er omfattet af primærproduktion. Det er stadig omfattet af primærproduktionen, hvis kartoflerne opbevares i vand, Hvis der tilsættes citronsyre eller lignende til vandet, er det ikke længere omfattet af primærproduktionen, men er et led efter primærproduktionen.

Virksomheder på bedrifter, der udfører et led i produktionen efter primærproduktion, er ikke omfattet af registrering som primærproducent, men skal autoriseres eller registreres som fødevareraktivitet af Fødevarestyrelsen. Det gælder fx, hvis der pakkes primærprodukter modtaget fra en anden primærproducent.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

10 Eksempler på primærproduktion

Se eksempler på primærproduktion og forbundne aktiviteter, der skal registreres:

10.1 Primærproduktion – biavl og fremstilling af honning

10.2 Primærproduktion af salt

10.3 Primærproduktion af vand

10.4 Primærproduktion af fisk fra put-and-take søer

10.5 Strygning af rogn

10.6 Primærproduktion af insekter

Se også:

9.1 Primærproduktion, der skal autoriseres

10.1 Primærproduktion – biavl og fremstilling af honning

Biavl er primærproduktion. Slyngning og indpakning af honning på produktionsstedet, også selvom bistaderne er placeret langt fra biavlerens lokaler, er aktiviteter forbundet med primærproduktionen.

Biavlere må årligt detailpakke og levere op til 4.000 kg honning og andre biprodukter beregnet til konsum direkte til den endelige forbruger og til detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger, uden at være registreret hos Fødevarestyrelsen. Hvis biavleren leverer mere end 4.000 kg til forbrugere eller detailvirksomheder, eller leverer honning eller andre biprodukter til engrosvirksomheder, fx honningcentraler, skal biavleren være registreret hos Fødevarestyrelsen.

Hvis biavlere blander honning med én eller flere andre fødevarer, fx pollen, nødder, kanel eller chili, er der tale om fremstilling af en anden fødevarer end honning. Derfor er der tale om fødevareraktivitet, og ikke primærproduktion.

Aktiviteter udenfor biavlerens lokaliteter, fx indpakning af honning i en honningcentral, er ikke primærproduktion.

Biavlere kan også levere levende bilarver til konsum. Dette er også primærproduktion. Biavlerne skal have sin produktion af larver til konsum registreret hos Fødevarestyrelsen, medmindre det er en aktivitet under bagatelgrænsen.

Se mere i afsnit:

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareraktivitet – under bagatelgrænsen

10.6 Primærproduktion af insekter

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

10.2 Primærproduktion af salt

Indvinding af salt er primærproduktion, uanset om produktionen foregår ved afdampning af havvand eller ved udskylning eller udgravning af salt fra jorden. Tørring, rensning og pakning af salt er aktiviteter forbundet med primærproduktion.

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

10.3 Primærproduktion af vand

Indvinding af naturligt mineralvand, kildevand og vand, der indvindes med henblik på markedsføring af indpakket drikkevand m.v., er primærproduktion.

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

10.4 Primærproduktion af fisk fra put-and-take søer

Fiskeri i put-and-take søer (lystfiskersøer) med henblik på at afsætte fangsten er primærproduktion.

Afsætning af fisk skal ikke registreres hos Fødevarestyrelsen, hvis den er under bagatelgrænsen vurderet ud fra bl.a. antallet af gange, der afsættes fisk, mængden af fisk og værdien af de solgte fisk.

Se mere om bagatelgrænsen i afsnit:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarevirksomhed

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

10.5 Strygning af rogn

Strygning af rogn til konsum fra vildtfangede fisk om bord på fiskefartøjer er omfattet af registreringen som fiskefartøj, da det betragtes som en aktivitet forbundet med primærproduktion.

Strygning af rogn til konsum fra fisk i akvakulturbrug ved ferske vande eller på søterritorier betragtes også som en aktivitet forbundet med primærproduktion. Denne aktivitet er derfor omfattet af registrering som akvakulturbrug.

Mobile virksomheder, der assisterer akvakulturbrug med stryging af rogn, er ikke primærproducenter, og skal være autoriserede af Fødevarestyrelsen, da de udfører virksomhed i senere led end primærproduktion.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 1, og § 7

Hygiejnebekendtgørelsen, kapitel 8

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 53 af 177

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket.

10.6 Primærproduktion af insekter

Opdræt af insekter til konsum er primærproduktion og omfatter produktion af insekter til og med første salg af de levende insekter, uanset om det er larver, pupper eller voksne insekter.

Hvis primærproducenten selv vil aflive og eventuelt behandle insekterne, fx frysetørre, stege eller formale dem, og herefter sælge dem til fødevarer, er denne aktivitet ikke forbundet med primærproduktionen. Det er en aktivitet i senere led og skal registreres særskilt hos Fødevarestyrelsen.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 3, stk. 1, og § 7, stk. 2

Se mere om proceduren for autorisation og registrering af virksomheder:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket
24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket.

Læs mere om insekter til konsum på Fødevarestyrelsens hjemmeside, www.fvst.dk – søg efter ”insekter”.

11 Primærproducenters stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter

Primærproducenter, der udelukkende har stalddørssalg af vegetabiliske fødevarer, skal ikke have stalddørssalget registreret. Det gælder også for stalddørssalg fra spirevirksomheder, der er autoriseret som primærproducent.

Se mere om stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter:

11.1 Stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter – ingen registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 1-2

Hygiejnebekendtgørelsen, § 3

11.1 Stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter – ingen registrering

Stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter, svampe, alger, fx tang, og lignende skal ikke registreres. Det gælder også for stalddørssalg fra spirevirksomheder, der er autoriseret som primærproducent.

Stalddørssalg af vegetabiliske fødevarer, svampe, alger, fx tang, og lignende er salg eller på anden måde levering af uforarbejdede landbrugsprodukter fra egen bedrift eller indsamlet i naturen direkte til endelige forbrugere. Forbrugere kan altså købe uforarbejdet frugt og grønt ved stalddøren.

Det er derimod ikke stalddørssalg, hvis salget eller leveringen sker fra en detailvirksomhed på bedriften – i daglig tale ofte kaldet en gårdbutik.

Leveringen ved stalddørssalg skal foregå på bedriften, fx ud til en offentlig vej. Gårde, der ligger langt fra offentlig vej, og som derfor ikke reelt har mulighed for stalddørssalg, kan levere sine produkter fra en bod, fx opstillet på vejen ved en nærliggende bedrift.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 1-2

Hygiejnebekendtgørelsen, § 3

Primærproducenter af frugt og grønt kan også levere mindre mængder hjemmelavet marmelade, syltetøj og saft fremstillet af frugt og grønt af egen avl direkte til endelige forbrugere. Det vil ikke være stalddørssalg, men detailvirksomhed under bagatelgrænsen.

Se mere i afsnit:

6. Bagatelgrænse for fødevareraktivitet – ingen registrering

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareraktivitet – under bagatelgrænsen

12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer

Primærproducenter, der ønsker at sælge visse animalske fødevarer fra stalddøren skal – ud over at være registreret eller autoriseret som primærproducent – også være registreret til stalddørssalg.

Stalddørssalg er primærproducenters direkte levering af primærprodukter og visse typer kød til den endelige forbruger. Det kaldes også stalddørssalg, når det er en fisker, der sælger eller på anden måde leverer fisk fra sit fiskefartøj, et akvakulturbedrug, der sælger fra dambruget, eller en jæger eller biavl, der leverer fra sin private bolig.

Primærproducenter kan også levere visse animalske fødevarer direkte til lokale detailvirksomheder. Det er ikke stalddørssalg, men ”levering til lokale detailvirksomheder”. Begge aktiviteter skal som udgangspunkt være selvstændigt registreret hos Fødevarestyrelsen. Det gælder dog ikke for biavlernes levering af honning, og jægeres levering af vildt.

Ved levering forstås fx salg og donation, men det kan også være transport eller andre måder at overbringe fødevarer fra en virksomhed til andre virksomheder eller til de endelige forbrugere.

Se mere om stalddørssalg af visse animalske fødevarer:

12.1 Stalddørssalg af visse animalske fødevarer – registrering

12.2 Stalddørssalg af tamfjerkræ – registrering

12.3 Stalddørssalg af kaniner – registrering

12.4 Stalddørssalg af opdrættet fjervildt – registrering

15. februar 2019

Side 55 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

12.5 Stalddørssalg af fisk og krebsdyr – registrering

12.6 Stalddørssalg af muslinger - registrering

12.7 Stalddørssalg af mælk – registrering

12.8 Stalddørssalg af æg – registrering

12.9 Jægers stalddørssalg af vildt – ingen registrering

12.10 Biavlere stalddørssalg af honning til endelige forbrugere – ingen registrering

12.11 Adskillelse af stalddørssalg af animalske produkter fra autoriseret eller registreret virksomhed

12.12 Primærproducenters direkte levering til endelige forbrugere via lokale markeder eller mad-samlinger

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 4-5

Hygiejnebekendtgørelsen, §§ 3-7

Hygiejnevejledningen, afsnit 89

12.1 Stalddørssalg af visse animalske fødevarer – registrering

Som udgangspunkt må primærproducenter ikke levere, fx sælge, animalske fødevarer ved stalddørssalg. Der er dog mulighed for stalddørssalg af visse animalske fødevarer, hvis primærproducenten er registreret eller autoriseret som primærproducent og er registreret til stalddørssalg hos Fødevarestyrelsen.

Jægere, der leverer et begrænset antal stykker vildt til den endelige forbruger eller lokale detailvirksomheder, skal ikke have denne aktivitet særligt registreret.

Biavlere, som leverer begrænsede mængder af honning til endelige forbrugere eller detailvirksomheder, skal ikke have denne aktivitet særligt registreret.

Se mere i afsnit:

12.9 Jægers stalddørssalg af vildt – ingen registrering

12.10 Biavlere stalddørssalg af honning til endelige forbrugere – ingen registrering

13.6 Jægers direkte levering til lokale detailvirksomheder af vildt – ingen registrering

13.7 Biavlere direkte levering til lokale detailvirksomheder af honning – ingen registrering

Animalske produkter, der må leveres, fx sælges, ved stalddøren direkte til endelige forbrugere:

- Honning og andre biprodukter, fx propolis
- Vildt
- Slagtet tamfjerkræ, kaniner og opdrættet fjervildt, som ikke har fået organer udtaget, men som eventuelt er plukket eller afhudet
- Fisk og krebsdyr
- Muslinger m.m.
- Rå mælk

15. februar 2019

Side 56 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

- Æg

Primærproducenter må ikke levere andre animalske produkter end de nævnte fra stalddøren. Fx må primærproducenten ikke levere følgende produkter fra stalddøren:

- Slagtekroppe af fjerkræ, kaniner og opdrættet fjervildt, som har fået organer udtaget.
- Slagtede svin, kvæg, får, geder og opdrættet hjortevildt.

Primærproducenter må kun levere, fx sælge, animalske produkter fra egen produktion ved stalddøren, og leveringen, herunder salget til endelige forbrugere skal foregå på bedriften, fra akvakulturbuget eller fra fiskefartøjet.

Biavlere og jægere må dog levere til den endelige forbruger fra sin bopæl.

12.2 Stalddørssalg af tamfjerkræ – registrering

Stalddørssalg af slagtet fjerkræ skal være registreret. Primærproducenter må levere op til 500 stykker tamfjerkræ om året (alle arter tilsammen) ved stalddørssalg, hvis fjerkræet er slagtet og eventuelt plukket på den pågældende bedrift og leveres uåbnet til forbrugeren. Tamfjerkræ er fx høns, kyllinger, kalkuner, ænder, gæs og duer.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 1

Primærproducenter må også levere fjerkræ direkte til lokale detailvirksomheder. Den samlede mængde af tamfjerkræ, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

12.3 Stalddørssalg af kaniner – registrering

Stalddørssalg af kaniner skal være registreret. Primærproducenter må levere op til 500 kaniner om året ved stalddørssalg, hvis kaninerne er slagtet og eventuelt afhudet på opdrætsbedriften og leveres uåbnet til forbrugeren.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 2

Primærproducenter må også levere kaniner direkte til lokale detailvirksomheder. Den samlede mængde af kaniner, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

12.4 Stalddørssalg af opdrættet fjervildt – registrering

Stalddørssalg af opdrættet fjervildt skal være registreret. Primærproducenter må levere op til 500 stykker opdrættet fjervildt om året (alle arter tilsammen) ved stalddørssalg, hvis det opdrættede fjervildt er slagtet og eventuelt plukket på den pågældende bedrift og leveres uåbnet til forbrugeren. Opdrættet fjervildt er fx vagtler, perlehøns, fasaner, agerhøns, rødhøns, stenhøns og gråænder.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 3

Primærproducenter må også levere opdrættet vildt direkte til lokale detailvirksomheder. Den samlede mængde af opdrættet vildt, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

12.5 Stalddørssalg af fisk og krebsdyr – registrering

Stalddørssalg af fisk og krebsdyr skal være registreret. Akvakulturbrug, der er autoriseret som primærproducent, skal også være registreret til et eventuelt stalddørssalg. Primærproducenter må levere op til 4.000 kg fisk og krebsdyr om året ved stalddørssalg.

Leveringen til endelige forbrugere skal ske direkte fra fiskefartøjet eller en bod på kajen. Fartøjer, der ligger ”side ved side”, så der kun er direkte adgang fra kajen til det inderste fartøj, kan levere fisk m.v. fra det fartøj, der ligger tættest ved kajen. Hvis leveringen ikke sker fra eget fiskefartøj, men fra kaj eller et fartøj, der ligger tættest ved kajen, skal fiskeren være registreret hos Fiskeristyrelsen til førstegangsomsætning.

Slagtingen og rensningen af fisk skal ske om bord på fartøjet.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 4-5

Primærproducenter må også levere fisk og krebsdyr direkte til fødevarer virksomheder, både detail og engros virksomheder. Dette er almindelig leverance fra primærproducent til fødevarer virksomhed og uden grænse for mængde eller afstand. Enten primærproducenten eller den modtagende fødevarer virksomhed skal dog være registreret hos Fiskeristyrelsen efter fiskerilovgivningen til førstegangsomsætning af fisk.

Se også Fiskeristyrelsens regler, bl.a. krav om registrering som primærproducent efter Fiskeristyrelsens regler, fiskekvoter og indberetning af fangst.

12.6 Stalddørssalg af muslinger – registrering

Stalddørssalg af levende muslinger m.m. skal være registreret. Lineopdrættere af muslinger, der er autoriseret som primærproducent, skal også være registreret til eventuelt stalddørssalg. Primærproducenter må levere op til 4.000 kg levende muslinger m.m. om året ved stalddørssalg. Muslinger m.m. er fx blåmuslinger eller østers.

Leveringen skal ske fra fiskefartøjet eller en bod på kajen. Fartøjer, der ligger ”side ved side”, så der kun er direkte adgang fra kajen til det inderste fartøj, kan levere muslinger m.m. fra det fartøj, der ligger tættest ved kajen. Hvis leveringen ikke sker fra eget fiskefartøj, men fra kaj eller et fartøj, der ligger tættest ved kajen, skal fiskeren være registreret hos Fiskeristyrelsen til førstegangsomsætning.

Primærproducenten må kun levere levende muslinger m.m. ved stalddørssalg, hvis muslingerne m.m. er høstet i zoner, produktionsområder eller opdrætsanlæg med A-klassifikation. A-klassifikation betyder, at zonen, produktionsområdet eller opdrætsanlægget er åbnet for høst for den pågældende fisker eller opdrætter.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 6

Primærproducenter må også levere levende muslinger m.m. direkte til lokale detailvirksomheder. Den samlede mængde levende muslinger m.m., der leveres ved stalddørssalg og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 4.000 kg om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

Privatpersoner, herunder også kokke i restauranter og lignende, må ikke levere, herunder sælge eller donere, muslinger m.m., som er høstet i havet, direkte til endelige forbrugere eller fødevarer virksomheder, herunder egen restaurant.

Hvis man leverer muslinger m.m., skal man være registreret som primærproducent og have taget de nødvendige prøver, som skal være undersøgt med et tilfredsstillende resultat for at åbne for høst i det pågældende område.

12.7 Stalddørssalg af mælk – registrering

Stalddørssalg af rå mælk skal være registreret. Primærproducenter må levere op til 70 liter rå mælk om ugen ved stalddørssalg. De 70 liter mælk om ugen er et maksimum og ikke et gennemsnit. Stalddørssalget af rå mælk må ske på betingelse af:

- at mælken leveres som rå og ubehandlet (upasteuriseret og uhomogeniseret), og
- at mælken tappes direkte i emballage, som primærproducenten udleverer, eller forbrugeren har med.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 7

Hygiejnebekendtgørelsen, § 4

Hygiejnevejledningen, afsnit 55.6 og 89

Primærproducenter må også levere rå mælk direkte til fødevarevirksomheder, både detail og engrosvirksomheder. Dette er almindelig leverance fra primærproducent til fødevarevirksomhed og uden grænse for mængde eller afstand.

Detailvirksomheder, der modtager rå mælk direkte fra primærproducenter, kan ikke være virksomheder under bagatelgrænsen og skal overholde særlige hygiejnekrav for håndtering af rå mælk.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 8, stk. 3, nr. 1

Hygiejnebekendtgørelsen, §§ 10-12

12.8 Stalddørssalg af æg – registrering

Stalddørssalg af æg skal være registreret. Primærproducenter må levere op til 100.000 æg årligt ved stalddøren.

Primærproducenter af konsumæg skal forud for registrering til stalddørssalg være registreret i CHR, landbrugsindberetning.dk og hos Danske Æg.

Æggene må ikke være sorteret i kvalitets- eller vægtklasser ved stalddørssalg. Det er derfor ikke tilladt at angive produktionsmetoden. Æggene må heller ikke være vaskede. Det er dog tilladt at mærke eller skilte med, at der er tale om økologiske æg, men disse æg må heller ikke være sorteret i kvalitets- eller vægtklasser.

Der er ikke forbud mod at sælge knækæg ved stalddørssalg. Ved knækæg forstås æg, hvor skallen er brudt, men hvor hinderne under skallen ikke er i stykker. Producenten bør dog være opmærksom på, at knækæg formentlig har en kortere holdbarhed end intakte æg.

Hvis man sælger æg fra høns, skal hønsebesætningen være under salmonellakontrol, medmindre det er en besætning med op til 30 høns over 16 uger (høner og haner tilsammen). Ved stalddørssalg fra besætninger med op til 30 høns og uden salmonellakontrol, må der ikke annonceres eller reklameres med salg af æg, og æggene må kun afsættes til en kendt kreds af kunder.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Hvis primærproducenten også leverer æg til egen detailvirksomhed, som kan være en virksomhed på gården, fx til en gårdbutik, café eller restaurant, eller egen bod på et lokalt, offentligt marked, må det samlede antal æg, der leveres fra primærproducenten ved stalddørssalg eller til egen detailvirksomhed, ikke overstige 100.000 pr. år.

En primærproducent må ikke sælge eller på anden måde levere æg direkte til lokale detailvirksomheder, hvis primærproducenten ikke selv har ansvar for driften af detailvirksomhederne.

Se også afsnit:

13.5 Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering

14.1 Direkte levering til eget ægpakkeri, autoriseret til begrænset, lokal omsætning

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 2, nr. 8

Hygiejnebekendtgørelsen, § 5

Konsumægsbekendtgørelsen, §§ 4 og 7-8

Bekendtgørelse om handelsnormer for æg

12.9 Jægers stalddørssalg af vildt – ingen registrering

Jægere må, uden yderligere registrering end jagttegn, årligt levere op til 500 stykker småvildt, fx fugle og harer, og op til 15 stykker klovbærende vildt direkte til endelige forbrugere. Det er et krav, at jægeren selv har nedlagt vildtet og er ejer af det nedlagte vildt. Leveringen skal ske direkte til forbrugeren til brug i den private husholdning.

Stor- og småvildt må være afhudet eller plukket. For storvildt må organer fra bryst- og bughule være udtaget, og underben og hoved må være fjernet.

Jægere må også sælge et mindre antal stykker vildt til lokale detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger. De samlede mængder, jægeren afsætter direkte til lokale detailvirksomheder og som stalddørssalg, må ikke overstige 500 stykker for småvildt og 15 stykker for klovbærende vildt pr. år.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 3 og 4

Se også:

13.6 Jægers direkte levering til lokale detailvirksomheder – ingen registrering

12.10 Biavlere stalddørssalg af honning – ingen registrering

Biavlere må årligt detailpakke og levere op til 4.000 kg honning og andre biprodukter, fx pollen, propolis og gelé royal direkte til den endelige forbruger uden at være registreret som primærproducent og uden registrering af stalddørssalget.

Biavlere må også levere honning og andre biprodukter direkte til detailvirksomheder uden at få denne aktivitet registreret.

De samlede mængder, biavleren leverer direkte til detailvirksomhed og som stalddørssalg, må ikke overstige 4.000 kg om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 6

Se mere:

10.1 Primærproduktion – biavl og fremstilling af honning

13.7 Biavlere direkte levering til detailvirksomheder af honning – ingen registrering

Hvis biavlere blander honning med én eller flere andre fødevarer, fx pollen, nødder, kanel eller chili, er der tale om fremstilling af en anden fødevarer end honning.

For pollen gælder dog, at så længe der er et naturligt indhold af pollen i honningen, er produktet stadig et primærprodukt i form af honning.

Hvis man kan få mere honning og pollen ud af tavlen efter den første slyngning, kan der stadig være tale om honning, selvom indholdet af pollen er højere end ”normalt”.

Hvis man herudover tilsætter pollen, er der ikke længere tale om primærproduktet honning, men om en anden fødevarer end honning, nemlig honning med pollen.

Hvis biavleren fremstiller en anden fødevarer end honning, er der ikke længere tale om primærproduktion, men om fødevareraktivitet i senere led end primærproduktion. Denne fødevareraktivitet skal registreres, medmindre den er omfattet af undtagelserne for fødevareraktivitet under bagatelgrænsen.

Se mere:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevareraktivitet

6 Bagatelgrænse for fødevareraktivitet – ingen registrering

7 Eksempler på fødevareraktivitet under bagatelgrænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

12.11 Adskillelse af stalddørssalg af animalske produkter fra autoriseret eller registreret virksomhed

Hvis der på bedriften eller på akvakulturbruget er en autoriseret eller registreret virksomhed, der udfører et led i produktionen efter primærproduktionen, fx et ægpakkeri eller en gårdbutik, skal stalddørssalget holdes adskilt fra virksomhedens aktiviteter. Produkter, der leveres ved stalddørssalg, må ikke sælges fra lokaler, der er autoriseret eller registreret som virksomhed, der udfører et led i produktionen efter primærproduktionen. Det betyder fx, at man ikke må have stalddørssalg af æg fra den detailvirksomhed, som primærproducenten har på gården. Men primærproducenten kan blive registreret til at levere egne æg direkte til sin registrerede detailvirksomhed, som så kan sælge æggene.

Se afsnit:

13.5 Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering

Stalddørssalg af primærprodukter og andre produkter bliver ikke kontrolleret med samme hyppighed som salg fra autoriserede eller registrerede virksomheder. Stalddørssalget skal holdes adskilt fra virksomheden, så forbrugerne ikke får indtryk af, at stalddørssalget bliver kontrolleret med samme hyppighed som den øvrige virksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 5, stk. 5

12.12 Primærproducenters direkte levering til endelige forbrugere via lokale markeder eller madsamlinger

Primærproducenter, som er registreret til stalddørssalg af animalske fødevarer, vil i nogle tilfælde også gerne levere produkter til den endelige forbruger på et lokalt marked. Det lokale marked kan være arrangeret af værter, fx via platforme som hjemmesider eller apps.

Primærproducentens salg på marked – registrering som detailvirksomhed

Primærproducenters stalddørssalg af slagtet tamfjerkræ, slagtede kaniner, slagtet opdrættet fjer-vildt, fisk, krebsdyr, levende muslinger, rå mælk eller æg skal foregå på bedriften, akvakulturbruget eller fra båden. Hvis salget eller overleveringen foregår et andet sted, er der ikke tale om stalddørssalg, men om detailhandel, som skal være særskilt registreret.

Værter for salg via platforme og værter for lokale markeder

Visse online platforme med en hjemmeside eller en app giver mulighed for, at en såkaldt vært kan etablere sin egen underhjemmeside eller indgang, hvor kunder kan bestille varer fra en primærpro-

ducent. Værten finder en lokalitet, så leveringen af fødevarer fra primærproducent til kunde sker på et lokalt marked – en såkaldt ”madsamling”.

Hvis værten bag platformen eller den lokale vært selv står for en del af informationen om fødevarerne og tager aktivt del i markedsføringen, kan værten være en fødevarer virksomhed, som skal registreres.

Værten skal ikke registreres:

- Hvis værten blot sørger for en hjemmeside og for at afholde det lokale marked.
- Hvis værten bag platformen alene sørger for, at værter for lokale markeder har en platform med mulighed for, at kunder kan bestille varer hos sælgere.

Se også afsnit:

15 Registrering af detailvirksomhed

15.4 Mobile virksomheder, telte og boder m.v. – registrering

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

Primærproducenter, der ønsker at levere visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder, skal – ud over at være registreret eller autoriseret som primærproducent – også være registreret til dette salg. Ved levering forstås fx salg og donation.

Se mere om levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder:

13.1 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af fjerkræ – registrering

13.2 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af kaniner – registrering

13.3 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af opdrættet fjervildt – registrering

13.4 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af muslinger m.m. – registrering

13.5 Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering

13.6 Jægers direkte levering til lokale detailvirksomheder af vildt – ingen registrering

13.7 Biavlens direkte levering til lokale detailvirksomheder af honning – ingen registrering

13.1 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af tamfjerkræ – registrering

Primærproducenter, der vil levere slagtet tamfjerkræ direkte til lokale detailvirksomheder, skal være registreret til det hos Fødevarestyrelsen. Primærproducenter må levere op til 500 stykker tamfjerkræ om året (alle arter tilsammen) direkte til lokale detailvirksomheder. Fjerkræet må ikke være

åbnet, og det skal være slagtet og eventuelt plukket på den pågældende bedrift. Tamfjerkræ er fx høns, kyllinger, kalkuner, ænder, gæs og duer.

Fjerkræet må kun leveres til lokale detailvirksomheder, dvs. virksomheder, der ligger inden for en radius af 50 km fra primærproducentens bedrift.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger de angivne mængder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 1, og stk. 2

Primærproducenter må også levere tamfjerkræ direkte til forbrugere ved stalddørssalg. Den samlede mængde af tamfjerkræ, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

13.2 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af kaniner – registrering

Primærproducenter, der vil levere slagtede kaniner direkte til lokale detailvirksomheder, skal være registreret til det hos Fødevarestyrelsen. Primærproducenter må levere op til 500 kaniner om året direkte til lokale detailvirksomheder. Kaninerne må ikke være åbne, og de skal være slagtet og eventuelt flået på den pågældende bedrift.

Kaninerne må kun leveres til lokale detailvirksomheder, dvs. virksomheder, der ligger inden for en radius af 50 km fra primærproducentens bedrift.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 2, og stk. 2

Primærproducenter må også levere kaniner direkte til forbrugere ved stalddørssalg. Den samlede mængde af kaniner, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

13.3 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af opdrættet fjervildt – registrering

Primærproducenter, der vil levere opdrættet fjervildt direkte til lokale detailvirksomheder, skal være registreret til det hos Fødevarestyrelsen. Primærproducenter må levere op til 500 stykker opdrættet fjervildt (alle arter tilsammen) om året direkte til lokale detailvirksomheder. Det opdrættede

fjervildt må ikke være åbnet, og det skal være slagtet og eventuelt plukket på den pågældende bedrift. Opdrættet fjervildt er fx vagtler, perlehøns, fasaner, agerhøns, rødhøns, stenhøns og gråænder.

Det opdrættede fjervildt må kun leveres til lokale detailvirksomheder, dvs. virksomheder, der ligger inden for en radius af 50 km fra primærproducentens bedrift.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 3, og stk. 2

Primærproducenter må også levere opdrættet fjervildt direkte til forbrugere ved stalddørssalg. Den samlede mængde af opdrættet fjervildt, der leveres fra stalddøren og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 500 stykker om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

13.4 Direkte levering til lokale detailvirksomheder af muslinger m.m. – registrering

Primærproducenter, der vil levere levende muslinger m.m. direkte til lokale detailvirksomheder, skal være registreret til det hos Fødevarestyrelsen.

Lineopdrættere af muslinger, der er autoriseret som primærproducent, skal også være registreret til eventuel direkte levering til lokale detailvirksomheder.

Primærproducenter må levere op til 4.000 kg levende muslinger m.m. om året direkte til lokale detailvirksomheder. Muslinger m.m. er fx blåmuslinger eller østers.

Muslingerne m.m. må kun leveres til lokale detailvirksomheder. Dvs. virksomheder, der ligger inden for en radius af 50 km fra kajen, hvorfra muslingerne m.m. blev landet.

Primærproducenten må kun levere levende muslinger m.m. direkte til lokale detailvirksomheder, hvis muslingerne m.m. er høstet i zoner, produktionsområder eller opdrætsanlæg med A-klassifikation. A-klassifikation betyder, at zonen, produktionsområdet eller opdrætsanlægget er åbnet for høst for den pågældende fisker eller opdrætter.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 4, og stk. 2

Muslinge bekendtgørelsen, §§ 3 og 4

Primærproducenter må også levere muslinger m.m. direkte til forbrugere ved stalddørssalg, dvs. direkte fra båden eller opdrætsanlægget. Den samlede mængde af muslinger m.m., der leveres fra båden eller opdrætsanlægget til forbrugere og til lokale detailvirksomheder, må ikke overstige 4.000 kg om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

Det er ikke muligt som privatperson at sælge muslinger m.m., som man selv har høstet, direkte til lokale detailvirksomheder. Man skal være registreret hos Fødevarestyrelsen som primærproducent og have taget de nødvendige prøver, som skal være undersøgt med tilfredsstillende resultat for at åbne det pågældende område for høst.

Se også Fiskeristyrelsens regler, bl.a. krav om registrering som erhvervs- eller bierhvervsfisker af muslinger m.m. samt førstegangsomsætning.

13.5 Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering

Primærproducenter, der vil levere æg direkte til egen, lokal detailvirksomhed, skal være registreret til det hos Fødevarestyrelsen. Primærproducenter må levere op til 100.000 æg om året direkte til egen lokal detailvirksomhed.

Primærproducenter af konsumæg skal forud for registrering til stalddørssalg være registreret i CHR, landbrugsindberetning.dk og hos Danske Æg.

Detailvirksomheden skal ligge på primærproducentens egen bedrift, og kan fx være en gårdbutik, café eller restaurant. Detailvirksomheden kan også være en bod på et offentligt marked, når markedet ligger inden for en radius af 50 km fra bedriften, og når primærproducenten selv har ansvar for bodens drift.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 5

Bekendtgørelse om handelsnormer for æg, § 1

Primærproducenter må også levere æg direkte til forbrugere ved stalddørssalg. Den samlede mængde af æg, der leveres fra stalddøren og til egne lokale detailvirksomheder samt egen autoriseret ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning, må ikke overstige 100.000 æg om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 6

Æggene må ikke være sorteret i kvalitets- eller vægtklasser. Det er derfor ikke tilladt at angive produktionsmetoden. Æggene må heller ikke være vaskede. Det er dog tilladt at mærke eller skilte med, at der er tale om økologiske æg, men disse æg må heller ikke være sorteret i kvalitets- eller vægtklasser.

For æg fra høns skal hønsebesætningen være under salmonellakontrol, medmindre der er tale om en besætning med op til 30 høns. Ved direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed fra besætninger med op til 30 høns og uden salmonellakontrol, må der ikke annonceres eller reklameres med salg af æg. Det gælder også ved salg af æg fra egen bod på et offentligt lokalt marked.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 6, stk. 1, nr. 5
Konsumægsbekendtgørelsen; §§ 7-8
Bekendtgørelse om handelsnormer for æg, § 1

13.6 Jægers direkte levering til lokale detailvirksomheder af vildt – ingen registrering

Jægere må, uden yderligere registrering end jagttegn, årligt levere op til 500 stykker småvildt, fx fugle og harer, og 15 stykker vildtlevende storvildt, fx hjortedyr, direkte til lokale detailvirksomheder. Jægeren skal selv være ejer af det nedlagte vildt. Stor- og småvildt må være afhudet eller plukket. For storvildt må organer fra bryst- og bughule være udtaget, og underben og hoved må være fjernet.

Jægere må også levere vildt direkte til endelige forbrugere ved stalddørssalg. Den samlede mængde vildt, jægeren afsætter direkte til lokale detailvirksomheder og som stalddørssalg, må ikke overstige 500 stykker småvildt og 15 stykker storvildt pr. år.

Vildtet må kun leveres til detailvirksomheder, der ligger inden for en radius af 50 km fra jægerens bopæl eller jagtstedet.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 3-5

Se også:

12.9 Jægers stalddørssalg af vildt – ingen registrering

En detailvirksomhed, som modtager vildt direkte fra jægere, skal have denne aktivitet registreret.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 12.

Se mere:

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarevirksomheder

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

13.7 Biavlere direkte levering til detailvirksomheder af honning – ingen registrering

Biavlere må årligt detailpakke og levere op til 4.000 kg honning og andre biprodukter, fx pollen, propolis og gelé royal, direkte til detailvirksomheder uden at være registreret som primærproducent og uden registrering af leveringen til detailvirksomheder.

Biavlere må også levere honning og andre biprodukter direkte til endelige forbrugere uden registrering af denne aktivitet.

De samlede mængder, biavleren leverer direkte til detailvirksomhed og som stalddørssalg, må ikke overstige 4.000 kg om året.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 6

Se mere:

10.1 Primærproduktion – biavl og fremstilling af honning

12.10 Stalddørssalg af honning – ingen registrering

Hvis biavlere blander honning med én eller flere andre fødevarer, fx pollen, nødder, kanel eller chili, er der tale om fremstilling af en anden fødevarer end honning.

For pollen gælder dog, at så længe der er et naturligt indhold af pollen i honningen, er produktet stadig et primærprodukt i form af honning.

Hvis man kan få mere honning og pollen ud af tavlen efter den første slyngning, kan der stadig være tale om honning, selvom indholdet af pollen er højere end ”normalt”.

Hvis man herudover tilsætter pollen, er der ikke længere tale om primærproduktet honning, men om en anden fødevarer end honning, nemlig honning med pollen.

Hvis biavleren fremstiller en anden fødevarer end honning, er der ikke længere tale om primærproduktion, men om fødevareraktivitet i senere led end primærproduktion. Denne fødevareraktivitet skal registreres, medmindre den er omfattet af undtagelserne for fødevareraktivitet under bagatelgrænsen.

Se mere om bagatelgrænsen:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevareraktivitet

6 Bagatelgrænse for fødevareraktivitet – ingen registrering

7 Eksempler på fødevareraktivitet under bagatelgrænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

En detailvirksomhed, som modtager honning direkte fra biavlere, skal ikke have denne aktivitet registreret, idet det ikke anses for en væsentlig ændring.

Se mere:

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevareraktiviteter

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

14 Primærproducenters direkte levering af æg til eget ægpakkeri

Primærproducenter må levere op til 100.000 æg årligt til eget ægpakkeri, som er autoriseret til begrænset, lokal afsætning.

For æg fra høns skal hønsebesætningen som hovedregel være under salmonellakontrol.

Se mere:

14.1 Direkte levering til eget ægpakkeri, autoriseret til begrænset, lokal omsætning – registrering

14.1 Direkte levering til eget ægpakkeri, autoriseret til begrænset, lokal omsætning – registrering

Primærproducenter må levere op til 100.000 æg til eget ægpakkeri, som er autoriseret til begrænset, lokal afsætning. Produktionen er underlagt lempeligere bestemmelser om salmonella.

Primærproducenten skal for hvert regnskabsår kunne dokumentere, at leverancerne ikke overstiger den angivne mængde.

Primærproducenter må også levere æg direkte til forbrugere ved stalddørssalg og til egne lokale detailvirksomheder. Den samlede mængde af æg, der leveres fra stalddøren og til egne lokale detailvirksomheder samt egen autoriseret ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning, må ikke overstige 100.000 æg om året.

Se mere:

12.8 Stalddørssalg af æg – registrering

13.5 Direkte levering af æg til egen, lokal detailvirksomhed – registrering

18.1 Ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning – autorisation

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 7, og § 6, stk. 7

VIRKSOMHEDER EFTER PRIMÆRPRODUKTION

15 Registrering af detailvirksomhed

Detailvirksomheder, fx supermarkeder, købmandsforretninger, slagterforretninger, fiskeforretninger, bagerbutikker, kiosker, restauranter, pizzeriaer, markedsboder, mobile virksomheder (fx ostebil, fiskebil, food truck, iscykel), institutionskøkkener, internetsalg, homeparties, skal som udgangspunkt registreres. Det gælder også køkkener i plejehjem, leve-bomiljøer, andre døgninstitutioner og børneinstitutioner samt visse dagplejere. Nogle af disse køkkener kan dog høre til privatsfæren og skal derfor ikke registreres.

Detailvirksomheder kan også levere fødevarer til andre fødevarevirksomheder – det kræver i nogle tilfælde særlig registrering af denne aktivitet.

Se mere om registrering af detailvirksomheder:

15.1 Almindelige butikker og restauranter – registrering

15.2 Institutionskøkkener – registrering eller autorisation

15.3 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – registrering

15.4 Mobile virksomheder, telte og boder m.v. – registrering

15.5 Automater – registrering

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

15.7 Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer via digitale platforme, fx hjemmesider og apps, og som ikke skal registreres

15.8 Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, og som skal registreres

15.9 Markedsføring af fødevarer via homeparties

15.10 Indkøbsforeninger, fødevarefællesskaber – registrering

15.11 Hovedkontor i detail – registrering

15.12 Ny virksomhed, der kun leverer til én anden detailvirksomhed – registrering

15.13 Franchisevirksomhed i detail – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Se mere i afsnit:

5.1 Privat husholdning i hjemmet – privatsfære

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

7 Eksempler på fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen

16.1 Catering med levering til detailvirksomheder – autorisation

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

15.1 Almindelige butikker og restauranter - registrering

Butikker, der sælger fødevarer, fx slagterforretninger, bagerforretninger, fiskeforretninger, grøntforretninger, supermarkeder, iskiosker osv., og serveringssteder som restauranter, caféer, kantiner osv., skal være registreret hos Fødevarestyrelsen.

Se afsnit:

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

15.2 Institutionskøkkener – registrering eller autorisation

Madordninger med tilberedning af mad i institutioner som vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, skoler, efterskoler, plejehjem, hospitaler og lignende kræver, at institutionen bliver registreret som fødevarer virksomhed.

Madlavning i institutioner som plejehjem, leve-bomiljøer, andre døgninstitutioner og børneinstitutioner er normalt fødevarer virksomhed. Fx hvis beboerne i en institution er på midlertidigt eller læn- gerevarende ophold på grund af betydelig evt. varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som betyder, at beboerne ikke kan klare sig uden støtte, men har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner, for pleje eller behandling i kortere eller længere perioder.

Men visse typer bo- eller væresteder hører til privatsfæren. Det er typisk institutioner med ret vel- fungerende beboere, som blot skal have pædagogisk støtte for at varetage deres egen husholdning.

Se afsnit:

5.1 Privat husholdning i hjemmet – privatsfære

5.2 Andre fødevareraktiviteter i hjemmet – privatsfære

5.3 Dagplejer i eget hjem – privatsfære – dog i nogle tilfælde fødevarer virksomhed

5.5 Fællesspisning i institutioner og foreninger – privatsfære

7.5 Børneinstitution med begrænset behandling af fødevarer – under bagatelgrænsen

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

7.7 Modtagekøkkener, der modtager fx færdig frokost – under bagatelgrænsen

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

15.3 Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – registrering

Hvis man driver fødevarer virksomhed fra sit private hjem, skal man være registreret som fødevarer virksomhed, medmindre aktiviteterne er under bagatelgrænsen. Hvis kunderne især er endelige for- brugere, skal virksomheden registreres som detailvirksomhed.

Lokaler med fødevareraktiviteter er ikke ”private” lokaler, men fødevarer virksomhed. Lokalerne skal opfylde bestemmelserne for den pågældende type virksomhed. Fødevarestyrelsen har adgang til at føre offentlig kontrol med fødevarer virksomheden i boligen.

Man kan fx tilberede mad i køkkenet og opbevare råvarer, færdigvarer, indpakningsmateriale osv. andre steder end i køkkenet, fx i andre rum i boligen eller i garagen.

Se også afsnit:

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – under bagatelgrænsen

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

16.6 Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – autorisation eller registrering

17.12 Køkken m.v. i bolig som fødevarer virksomhed – autorisation eller registrering

15.4 Mobile virksomheder, telte og boder m.v. – registrering

Mobile virksomheder, fx en pølsevogn, ostebil, fiskebil, food truck, isbil, kaffecykel eller iscykel, som sælger til fx endelige forbrugere, telte og boder på markedspladser skal være registrerede. Det gælder også for mobile boder med fx salg af varme retter, snacks eller kaffe, samt boder med en mere permanent studeplads.

Der er ikke krav om, at en mobil virksomhed skal flyttes med jævne mellemrum. Kravene til indretning og drift er de samme for en mobil virksomhed og en bod. Der skelnes ikke mellem mobile virksomheder og boder med en mere permanent studeplads.

Mobile virksomheder, telte og boder kan have base i en stationær virksomhed, fx isbiler, som kører ud fra et centralt lager, eller telte og boder med hjemsted i et centralt lager. Det centrale lager er en detailvirksomhed, hvis det kun leverer til egne mobile virksomheder, telte og boder, fx isbiler, og isbilerne sælger til den endelige forbruger.

Der er ikke en øvre grænse for, hvor mange mobile virksomheder med eller uden tilberedning i den mobile enhed, der kan have base i et centralt lager eller en anden stationær virksomhed.

Mobile virksomheder, telte og boder bliver registreret med en hjemadresse. Hjemadressen vil typisk være den garage, hvor den mobile virksomhed er parkeret, når den ikke er i brug. Hjemadressen kan også være lageret for de varer, der bliver afsat.

Hvis hjemstedet for den mobile virksomhed, telte og boder og lageret for varerne ligger forskellige steder, er der tale om to virksomheder, der skal registreres hver for sig. Lageret kan i nogle tilfælde registreres som detailvirksomhed, selvom den leverer til en anden detailvirksomhed.

Der er forskel på, om mobile virksomheder, telte og boder har base i en stationær virksomhed med samme ejer og dermed er del af denne stationære virksomhed, eller om en stationær virksomhed leverer varer til mobile virksomheder, telte og boder med en anden ejer. Ved base i en stationær virksomhed med samme ejer er der ikke grænse for antallet af mobile virksomheder, telte og boder, som den stationære virksomhed kan levere varer til som detailvirksomhed. Hvis en stationær virksomhed leverer varer til mobile virksomheder, telte og boder, som ikke har base i den stationære virksomhed, er der tale om levering til andre fødevarer virksomheder, uanset om de modtagende virksomheder er mobile eller stationære. Virksomheden, der leverer varerne, bliver som udgangspunkt registreret som engrosvirksomhed.

Se mere:

15.12 Ny virksomhed, der kun leverer til én anden detailvirksomhed – registrering

15.13 Franchisevirksomhed i detail – registrering

17.4 Franchisevirksomhed i engros – autorisation eller registrering

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheder levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Hygiejnevejledningen, afsnit 15

15.5 Automater – registrering

Virksomheder, der opstiller automater med salg af fødevarer, skal registreres. Det gælder uanset, om automatvirksomheden opstiller automater på steder, som ikke er fødevarevirksomheder, fx opholdsrum på banegårde, byggemarkeder, hospitaler eller almindelige arbejdspladser, eller i en anden fødevarevirksomhed. Automatvirksomheden skal ikke anmelde nye automater til registrering, men skal ved kontrol kunne redegøre for de opstillede automater.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Hygiejnevejledningen, afsnit 16

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

En række virksomheder beskæftiger sig med markedsføring af fødevarer, uden at være fødevarevirksomhed i fødevarerforordningens forstand. Disse virksomheder skal ikke være registreret hos Fødevarestyrelsen. Det er fx virksomheder, der alene formidler levering af fødevarer mellem en sælger og en køber.

Fødevarevirksomhed er defineret i fødevarerforordningen som ethvert offentligt eller privat foretagende, som med eller uden gevinst for øje udfører en hvilken som helst aktivitet, der indgår som et hvilket som helst led i produktionen, tilvirkningen eller distributionen af fødevarer.

Fødevareforordningen, artikel 3, nr. 2

Virksomheder, der udelukkende formidler en levering af fødevarer, håndterer ikke fødevareren på en sådan måde, at der normalt er tale om markedsføring i fødevarelovgivningens forstand. Det gælder, uanset om leveringen fra sælger til køber sker i form af salg eller donation.

15. februar 2019

Side 74 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

Markedsføring er defineret i fødevareforordningen som besiddelse af fødevarer med henblik på salg, herunder udbydelse til salg eller anden overførsel, som finder sted mod eller uden vederlag, herunder selve salget og distributionen og selve den overførsel, der sker på andre måder.

Fødevareforordningen, artikel 3, nr. 8

Hvis en virksomhed ikke har ejerskab over en fødevarer og ikke håndterer fødevarer i forbindelse med produktion, tilvirkning eller distribution, men alene formidler leveringen på vegne af en fødevarer virksomhed til andre fødevarer virksomheder eller endelige forbrugere, er der således normalt ikke tale om fødevarer virksomhed.

Typisk står formidlervirksomheder for dele af kontakten til kunden, fx modtagelse af bestillinger eller videreformidling af et ønske om køb fra kunde til producent.

En formidlervirksomhed kan dog foretage visse handlinger, som anses for fødevarer virksomhed. Fx hvis virksomheden aktivt deltager i markedsføringen og supplerer med information om fødevarer i en sådan grad, at det må anses som led i produktion, tilvirkning eller distribution af fødevarer.

Flere digitale platforme opererer med rating-systemer. Brug af rating-systemer vil normalt ikke udløse krav om registrering som fødevarer virksomhed. Virksomheden bag platformen skal dog sikre, at oplysninger på platformen om de markedsførte fødevarer er korrekte.

Ejeren af en digital platform bør også være opmærksom på fødevarer lovgivningens regler for anprisninger, uanset om platformen er fødevarer virksomhed eller ej. Reglerne for anprisning gælder for markedsføring af fødevarer, herunder for alle aktiviteter, hvor ernærings- og sundhedsanprisninger benyttes med et kommercielt sigte, fx i mærkning, markedsføring, præsentation, reklamer og reklamekampagner m.v. Det vil således fx typisk være producenten af fødevarer, der skal være opmærksom på reglerne for anprisning. Personer eller virksomheder, der alene stiller en digital platform til rådighed uden involvering af fødevarer, er derfor normalt ikke omfattet af anprisningsreglerne. I det omfang personer eller virksomheden bag platformen bliver involveret med selve fødevarer, fx ved at klassificere/gruppere fødevarer eller ved at anprise fødevarer, skal det ske efter anprisningsreglerne.

Anprisningsforordningen

Kontorvirksomheder

Kontorvirksomheder ejer og markedsfører fødevarer, men er ikke selv fysisk involveret i produktion eller oplagring af fødevarer. Kontorvirksomheder kan foretage transport af egne fødevarer som led i virksomheden.

Kontorvirksomheder skal være registreret. Registreringen som kontorvirksomhed giver mulighed for transport af egne varer – transportaktiviteten skal altså ikke registreres særskilt.

En kontorvirksomhed har ikke produktion og hverken pakker eller ompakker varer, men kan anvende et eksternt lager, som er registreret som selvstændig fødevarevirksomhed. Kontorvirksomheden kan transportere egne varer til og fra lageret og ud til kunder.

Hvis en kontorvirksomhed har eget lager, selv producerer fødevarer eller selv pakker eller ompakker fødevarer, skal disse aktiviteter registreres som selvstændige fødevarevirksomheder.

Kontorvirksomheder kan være importører af fødevarer fra andre lande. Indførsel af varer skal være selvstændigt registreret som en aktivitet i kontorvirksomheden.

Se mere:

17.7 Kontorvirksomhed i engros – registrering

18.11 Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

Agenturer og formidlere

Agenturer og formidlere er samme slags virksomhed. De formidler kontakt mellem sælger og køber, men ejer ikke varen selv. Agenturer og formidlere modtager typisk kommission eller anden godtgørelse for sit arbejde.

Agenturer og formidlere anses ikke for fødevarevirksomhed og skal ikke registreres hos Fødevarerstyrelsen.

15.7 Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, fx via hjemmesider og apps, og som ikke skal registreres

Virksomheder, der udelukkende formidler fødevarer, fx via digitale platforme, er som udgangspunkt ikke fødevarevirksomheder og skal derfor ikke registreres.

Se mere i afsnit:

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, fx via digitale platforme, og som ikke skal registreres:

- Auktionshuse, evt. med auktioner via hjemmesider og apps, og som ikke opbevarer fødevarer for sælger.
- Hjemmesider, apps m.v., som formidler kontakt mellem sælger og køber, men ikke har ejerskab eller håndterer varer, fx fødevarer eller brugte varer. Typisk som salg mellem ”private”, men også virksomheder kan sælge via platforme.
- Hjemmesider, apps osv., som formidler kontakt mellem sælger og køber, men ikke har ejerskab eller håndterer varer. Selvom platformen evt. også formidler betaling, dvs. modtager betaling fra køber og giver videre til sælger, minus en kommission, skal platformen ikke registreres som fødevarevirksomhed.

- Hjemmesider i form af ”dealsites”, og hvor sitet udelukkende formidler salget, men ikke har ejerskab eller håndterer varer.
- Deleøkonomiske digitale platforme, der udelukkende formidler salg eller donation af overskudsmad eller andre fødevarer mellem udbydere og forbrugere.
Se mere om deleøkonomi her. <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Deleoekonomi.aspx>
- Fredagsbarer, fx på undervisningsinstitutioner, vil i mange tilfælde tilhøre privatsfæren, men kan også være fødevarer virksomhed under eller over bagatelgrænsen. Fredagsbaren kan afsætte fx pizza til gæsterne på to måder:
  - 1) Fredagsbaren bestiller efter anmodning fra en specifik gæst en pizza fra et pizzeria, pizzaen leveres til baren, og baren udleverer pizzaen til gæsten. Denne aktivitet vil ikke ændre barens status som privatsfære eller fødevarer virksomhed.
  - 2) Fredagsbaren bestiller på forhånd et antal pizzaer, som leveres til baren og derfra sælges til gæster. Denne aktivitet er fødevarer virksomhed under eller over bagatelgrænsen.

15.8 Eksempler på virksomheder, der formidler fødevarer, og som skal registreres

- Kontorvirksomheder med ejerskab over de fødevarer, der markedsføres.
- Auktionshuse, evt. med auktioner via hjemmesider og apps, og som opbevarer fødevarer i forbindelse med auktion.
- Hjemmesider i form af ”dealsites”, og hvor sitet ud over formidling af et salg, også er ansvarlig for transport og evt. oplagring.
- Dagligvarer virksomheder med internetsalg, som har ejerskab til varerne og sælger via internettet.
- Landmænd (”kødformidlere”), der formidler et salg af kød fra egne dyr. Fx hvor kunden udpeger et dyr hos landmanden, som derefter får dyret slagtet på et slagteri. Landmanden bevarer ejerskabet til kødet, selvom kunden afhenter kødet på slagteriet.
- Deleøkonomiske digitale platforme, der formidler salg eller donation af overskudsmad eller andre fødevarer mellem udbydere og forbrugere, og som aktivt deltager i markedsføringen ved at supplere med yderligere informationer om fødevarerne.

Se mere om deleøkonomi her:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Deleoekonomi.aspx>

15.9 Markedsføring af fødevarer via homeparties

Virksomheder, der markedsfører fødevarer til endelige forbrugere via homeparties, skal være registreret. Det gælder også, selvom virksomheden ikke ejer varerne, men blot modtager fx kommission af salget. Karakteristik for homeparties er bl.a. demonstration og uddeling af vareprøver som led i

markedsføringen. Det kan også være, at man supplerer med yderligere oplysninger om produkterne, fx ved markedsføring af kosttilskud.

En virksomhed, der holder homeparties uden direkte salg, men med bestilling af varer til senere levering fra homeparty-virksomheden, skal også være registreret. Det har ingen betydning, om fødevarerne udleveres til forbrugeren i forbindelse med arrangementet eller leveres efterfølgende, fx via bud.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Ved nogle homeparties bliver fødevarerne markedsført samtidigt med andre varer. Virksomheden kan her vurdere, om omsætningen af fødevarerne er ubetydelig i forhold til omsætningen af de øvrige varer, der bliver markedsført. Hvis markedsføringen er under bagatelgrænsen for fødevareraktivitet, skal virksomheden ikke registreres.

Se mere:

7.3 Virksomhed med ubetydelig fødevareraktivitet – under bagatelgrænsen

15.10 Indkøbsforeninger, fødevarerfællesskaber – registrering

Indkøbsforeninger og fødevarerfællesskaber, hvor flere forbrugere går sammen om at indkøbe, pakke og distribuere fødevarer til hinanden, er fødevareraktiviteter, og de skal være registreret hos Fødevarestyrelsen. Disse virksomheder modtager typisk fødevarer direkte fra lokale producenter, men også fra andre virksomheder.

Flere fødevarerfællesskaber drives som mindre butikker med begrænset åbningstid og med salg til endelige forbrugere. Varerne købes ind via fællesskabet og distribueres fx via et centralt lager, der registreres selvstændigt som fødevareraktivitet.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

15.11 Hovedkontor i detail – registrering

Hovedkontoret for en kæde af virksomheder kan blive registreret hos Fødevarestyrelsen på baggrund af to typer aktiviteter:

- Hovedkontoret har selvstændig fødevareraktivitet – da skal hovedkontoret registreres som fødevareraktivitet.
- Hovedkontoret har ansvar for og styring af visse typer af aktiviteter på vegne af virksomhederne i kæden – da kan hovedkontoret vælge at blive registreret som kædehovedkontor, når en række betingelser i øvrigt er opfyldt.

Hovedkontor med selvstændig fødevareaktivitet

Hvis hovedkontoret for en kæde af virksomheder har en selvstændig fødevareaktivitet, skal hovedkontoret registreres som fødevarevirksomhed. Normalt vil hovedkontoret skulle registreres som engrosvirksomhed, da det ikke har salg til den endelige forbruger. Men det kan ikke udelukkes, at et hovedkontor i nogle tilfælde er detailvirksomhed.

Eksempler på aktiviteter, der kræver registrering som fødevarevirksomhed:

- Hovedkontoret køber eller sælger fødevarer.
- Hovedkontoret udformer etiketter til mærkning af fødevarer eller informationsmateriale, som udleveres sammen med fødevarer.
- Hovedkontoret forhandler kontrakter med leverandører eller kunder, og virksomhederne i kæden skal følge disse kontrakter.

I mange tilfælde har hovedkontoret ikke en fødevareaktivitet og kan derfor ikke blive registreret som fødevarevirksomhed.

Eksempler på aktiviteter, der ikke vurderes som fødevareaktiviteter:

- Hovedkontoret udformer reklamemateriale, fx en tilbudsavis, som ikke er beregnet til at blive udleveret til kunden sammen med fødevarer.
- Hovedkontoret opstiller et standardudkast til egenkontrol for kædens virksomheder.

Den enkelte virksomhed har altid ansvar for at tilpasse egenkontrollen til virksomhedens forhold og aktiviteter. Derfor er en organisation eller et hovedkontor, som udarbejder en branchekode eller et standardudkast til egenkontrol, ikke en fødevarevirksomhed. Tilsvarende er en konsulent, der udarbejder et egenkontrolprogram for en virksomhed, ikke en fødevarevirksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Kædehovedkontor

Hovedkontorer kan også blive registreret som kædehovedkontor, der har ansvar for visse aktiviteter i forhold til kædens virksomheder. For at blive registreret som kædehovedkontor skal hovedkontoret bl.a. have ansvar og varetage styring inden for kæden af overholdelse af dele af fødevarelovgivningen.

Kontrolbekendtgørelsen, §§ 8 og 10

Se også afsnit:

17.5 Hovedkontor i engros – registrering

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 79 af 177

15.12 Ny virksomhed, der kun leverer til én anden detailvirksomhed – registrering

I nogle tilfælde får en ejer eller bruger af en detailvirksomhed brug for at etablere en eller flere virksomheder, der producerer eller oplagrer fødevarer til den førstnævnte detailvirksomhed. Den eller de nye virksomheder kan da blive registreret som detailvirksomhed, selvom den nye virksomhed ikke har direkte salg til den endelige forbruger.

Eksempler:

- En bager med bagerbutik i en bygning uden mulighed for at udvide. Bageren nedlægger bageriet i den gamle bagerbutik og bruger pladsen til et større kundeområde. Bageren får bygget et bageri i byens industripark. Bageriet indrettes kun til at bage brød m.v. og ikke som et detailudsalg. Bageriet leverer brød m.v. til bagerbutikken. Dette er normalt en engrosaktivitet. Som en undtagelse fra de generelle regler kan bageriet dog blive registreret som detailvirksomhed, når bageriet kun leverer til én butik, og denne butik har samme ejer som bageriet.
- En ostehandler kører rundt med en mobil salgsvogn. Ostehandleren har en hjemadresse for ostebilen. På denne adresse er der ikke plads til at oplagre oste og andre varer, som ostehandleren sælger fra ostebilen. Ostehandleren etablerer derfor en lagervirksomhed på en anden adresse. Fra denne lageradresse leveres kun til ostebilen. Dette er normalt en engrosaktivitet. Som en undtagelse fra de generelle regler kan lageret dog blive registreret som detailvirksomhed, når lageret kun leverer til én ostebil, som har samme ejer som lageret.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 10

15.13 Franchisevirksomhed i detail – registrering

Franchisetagere kan være detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger, eller engrosvirksomheder, der leverer til andre fødevarer virksomheder. Det kan fx være fastfood kæder eller kæderestauranter. Det afhænger af virksomhedens aktiviteter, dvs. hvem den sælger til, om den skal registreres som detail- eller engrosvirksomhed.

Hvis en franchisegiver leverer fødevarer til franchisetagere, vil franchisegiveren typisk være engrosvirksomhed og skal autoriseres eller registreres som sådan.

Franchising er et system til markedsføring af fx fødevarer, som er baseret på et samarbejde mellem franchisegiveren og franchisetagere. Franchisegiveren og franchisetagerne er indbyrdes juridisk og økonomisk adskilte og uafhængige. Franchisegiveren giver franchisetagerne ret til at drive virksomhed efter franchisegiverens koncept. Til gengæld kan franchisetageren bruge franchisegiverens forretningsnavn eller varemærke, opskrifter m.v.

Eksempel på registrering af en franchisevirksomhed og en ikke-franchisevirksomhed:

- En fødevarer virksomhed leverer fødevarer til en eller flere mobile salgsheder. De mobile salgsheder ejes og drives af selvstændige franchisetagere. Fra de mobile salgsheder sæl-

ges fødevarer til den endelige forbruger. Her registreres den stationære fødevarevirksomhed, der leverer til de mobile enheder, som engrosvirksomhed. De enkelte mobile salgsheder registreres selvstændigt som detailvirksomheder.

- En fødevarevirksomhed er base for en eller flere mobile salgsheder. De mobile salgsheder ejes og drives af fødevarevirksomheden, og chaufførerne er ansat i fødevarevirksomheden. Fra de mobile salgsheder sælges fødevarer til den endelige forbruger. Her registreres fødevarevirksomheden som detailvirksomhed. De enkelte mobile salgsheder registreres ikke selvstændigt, men er en del af virksomheden.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

Se også afsnit:

17.4 Franchisevirksomhed i engros – autorisation eller registrering

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

Virksomheder i gruppen detail med engros leverer fødevarer til detailvirksomheder.

Gruppen detail med engros er dannet, fordi definitionen af detailhandel også omfatter virksomheder, der leverer til andre detailvirksomheder.

Se mere om virksomheder i gruppen detail med engros:

16.1 Catering med levering til detailvirksomheder – autorisation

16.2 Distributionsterminal/-center og ferskvareterminal – registrering

16.3 Fødevarebanker – registrering

16.4 Engrossupermarked – autorisation eller registrering

16.5 Kvindemælkscentral – registrering

16.6 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

Se mere om engros i afsnit:

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomhed

Fødevareforordningen, artikel 3, nr. 7

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 5, og artikel 4

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

16.1 Catering med levering til detailvirksomheder – autorisation

Cateringvirksomheder, der primært leverer til detailvirksomheder, er fødevarer virksomhed i gruppen detail med engros og skal autoriseres, når der indgår animalske fødevarer i leveringen.

Cateringvirksomheder med levering til detailvirksomheder leverer spiseklar og serveringsklar mad til detailvirksomheder med servering og til endelige forbrugere. Eventuelt skal modtageren selv foretage en kulinarisk opvarmning af maden, før den spises. Eksempler på cateringvirksomheder er centralkøkkener på hospitaler og andre institutioner, der leverer til selvstændigt registrerede afdelingskøkkener i samme hospital eller institution eller til andre institutioner. Leveringen til detailvirksomheder er kendetegnet ved, at modtagervirksomheden serverer maden for endelige forbrugere.

Maden skal være både spiseklar og serveringsklar. Spiseklar mad betyder, at maden er klar til at spise uden at tilberede eller forarbejde den yderligere for at eliminere uønskede mikroorganismer eller reducere dem til et acceptabelt niveau.

Serveringsklar mad betyder, at hvis maden normalt spises varm, er den varm ved leveringen, så den ikke behøver blive varmet yderligere før servering, eller den leveres kølet/frosset, så modtageren selv skal foretage en kulinarisk opvarmning, før maden spises. Ved kulinarisk opvarmning forstås en opvarmning alene af hensyn til madens smag og ikke for at eliminere eller reducere uønskede mikroorganismer.

Hvis cateringvirksomheder leverer måltider/dele af måltider til fx supermarkedskæder, som ikke serverer for endelige forbrugere, men sælger som convenience food til forbrugere, er der tale om engrosvirksomhed, og ikke om cateringvirksomhed med levering til detailvirksomheder.

Autoriserede cateringvirksomheder må levere fødevarer til detail (inkl. detailvirksomheder under bagatelgrænsen), detail med engros og engrosvirksomheder. Autoriserede cateringvirksomheder er ikke omfattet af 1/3-reglen eller af oplagringsreglen, men skal overholde reglerne for sporbarhed.

Hvis et centralkøkken og afdelingskøkkener har samme ledelse med ansvar for driften i både centralkøkken og afdelingskøkkener, og centralkøkken og afdelingskøkkener udgør en afgrænset geografisk enhed, kan centralkøkken og afdelingskøkkener registreres som én virksomhed, der i så fald registreres som en ”almindelig” detailvirksomhed. Hvis et centralkøkken med en sådan registrering leverer catering til detailvirksomheder, som ikke er omfattet af centralkøkkenets registrering, vil centralkøkkenet være omfattet af 1/3-reglen og oplagringsreglen på linje med andre almindelige detailvirksomheder. Ved levering til andre virksomheder skal centralkøkkenet overholde reglerne for sporbarhed.

Se afsnit:

2.1 Hvad er autorisation

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

24.8 Geografisk afgrænsning af virksomheden og flytning til ny adresse

Se mere i:

Hygiejnevejledningen, afsnit 35. Autorisationsnummer for fødevarevirksomheder

Hygiejnevejledningen, afsnit 36. Identifikations- og sundhedsmærker for animalske fødevarer
Sporbarhedsvejledningen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 1

Mikrobiologiforordningen, artikel 2, litra g

Hvis en detailvirksomhed, fx en restaurant eller slagterbutik med cateringaktiviteter, leverer spiseklar og serveringsklar mad med indhold af animalske fødevarer til den endelige forbruger og til andre detailvirksomheder (inkl. detailvirksomheder under bagatelgrænsen), skal virksomheden registreres som ”almindelig” detailvirksomhed. Leveringen af animalske fødevarer til andre virksomheder skal her følge enten 1/3-reglen eller oplagringsreglen, medmindre virksomheden vælger at ansøge om engrosautorisation.

Se afsnit:

15.1 Almindelige butikker og restauranter – registrering

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 7 og 17-19

16.2 Distributionsterminal/-center og ferskvareterminal – registrering

Distributionsterminaler/-centre og ferskvareterminaler er fødevarevirksomhed i gruppen detail med engros og skal registreres.

Disse virksomheder oplagrer typisk køle- og frostvarer, varer uden temperaturkrav samt frugt og grønt i kortere tid. Nogle varer, fx frostvarer og varer uden temperaturkrav, fx dåsevarer, kan opbevares i længere tid. Fødevarerne bliver ofte leveret til detailvirksomheder, typisk inden for en kæde af detailvirksomheder.

Varer kan plukkes fra større pakninger for at blive bragt ud til de enkelte detailvirksomheder.

En virksomhed af denne type kan også levere fødevarer til engrosvirksomheder. Når det drejer sig om animalske fødevarer, sker leveringen efter oplagringsreglen. Virksomheden skal opfylde følgende krav for at levere efter oplagringsreglen:

- De animalske fødevarer er produceret og evt. pakket i autoriserede virksomheder.
- Virksomheden udelukkende udfører transport eller oplagring af de animalske fødevarer.
- Virksomheden overholder temperaturkravene i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Se afsnit:

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

16.3 Fødevarebanker – registrering

Fødevarebanker skal registreres som fødevarevirksomhed i gruppen detail med engros, da virksomheden leverer fødevarer til andre virksomheder. Fødevarebanker har typisk lager- og transportaktiviteter. Transportaktiviteterne er omfattet af registrering af lageraktiviteter.

Fødevarebanker modtager typisk overskudsmad fra engrosvirksomheder og detailvirksomheder. Maden leveres ofte til forskellige hjælpeorganisationer, fx væresteder med registrerede køkkener, eller direkte til endelige forbrugere.

Se afsnit:

16.2 Distributionsterminal/-center og ferskvareterminal – registrering

16.4 Engrossupermarked – autorisation eller registrering

Engrossupermarkeder skal registreres som fødevarevirksomhed i gruppen detail med engros.

Engrossupermarkeder er typisk indrettet som almindelige supermarkeder, men kunderne er bl.a. andre detailvirksomheder. Engrossupermarkeder opbevarer og sælger alle typer fødevarer som almindelige supermarkeder.

Hvis engrossupermarkedet har en afdeling med produktion af animalske fødevarer, fx ved at udskære eller hakke kød, skal denne afdeling autoriseres.

Se afsnit:

2.1 Hvad er autorisation

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

Se mere i:

Hygiejnevejledningen, afsnit 35. Autorisationsnummer for fødevarevirksomheder

Hygiejnevejledningen, afsnit 36. Identifikations- og sundhedsmærker for animalske fødevarer

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

16.5 Kvindemælkscentral – registrering

Kvindemælkscentraler skal registreres som fødevarevirksomhed i gruppen detail med engros.

En kvindemælkscentral er typisk placeret på et hospital. Kvinder, der producerer overskydende brystmælk, kan levere mælk til et lager, hvor de selv eller andre kvinder senere kan få mælken udleveret til spædbørn.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

16.6 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

Når man driver fødevarevirksomhed fra sit private hjem, skal man være autoriseret eller registreret som fødevarevirksomhed. Hvis kunderne især er andre fødevarevirksomheder, skal virksomheden registreres eller autoriseres som fødevarevirksomhed i gruppen detail eller engros eller som engrosvirksomhed, afhængig af aktiviteterne.

Lokaler med fødevareraktiviteter er ikke ”private”, men fødevarevirksomhed. Lokalerne skal opfylde bestemmelserne for den pågældende type virksomhed. Fødevarestyrelsen har adgang til at udføre offentlig kontrol i det private hjem, når der udføres fødevarevirksomhed.

Man kan fx tilberede mad i køkkenet og opbevare råvarer, færdigvarer, indpakningsmateriale osv. andre steder i hjemmet end i køkkenet, fx i andre rum i boligen eller i garagen.

Se også afsnit:

3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen

7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen

15.3 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – registrering

17.12 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomhed

Engrosvirksomheder skal som udgangspunkt registreres. Virksomheder, der håndterer og leverer animalske fødevarer til andre virksomheder, skal dog som udgangspunkt autoriseres. Kravet om autorisation gælder for de virksomheder, der håndterer fødevarer, som er omfattet af specifikke krav i bilag III til hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Engros er i modsætning til detail ikke defineret i fødevarelovgivningen.

Ved engrosvirksomheder forstås i denne vejledning virksomheder, som ikke er primærproducenter eller detailvirksomheder (detail med levering direkte til endelige forbrugere eller virksomhed i gruppen detail med engros).

Eksempler på engrosvirksomheder:

- Produktionsvirksomheder, der producerer varer.
- Lagervirksomheder, der oplagrer varer for andre.
- Transportvirksomheder, der transporterer varer for andre.
- Handelsvirksomheder, som ikke selv håndterer varer, men blot køber og sælger og overlader håndteringen til produktionsvirksomheder, lagre og transportører.

Se mere om de forskellige typer af engrosvirksomhed:

17.1 Produktionsvirksomhed af animalske fødevarer – autorisation

17.2 Ompakningsvirksomhed for animalske fødevarer – autorisation

17.3 Lagervirksomhed – autorisation eller registrering

17.4 Franchisevirksomhed i engros – autorisation eller registrering

17.5 Hovedkontor i engros – registrering

17.6 Agentur og formidler i engros – ingen registrering

17.7 Kontorvirksomhed i engros – registrering

17.8 Transportør – registrering eller autorisation

17.9 Speditør – ingen registrering

17.10 Vildtdepot – registrering

17.11 Virksomhed, der assisterer ved hjemmeslagtning (slagtebus) – registrering

17.12 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

17.13 Begrænset detailsalg fra engrosvirksomhed, herunder salg til personale – ingen registrering

17.1 Produktionsvirksomhed af animalske fødevarer – autorisation

Produktionsvirksomheder af animalske fødevarer skal som hovedregel autoriseres.

Det omfatter en lang række af virksomhedstyper:

- Kødvirksomheder, fx slagterier, vildthåndteringsvirksomheder, opskæringsvirksomheder, hakket kød virksomheder, tilberedt kød virksomheder og kødproduktvirksomheder.
- Muslingevirksomheder, dvs. virksomheder der håndterer toskallede bløddyr, fx ekspeditionscentre og renseanlæg.
- Fiskevirksomheder, fx fabriksfartøjer, frysefartøjer, freezer vessels, fiskeauktioner, virksomheder, der fremstiller ferske fiskevarer, hel- eller halvkonserves, fiskefileter med eller uden panering.
- Virksomheder, der håndterer mælk eller colostrum, fx mejerier eller samlecentraler for mælk.
- Virksomheder, der håndterer æg, fx ægpakkerier og ægproduktvirksomheder. Kravet om autorisation af ægpakkerier gælder, uanset om det er æg fra høns eller andre arter.
- Virksomheder, der producerer afsmeltet fedt, saltede tarme, gelatine, kollagen eller højt forarbejdede produkter.

Virksomheder, der producerer konsumis, skal autoriseres, hvis de producerer is af mælk, der modtages som rå mælk. Hvis konsumisen bliver produceret af forarbejdet mælk, fx pasteuriseret fløde, smør, mælkepulver osv. fra en autoriseret virksomhed, betragtes konsumisen ikke som et animalsk produkt, og konsumis-virksomheden skal da registreres.

Honningcentraler er også produktionsvirksomheder, der håndterer animalske fødevarer. Det samme gælder virksomheder, der producerer honningbaserede produkter, fx blander honning med krydderier. Disse virksomheder skal ikke autoriseres, men registreres, da der ikke er specifikke krav til virksomheder, der håndterer honning i bilag III til hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

[Hygiejneforordningen, artikel 6](#)

[Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4](#)

[Autorisationsbekendtgørelsen, § 7](#)

17.2 Ompakningsvirksomhed for animalske fødevarer – autorisation

Hvis en virksomhed indpakker, emballerer, ompakker eller omemballerer animalske fødevarer, skal den autoriseres.

[Hygiejneforordningen, artikel 6](#)

[Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4](#)

[Autorisationsbekendtgørelsen, § 7](#)

17.3 Lagervirksomhed – autorisation eller registrering

Hvis en lagervirksomhed oplagrer animalske fødevarer, der skal opbevares på køl eller frost, skal virksomheden autoriseres.

Køle- og frostlagre, der opbevarer æg i skal som den eneste animalske fødevarer, skal dog ikke autoriseres, men registreres. Baggrunden er, at der ikke er EU-regler om køleopbevaring af æg. Kravet om opbevaring af æg i skal ved højst 12 °C er et nationalt dansk krav. Køle- og frostlagervirksomheden skal dog autoriseres, hvis den også opbevarer ægprodukter eller andre animalske fødevarer, som skal opbevares på køl eller frost.

Andre lagervirksomheder skal registreres, hvis de ikke opbevarer animalske fødevarer, eller de opbevarer animalske fødevarer, der ikke skal opbevares på køl eller frost.

Lagervirksomheder kan fungere på to måder:

- Lagre, hvor fødevarer virksomheder får oplagret varer, og hvor lagerets personale håndterer de oplagrede fødevarer. Dvs. ind- og udlæsser og evt. flytter varer inden for lageret.
- Lagerhoteller, hvor fødevarer virksomheder lejer plads til at oplagre egne varer og selv håndterer egne oplagrede varer. Dvs. selv sørger for at ind- og udlæsse fra lageret og evt. flytter varer inden for lageret. Lagerhotellets personale kan evt. flytte varerne inden for lageret under oplagringen.

Uanset om lagervirksomheden fungerer som lager eller lagerhotel, skal virksomheden registreres eller autoriseres som fødevarer virksomhed.

Nogle lagerhoteller udlejer lagerplads til virksomheder og i visse tilfælde også til private (ofte kaldet selfstorage). Lagerhotellet bliver ikke en fødevarer virksomhed, selvom det eventuelt tillader private at oplagre egne fødevarer til egen husholdning. Derimod afhænger det af lagerhotellets kontraktvilkår i forhold til de virksomheder, der lejer sig ind, om lagerhotellet er en fødevarer virksomhed:

- Hvis lagerhotellet i sin kontrakt med oplæggere udtrykkeligt angiver, at der ikke må oplagres fødevarer, er lagerhotellet ikke en fødevarer virksomhed, og skal ikke autoriseres eller registreres som sådan. Lagerhotellet skal reagere, hvis en virksomhedskunde på trods af kontrakten alligevel oplagrer fødevarer.
- Hvis lagerhotellet ikke har taget stilling til, om der må oplagres fødevarer, bliver lagerhotellet til en fødevarer virksomhed i det øjeblik, en virksomhed oplagrer fødevarer i lageret. Også selvom lagerhotellet ikke er vidende om det. Den fødevarer virksomhed, der lejer en lagerplads, skal være registreret på sin egen hjemadresse – som i nogle tilfælde kan være den lejede lagerplads.

Hvis en virksomhed udlejer selvstændige lokaler eller hele bygninger til fødevarer virksomheder, er virksomheden ikke i sig selv en fødevarer virksomhed. Lejeren har ansvaret for, at indretning og vedligeholdelse af det lejede lever op til fødevarer lovgivningen. Der kan være aftale om, at udlejer fx ta-

ger sig af fælles faciliteter for flere lejere, såsom toiletter, og den udvendige vedligeholdelse af bygninger og gårdspads, herunder beskyttelse mod skadedyr. Det er fx aktuelt i mange storcentre med fødevarer virksomheder eller i madmarkeder.

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

17.4 Franchisevirksomhed i engros – autorisation eller registrering

Franchisevirksomhed skal autoriseres eller registreres afhængigt af virksomhedens aktiviteter. Franchisetagere kan være detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger, eller engrosvirksomheder, der leverer til andre fødevarer virksomheder. Det afhænger af virksomhedens aktiviteter, dvs. hvem den sælger til, om den skal registreres som detail- eller engrosvirksomhed. Hvis fx en franchisegiver leverer fødevarer til franchisetagere, vil franchisegiveren typisk være engrosvirksomhed, fx lagervirksomhed, og skal registreres eller autoriseres som sådan.

Franchising er et system til markedsføring af fx fødevarer, som er baseret på et samarbejde mellem franchisegiveren og franchisetagere. Franchisegiveren og franchisetagerne er indbyrdes juridisk og økonomisk adskilte og uafhængige. Franchisegiveren giver franchisetagerne ret til at drive virksomhed efter franchisegiverens koncept. Til gengæld kan franchisetageren bruge franchisegiverens forretningsnavn eller varemærke, opskrifter m.v.

Eksempel på registrering af en franchisevirksomhed og en ikke-franchisevirksomhed:

- En fødevarer virksomhed leverer fødevarer til en eller flere mobile salgsenheder. De mobile salgsenheder ejes og drives af selvstændige franchisetagere. Fra de mobile salgsenheder sælges fødevarer til den endelige forbruger. Her registreres den stationære fødevarer virksomhed, der leverer til de mobile enheder, som engrosvirksomhed. De enkelte mobile salgsenheder registreres selvstændigt som detailvirksomheder.
- En fødevarer virksomhed har en eller flere mobile salgsenheder tilknyttet. De mobile salgsenheder ejes og drives af fødevarer virksomheden, og chaufførerne er ansat i fødevarer virksomheden. Fra de mobile salgsenheder sælges fødevarer til den endelige forbruger. Her registreres fødevarer virksomheden som detailvirksomhed. De enkelte mobile salgsenheder registreres ikke selvstændigt, men betragtes som en udløber af virksomheden.

Se afsnit:

15.13 Franchisevirksomhed i detail – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

17.5 Hovedkontor i engros – registrering

Hovedkontoret for en kæde af virksomheder kan blive registreret hos Fødevarestyrelsen på baggrund af to forskellige typer aktiviteter:

- Hovedkontoret har selvstændig fødevareaktivitet – da skal hovedkontoret registreres som fødevarevirksomhed.
- Hovedkontoret har ansvar og styring for visse typer af aktiviteter på vegne af virksomhederne i kæden – da kan hovedkontoret vælge at blive registreret som kædehovedkontor, når en række betingelser i øvrigt er opfyldt.

Hovedkontor med selvstændig fødevareaktivitet

Hvis hovedkontoret for en kæde af virksomheder har en selvstændig fødevareaktivitet, skal hovedkontoret registreres som fødevarevirksomhed. Normalt vil hovedkontoret skulle registreres som engrosvirksomhed, da det ikke leverer til den endelige forbruger. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan være tilfælde, hvor et hovedkontor er detailvirksomhed.

Eksempler på aktiviteter, der kræver registrering som fødevarevirksomhed:

- Hovedkontoret køber eller sælger fødevarer.
- Hovedkontoret udformer etiketter til mærkning af fødevarer eller informationsmateriale, som udleveres sammen med fødevarer.
- Hovedkontoret forhandler kontrakter med leverandører eller kunder, og virksomhederne i kæden skal følge disse kontrakter.

I mange tilfælde har hovedkontoret ikke en fødevareaktivitet og kan derfor ikke blive registreret som fødevarevirksomhed.

Eksempler på aktiviteter, der ikke vurderes som fødevareaktiviteter:

- Hovedkontoret udformer reklamemateriale, fx en tilbudsavis, som ikke er beregnet til at blive udleveret til kunden sammen med fødevarer.
- Hovedkontoret opstiller et standardudkast til egenkontrol for kædens virksomheder.

Den enkelte virksomhed har ansvar for at tilpasse egenkontrollen til virksomhedens forhold og aktiviteter. Derfor er en organisation eller et hovedkontor, som udarbejder en branchekode eller et standardudkast til egenkontrol, ikke en fødevarevirksomhed. Tilsvarende er en konsulent, der udarbejder et egenkontrolprogram for en virksomhed, ikke en fødevarevirksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

Kædehovedkontor

15. februar 2019

Side 90 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

Hovedkontorer kan også blive registreret som kædehovedkontor, der har ansvar for visse aktiviteter i forhold til kædens virksomheder.

Se også afsnit:

15.11 Hovedkontor i detail – registrering.

Kontrolbekendtgørelsen, §§ 9 og 10

17.6 Agentur og formidler i engros – ingen registrering

En agentur- eller formidlervirksomhed, der formidler kontakt mellem sælger og køber, som ønsker at købe sælgerens fødevarer, skal ikke registreres.

Typisk står agentur- eller formidlervirksomheder for dele af kontakten til kunden, fx modtagelse af bestillinger eller videreformidling af et ønske om køb fra kunde til producent.

Hvis en virksomhed ikke har ejerskab over en fødevarer og ikke håndterer fødevarer i forbindelse med produktion, tilvirkning eller distribution, men alene formidler leveringen på vegne af en fødevarer virksomhed til andre fødevarer virksomheder, er der således normalt ikke tale om fødevarer virksomhed.

Se mere:

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

17.7 Kontorvirksomhed i engros – registrering

Kontorvirksomheder ejer og markedsfører fødevarer, men er ikke selv fysisk involveret i produktionen eller oplagringen af fødevarer. Kontorvirksomheder kan foretage transport af egne varer som led i virksomheden.

Kontorvirksomheder skal være registreret. Registreringen inkluderer eventuel transport af egne varer.

En kontorvirksomhed har ikke produktion og hverken pakker eller ompakker fødevarer, men kan anvende et eksternt lager, som er registreret som selvstændig fødevarer virksomhed. Kontorvirksomheden kan transportere egne varer til og fra lageret og ud til kunder.

Hvis en kontorvirksomhed har eget lager, selv producerer fødevarer eller selv pakker eller ompakker fødevarer, skal disse aktiviteter registreres som selvstændige fødevarer virksomheder.

Kontorvirksomheder kan være importører af fødevarer fra andre lande. Indførsel skal være selvstændigt registreret som en aktivitet i kontorvirksomheden.

Se mere:

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

18.11 Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

17.8 Transportør – registrering eller autorisation

Transportører af fødevarer skal være registreret som fødevarevirksomhed. Det gælder også transportører, som kun har en forvogn og i øvrigt henter varer i en container/anhænger, som er ejet af en anden fødevarevirksomhed.

Transportører, der transporterer animalske fødevarer ombord i reefer vessels, skal dog være autoriseret. Det enkelte fartøj skal være autoriseret og får et autorisationsnummer. Et reefer vessel er et skib, som opbevarer fødevarer, der kræver temperaturregulerede forhold (køl eller frost), i skibets lagerrum, uanset om det er i løs vægt eller på paller. Det omfatter ikke containerskibe. Skibet skal kun være autoriseret, hvis det bliver brugt til animalske fødevarer.

Det enkelte containerskib, der transporterer fødevarer, skal ikke være registreret eller autoriseret, men rederiet skal registreres.

Hygiejneforordningen, artikel 6

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 4

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7

17.9 Speditør – ingen registrering

Speditører er ikke fødevarevirksomheder og skal ikke registreres.

Ved speditører forstås virksomheder uden kontakt med fødevarer, men som alene formidler kontakt mellem fødevarevirksomheder, der ønsker varer transporteret, og transportører. Speditører kan også aflevere dokumenter på vegne af en fødevarevirksomhed ved præsentation af fødevarer til fx grænsekontrol og toldmæssige opgaver. En sådan formidling af kontakt om transport og aflevering af dokumenter er ikke et led i distribution af fødevarer.

17.10 Vildtdepot – registrering

Vildtdepoter skal registreres.

Et vildtdepot er et mellemlid mellem jæger og vildthåndteringsvirksomhed. Det er en virksomhed, som modtager nedlagt vildt direkte fra jægere for at markedsføre vildtet til en vildthåndteringsvirksomhed.

Vildtdepotet kan også oplagre vildt samt transportere eller forestå transporten af vildt til en vildthåndteringsvirksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

17.11 Virksomhed, der assisterer ved hjemmeslagtning (slagtebus) – registrering

Virksomheder med mobile slagteanlæg, som yder erhvervmæssig assistance til hjemmeslagtning, skal registreres.

Et mobilt slagteanlæg kan være fuldt udstyret med slagteudstyr, så hele slagtingen og den slagtemæssige behandling kan foregå i anlægget. Det kan også være et mindre anlæg, hvor kun dele af den slagtemæssige behandling kan foregå. Hvis en virksomhed kun medbringer dele af det nødvendige udstyr til slagting, fx en slagterkniv, og primærproducenten stiller de øvrige faciliteter til rådighed, er virksomheden også et mobilt slagteanlæg og skal registreres.

Ved hjemmeslagtning forstås primærproducenters slagting og slagtemæssige behandling af egne dyr til forbrug i producentens egen husholdning. Slagtningen må kun foregå på bedrifter, hvor dyrehold er tilladt. Kødet må kun bruges i landmandens egen husholdning.

Ved erhvervmæssig assistance forstås assistance, der ydes af en virksomhed mod betaling. Vennetjenester, hvor venner og bekendte hjælper hinanden med en hjemmeslagtning, er ikke erhvervmæssig assistance. Afgrænsningen skal dog ske ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Ud over den slagtemæssige behandling må slagteren også nedkøle, opskære og hakke kød i slagtebussen. Ejeren af slagtebussen skal sørge for, at der er de nødvendige faciliteter, så opskæring og hakning kan foregå hygiejnisk forsvarligt. Det kan fx sikres ved, at opskæring og hakning foregår i en separat trailer.

Der må ikke medbringes andre fødevarer i slagtebussen, fx salt, krydderier, løg, mælkepulver eller tarme til stopning. Der må derfor ikke fremstilles tilberedt kød eller kødprodukter i slagtebussen. Hvis virksomheden ønsker mulighed for at fremstille tilberedt kød eller kødprodukter, skal virksomheden registreres som almindelige detailvirksomhed med den særlige aktivitet at håndtere varer modtaget fra endelige forbrugere.

Se afsnit:

17.1 Produktionsvirksomhed af animalske fødevarer – autorisation

18.7 Detailvirksomhed, der håndterer varer fra endelige forbrugere – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 9

Hygiejnebekendtgørelsen, kapitel 7

Se også:

Hygiejnevejledningen, afsnit 47

17.12 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering

Når man driver fødevarevirksomhed fra sit private hjem, skal man være autoriseret eller registreret som fødevarevirksomhed. Hvis kunderne især er andre fødevarevirksomheder, skal virksomheden registreres eller autoriseres som engrosvirksomhed eller som fødevarevirksomhed i gruppen detail eller engros, afhængig af aktiviteterne.

Lokaler, hvori der er fødevareaktiviteter, er ikke ”private”, men fødevarevirksomhed. Lokalerne skal opfylde bestemmelserne for den pågældende type virksomhed. Fødevarestyrelsen har adgang til at udføre offentlig kontrol i det private hjem, når der udføres fødevarevirksomhed.

Man kan fx tilberede mad i køkkenet og opbevare råvarer, færdigvarer, indpakningsmateriale osv. andre steder i hjemmet end i køkkenet, fx i andre rum i boligen eller i garagen.

Se også afsnit:

[3.7 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – under bagatelgrænsen](#)

[7.6 Bidrag til madordninger og skoleboder – under bagatelgrænsen](#)

[15.3 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – registrering](#)

[16.6 Køkken m.v. i bolig som fødevarevirksomhed – autorisation eller registrering](#)

17.13 Begrænset detailsalg fra engrosvirksomhed, herunder salg til personale – ingen registrering

En engrosvirksomhed må have et begrænset detailsalg uden at være registreret som detailvirksomhed, når virksomheden opfylder følgende betingelser:

- Engrosvirksomheden kan have et begrænset detailsalg af de fødevarer, virksomheden producerer, pakker eller distribuerer, når der ikke er indrettet et egentligt butiksareal i virksomheden. Det skal være klart for den endelige forbruger, som bestiller fødevarer via postordre eller kommer til virksomheden for at handle, at der er tale om en engrosvirksomhed, og at der derfor ikke er krav om ophængning af kontrolrapport.

Det begrænsede detailsalg kan foregå på følgende måder:

- Varerne kan udleveres til den endelige forbruger, fx fra en luge i væggen, en indgangsdør, en entré eller et kontor. Kunder må ikke have adgang til virksomhedens produktions-, pakke- eller lagerlokaler.
- Salget kan foregå ved postordresalg eller ved, at den endelige forbruger afhenter varer i virksomheden.
- Detailsalget kan også omfatte salg til personale eller tilbagelevering til leverandører, fx slagteriernes levering af fersk kød til slagtedyrsleverandører. Når slagterier leverer fersk kød af tamhovdyr, kan det være i form af halve eller kvarte slagtekroppe eller halve slagtekroppe delt i højst tre engrosudskæringer. Hvis et slagteri ikke er autoriseret til andre aktiviteter end slagte-

ning, kræver yderligere opskæring, hakning m.v. til detailsalg, at slagteriet bliver autoriseret til disse aktiviteter.

Kontrol med virksomhedens detailsalg indgår som en del af Fødevarestyrelsens kontrol med virksomhedens engrosaktiviteter.

En engrosvirksomhed skal ud over autorisation eller registrering som engrosvirksomhed registreres som detailvirksomhed, hvis den ønsker at have et detailsalg af varer, som den ikke i øvrigt distribuerer som engrosvirksomhed. Det gælder også, hvis virksomheden sælger disse varer som personalesalg eller leverer kød af slagtedyr tilbage til leverandøren. Virksomheden skal dog ikke registreres til detailsalg, hvis den som led i fx julegratiale ønsker at give gaver til sit personale.

Når et slagteri leverer kød af slagtedyr tilbage til leverandøren, kan leverandøren bruge kødet i egen husholdning eller sælge det fra en registreret eller autoriseret fødevareraktivitet. Slagteriet skal håndtere slagtedyr og kød beregnet til tilbagelevering til leverandøren på samme måde som andre slagtedyr og andet kød, så kødet er frit omsætteligt.

SÆRLIGE AKTIVITETER

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

Der er en række fødevareraktiviteter, der skal autoriseres, registreres eller anmeldes selvstændigt. I nogle tilfælde er der tale om at udvide en eksisterende autorisation eller registrering.

Se mere om:

18.1 Ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning – autorisation

18.2 Virksomhed, der modtager visse animalske fødevarer direkte fra primærproducenter – registrering

18.3 Opskæringsvirksomhed med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation

18.4 Slagterforretning med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation

18.5 Virksomheder, der afsender eller transporterer ikke fuldt kølet kød – tilladelse

18.6 Virksomheder, der markedsfører kød med dyrevelfærdsmærket – registrering

18.7 Detailvirksomhed, der håndterer varer fra endelige forbrugere – registrering

18.8 Handelsnormer for frugt og grønt – registrering

18.9 Handelsnormer for vin – registrering

18.10 Handelsnormer for olivenolie og olie af olivenpresserester – registrering

18.11 Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

18.12 Udenlandske virksomheder, der indfører fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

18.13 Privates indførsel fra Grønland eller Færøerne via forening – anmeldelse

18.14 Privates indførsel – ingen registrering

18.15 Fødevarekontaktmaterialer (FKM) – registrering

18.16 Restprodukter til foder – godkendelse eller registrering

18.17 Flere virksomheder i samme lokaler – registrering eller autorisation

15. februar 2019

Side 95 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

18.1 Ægpakkeri med begrænset, lokal omsætning – autorisation

Ægpakkerier med begrænset, lokal omsætning skal autoriseres ligesom andre ægpakkerier. Der er særlige betingelser for ægpakkerier, autoriseret til lokal, begrænset omsætning:

- Ægpakkeriet skal være ejet og drevet af ejeren af primærproduktionen af æg.
- Ægpakkeriet må højst ligge 5 km væk fra primærproducentens bedrift.
- Ægpakkeriet må kun håndtere æg fra egen bedrift.
- Ægpakkeriet må kun levere æg til lokale detailvirksomheder, dvs. virksomheder, der ligger inden for en radius på 50 km fra bedriften.

Æg fra høns skal sorteres og behandles efter handelsnormerne for æg.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 4, stk. 7, og § 11
Bekendtgørelse om handelsnormer for æg

18.2 Virksomhed, der modtager visse animalske fødevarer direkte fra primærproducenter – registrering

Detailvirksomheder må modtage visse former for animalske fødevarer direkte fra primærproducenter. Detailvirksomheden skal være registreret til at modtage produkterne.

Detailvirksomheder må modtage:

- Slagtet fjerkræ, kaniner eller opdrættet fjervildt fra primærproducenter. Dyrene kan eventuelt være plukket eller flået, men organer må ikke være fjernet.
- Vildt direkte fra jægere. Småvildt kan eventuelt være plukket eller flået, men organer må ikke være fjernet. Sturvildt kan eventuelt være flået, og må være brækket.
- Rå mælk fra primærproducenter.

Detailvirksomheden må om nødvendigt plukke eller flå dyrene, udtage organer, opskære kødet og sælge kødet eller anvende det i sin produktion. Detailvirksomheden skal forarbejde mælken før videre salg.

Herudover kan detailvirksomheder uden særlig registrering modtage følgende typer af produkter direkte fra primærproducenter:

- Muslinger m.m. fra fiskere og opdrættere.
- Honning og andre biprodukter fra biavlere.
- Fisk fra erhvervs- eller bierhvervsfiskere eller fiskere, som har fanget fisk i put-and-takesøer.

Detailvirksomheder, der modtager rå mælk direkte fra primærproducenter, skal varmebehandle mælken, før den bliver udleveret til forbrugeren.

Vejledning om anvendelse af rå mælk og rå fløde i detailvirksomheder

Hver primærproducent må slagte og levere op til 500 stk. fjerkræ, 500 kaniner og 500 stk. opdrættet vildt direkte til detailvirksomheder.

Hver jæger må levere op til 500 stk. småvildt og 15 stk. storvildt direkte til detailvirksomheder.

Hver muslingefisker må levere op til 4.000 kg levende muslinger m.m. direkte til detailvirksomheder.

Der er ikke en øvre grænse for, hvor mange opdrættere af fjerkræ, kaniner eller opdrættet fjervildt, jægere og muslingefiskere, den enkelte detailvirksomhed må modtage fra. Der kan således i visse tilfælde være tale om flere slagtede eller nedlagte dyr eller større mængder levende muslinger m.m., end der leveres fra en enkelt opdrætter, jæger eller muslingefisker.

Når en muslingefisker leverer levende muslinger til en detailvirksomhed, skal enten muslingefiskeren eller detailvirksomheden være registreret hos Fiskeristyrelsen efter fiskerilovgivningen til førstegangsomsætning af muslinger.

Der er ikke en øvre grænse for, hvor meget honning en biavler må levere til detailvirksomheder, men hvis biavleren leverer mere end 4.000 kg pr. år, skal biavleren være registreret hos Fødevarestyrelsen.

Der er ikke en øvre grænse for, hvilke mængder af fisk, en erhvervs- eller bierhvervsfisker må levere til detailvirksomheder. Men enten erhvervs- eller bierhvervsfiskeren eller detailvirksomheden skal være registreret efter fiskerilovgivningen til førstegangsomsætning af fisk hos Fiskeristyrelsen.

Fiskere, der har fanget fisk i put-and-takesøer, kan også levere fisk til detailvirksomheder, hvis deres aktiviteter er over bagatelgrænsen, og de er registreret hos Fødevarestyrelsen.

Se afsnit:

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarer virksomheder

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

Autorisationsbekendtgørelsen, § 12

18.3 Opskæringsvirksomhed med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation

Opskæringsvirksomheder, der fjerner specificeret risikomateriale i form af rygmarv fra får og geder over 12 måneder eller med en frembrudt, blivende fortand, skal være autoriseret til denne aktivitet.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 13, stk. 1

En opskæringsvirksomhed må udtage hovedkød af kvæg over 12 måneder, når virksomheden er autoriseret til denne aktivitet. Udtagning af hovedkød skal gøres på en bestemt måde for at undgå at kontaminere kødet med specificeret risikomateriale.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 13, stk. 2

Rygmarven fra får og geder er specificeret risikomateriale (SRM), hvis dyret var over 12 måneder eller havde en frembrudt, blivende fortand, da det blev slagtet. Hjernen fra kvæg er SRM, hvis dyret var over 12 måneder, da det blev slagtet.

SRM er de dele af et dyr, som vil indeholde den største mængde af smitstof, hvis dyret før slagting var smittet med BSE (bovin spongiform encephalopati, også kaldet kogalskab).

TSE-forordningen, bilag V

Biproduktforordningen

Gennemførelsesforordningen til biproduktforordningen

SRM-vejledningen

Hygiejnevejledningen, afsnit 48

18.4 Slagterforretning med håndtering af specificeret risikomateriale – autorisation

Detailslagtere, der modtager fersk kød af kvæg med specificeret risikomateriale i form af rygsøjle, skal være særskilt autoriseret til denne aktivitet.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 14

Hvis dyret har oprindelse i et land, som ikke har status som et land med ubetydelig BSE-risiko, er rygsøjlen specificeret risikomateriale (SRM), når dyret var over 30 måneder, da det blev slagtet.

SRM er de dele af et dyr, som vil indeholde den største mængde af smitstof, hvis dyret var smittet med BSE (bovin spongiform encephalopati, også kaldet kogalskab).

Danmark og en række andre EU-medlemsstater har status som et land med ubetydelig BSE-risiko.

TSE-forordningen, bilag V

BSE-status beslutningen

Biproduktforordningen

Gennemførelsesforordningen til biproduktforordningen

Hygiejnevejledningen, afsnit 48

SRM-vejledningen

15. februar 2019

Side 98 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

18.5 Virksomheder, der afsender eller transporterer ikke fuldt kølet kød – tilladelse

Slagterier kan få tilladelse til at afsende kød af får, geder, kvæg og svin, før det er fuldt kølet, og transportvirksomheder kan få tilladelse til at transportere dette kød.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit I, kapitel VII

18.6 Virksomheder, der markedsfører kød med dyrevelfærdsmærket – registrering

Virksomheder, der vil markedsføre kød med dyrevelfærdsmærke og har nedennævnte aktiviteter, skal registreres til denne aktivitet.

Følgende aktiviteter skal registreres, når kødet skal markedsføres med dyrevelfærdsmærket:

- Slagtning.
- Opskæring.
- Hakning.
- Fremstilling af tilberedt kød, kødprodukter eller andre fødevarer med kød.
- Indpakning af fødevarer med indhold af kød.

Virksomheder, som allerede er tilmeldt ordningen for dyrevelfærdsmærket svinekød, skal ikke tilmelde sig igen for også at markedsføre dyrevelfærdsmærket fjerkrækød. Virksomhedens egenkontrol skal omfatte alle de typer af produkter under velfærdsmærkeordningen, som virksomheden markedsfører.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 15

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmærke

18.7 Detailvirksomhed, der håndterer varer fra endelige forbrugere – registrering

En detailvirksomhed må modtage og håndtere kød af tamhovdyr, fjerkræ, opdrættet vildt og vildt samt fisk og krebsdyr fra den endelige forbruger med henblik på tilbagelevering til forbrugerens egen husholdning.

Som udgangspunkt må en fødevarer virksomhed kun modtage fødevarer fra andre fødevarer virksomheder, herunder primærproducenter.

Se afsnit:

8.3 Hvor må en registreret fødevarer virksomhed modtage varer fra

Dog kan en detailvirksomhed lade sig registrere til også at modtage kød af tamhovdyr (kvæg, svin, får, geder og heste), fjerkræ, opdrættet vildt og vildt samt fisk og krebsdyr fra den endelige forbruger. Virksomheden skal levere fødevaren tilbage til den forbruger, der indleverede varen.

Virksomheden skal kunne identificere hver enkelt fødevare, som virksomheden har modtaget fra den endelige forbruger. Varen skal kunne identificeres fra modtagelsen og indtil tilbageleveringen til den forbruger, der har indleveret varen.

Virksomheden skal have dokumentation for modtagne varer og tilbageleverede varer, herunder dokumentation for et eventuelt svind under håndteringen.

Virksomheden må kun modtage fødevarer af samme type, som virksomheden i øvrigt håndterer. En fiskehandler må fx ikke modtage oksekød direkte fra forbrugere, medmindre fiskehandleren også er registreret til at håndtere oksekød. Håndteringen og behandlingen af fødevarerne må kun omfatte de aktiviteter, som virksomheden i øvrigt har med pågældende type fødevarer. Fiskehandleren må fx kun røge fisk for en forbruger, hvis fiskehandleren i øvrigt røger fisk til salg i butikken.

Der er ikke krav om, at den vare, en forbruger indleverer, skal komme fra en registreret eller autoriseret virksomhed. Hvis en forbruger indleverer fx svinekød, kan kødet være fra hjemmeslagtning eller købt i en detailbutik. Hvis der er tale om fisk, kan forbrugeren selv have fanget fisken eller købt den i en fiskebutik.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 16

18.8 Handelsnormer for frugt og grønt – registrering

Hvis en fødevarer virksomhed pakker eller afsender frugt og grøntsager, som er omfattet af handelsnormer, til andre fødevarer virksomheder, skal virksomheden være særligt registreret til denne aktivitet.

Det gælder ikke for spisekartofler.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 20

Markedsforordningen

18.9 Handelsnormer for vin – registrering

Vinproducenter og vintapperier, der ønsker at bruge certificeringsordningen med beskyttet geografisk betegnelse eller beskyttet oprindelsesbetegnelser og/eller ordningen om "mærkning med druesort og/eller årgang", skal være særligt registreret til disse aktiviteter.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 21

Markedsforordningen

18.10 Handelsnormer for olivenolie og olie af olivenpresserester – registrering

Virksomheder, der ønsker at fremstille, opbevare indtil aftapning eller aftappe olivenolie eller olie af olivenpresserester, skal være registreret til disse aktiviteter.

Autorisationsbekendtgørelsen § 22
Markedsforordningen

18.11 Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

Virksomheder, der indfører fødevarer, herunder kosttilskud og produkter til særlig ernæring, fra andre EU-lande eller fra lande uden for EU, skal være registreret til denne aktivitet hos Fødevarestyrelsen.

Indførsel er en samlebetegnelse for import til Danmark af fødevarer fra tredjelande og samhandel af fødevarer fra samhandelslande til Danmark.

Nogle virksomheder fungerer alene som postadresse i Danmark, mens alle øvrige aktiviteter, fx opbevaring og salg, foregår i udlandet, og fødevarerne indføres aldrig fysisk til Danmark. Hvis varerne kun handles i tredjelande og aldrig kommer ind på samhandelsområdet, skal virksomheden ikke være registreret hverken som fødevarevirksomhed eller som importør.

Hvis varerne indføres til et samhandelsland eller et toldoplæg i et samhandelsland, skal virksomheden på postadressen i Danmark være registreret som fødevarevirksomhed og derudover være registreret som importør.

Fødevarestyrelsen skal kunne foretage offentlig kontrol af animalske fødevarer, der indføres fra andre samhandelslande, inden fødevarerne omsættes eller tages i anvendelse. Den fødevarevirksomhed, der fysisk modtager animalske fødevarer eller foretager en opdeling af en sending fødevarer modtaget ved samhandel fra et andet samhandelsland, skal derfor være registreret som modtager-virksomhed, selvom den ikke selv er importør, men blot fungerer som lager for importøren. Hvis virksomheden selv er importør af de animalske fødevarer, skal den både være registreret som importør og modtagevirksomhed.

Hvis en virksomhed ønsker at indføre fødevarer, skal den både lade sig registrere som fødevarevirksomhed og som importør, uanset om virksomheden ellers ville være under bagatelgrænsen. En virksomhed med indførsel kan således ikke være under bagatelgrænsen og er omfattet af alle fødevareregler.

Se afsnit:

6 Bagatelgrænse for fødevarevirksomhed – ingen registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 23

Virksomheder, der kun formidler kontakt mellem en udenlandsk leverandør og en dansk aftager, skal ikke være registreret som fødevarevirksomhed eller som importør. Det er en forudsætning, at

formidleren ikke på noget tidspunkt ejer varerne eller på anden måde har kontakt med eller ansvaret for varerne.

Se også afsnit:

15.6 Kontorvirksomheder, formidlere, agenturer m.v.

17.6 Agentur og formidler engros – ingen registrering

18.12 Udenlandske virksomheder, der indfører fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7, stk. 2

18.12 Udenlandske virksomheder, der indfører fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

En udenlandsk virksomhed, der er registreret eller autoriseret som fødevarevirksomhed i et samhandelsland, og som indfører fødevarer til Danmark, skal registrere sin importaktivitet hos Fødevarerstyrelsen.

Virksomheden skal ikke registreres som fødevarevirksomhed i Danmark, da den allerede er registreret eller autoriseret hos den kompetente myndighed i sit oprindelsesland. Det kan fx være svenske, tyske eller italienske fødevarevirksomheder, der opstiller midlertidige boder i Danmark i forbindelse med festivaler eller i ferieperioder, eller en virksomhed som får varer oplagt på lager eller lagerhotel i Danmark.

Virksomheden skal registrere importaktiviteten på en særlig blanket for udenlandske virksomheder med oplysning om bl.a. registreringsmyndigheden i oprindelseslandet.

Hvis virksomheden ikke er registreret i sit hjemland, skal den registreres som fødevarevirksomhed i Danmark for at få registreret sin importaktivitet. Hvis den ikke har importaktivitet, skal den kun registreres som fødevarevirksomhed i Danmark, hvis den er over bagatelgrænsen.

Virksomheden skal anmelde sig til registrering som fødevarevirksomhed og evt. importaktivitet ved brug af den særlige blanket for udenlandske virksomheder eller ved brug af den digitale anmeldelsesblanket.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 23, stk. 4

Se også afsnit:

18.11 Indførsel af fødevarer fra andre EU-lande eller lande uden for EU – registrering

24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket

18.13 Privates indførsel fra Grønland eller Færøerne via forening – anmeldelse

Foreninger, der indfører, opbevarer og formidler animalske fødevarer fra Grønland eller Færøerne til private, skal anmelde aktiviteten til Fødevarestyrelsen.

Foreningen skal registreres til at håndtere indførsel osv. for de private, men den skal ikke registreres som fødevarevirksomhed, hvis den ikke udfører andre fødevareaktiviteter. Foreningen må ikke få karakter af detailvirksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 24

Foreningen skal forud for hver modtagelse af forsendelser orientere Fødevarestyrelsen om forsendelsen.

Veterinærkontrolbekendtgørelsen, §§ 39-42

Vejledning om privat indførsel af animalske fødevarer fra Grønland og Færøerne

18.14 Privates indførsel – ingen registrering

Private skal ikke være registreret for at indføre fødevarer til eget brug.

Dog skal privatpersoner ved indførsel være opmærksom på en række bestemmelser om bl.a. dyre- og plantesygdomme, forbud mod indførsel, mængder af indførte varer m.v.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk kan man få oplysning om, hvad man som privatperson må tage med hjem fra udlandet.

Veterinærkontrolbekendtgørelsen, kapitel 9

18.15 Fødevarekontaktmaterialer (FKM) – registrering

En virksomhed må først påbegynde indførsel, fremstilling og engrosforhandling af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer (FKM), når virksomheden har fået bekræftet, at aktiviteten er registreret hos Fødevarestyrelsen.

Registreringskravet omfatter kun følgende materialetyper: aktive og intelligente materialer og genstande, cellulosegenerater, glas, gummi, ionbytterharpikser, keramik, kork, lak og overfladebehandlinger, lim, metaller og legeringer, papir og pap, plast, silikoner, tekstiler, tryksværte, træ og voksorter.

Forordningen om fødevarekontaktmaterialer, bilag I

Autorisationsbekendtgørelsen, § 25

Virksomheder skal ikke lade aktiviteten registrere, hvis indførslen, fremstillingen eller markedsføringen årligt højst udgør 1.000 enheder og en omsætning på højst 50.000 kr. Alle virksomheder skal dog overholde reglerne for FKM. Fødevarestyrelsen kan iværksætte kontrolkampagner for at kontrollere FKM i virksomheder, der ikke er omfattet af kravet om registrering.

Virksomheder, der allerede er autoriseret eller registreret som fødevarevirksomhed og tillige fremstiller eller indfører FKM til brug i deres egen fødevarevirksomhed, skal ikke have FKM aktiviteten registreret.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 25

Eksempler på aktiviteter, der er omfattet af registreringskravet:

- En fødevarevirksomhed, der dels indfører FKM til eget brug og dels sælger FKM til en anden virksomhed, skal have aktiviteten registreret.
- En fødevarevirksomhed, der indfører eller fremstiller fødevarekontaktmaterialer, skal være opmærksom på kravet om, at væsentlige ændringer i deres aktiviteter skal anmeldes til Fødevarestyrelsen, herunder evt. engrossalg af FKM.
- Detailvirksomheder, der indfører eller fremstiller FKM, skal have aktiviteten registreret.
- Udlejning af FKM: Virksomheder, der udlejer service, bestik og andre fødevarekontaktmaterialer, skal registreres, hvis de selv indfører eller fremstiller disse genstande.
- Hovedkontor og kontorvirksomhed: En virksomhed, der har enheder flere steder i landet, kan nøjes med at sende registreringsansøgning for deres hovedkontor, hvis hovedkontoret er eneste indkøber og engrosforhandler af de fødevarekontaktmaterialer, som virksomheden sælger. Hvis der også sker fx indførsel til enhederne på deres egen bestilling, så skal de også registreres.
- Hovedkontor og produktionssteder: En virksomhed, der har produktion flere steder i landet, skal have både deres hovedkontor og hvert produktionssted registreret.
- Engrosvirksomheder, der videresælger FKM købt fra andre danske virksomheder, skal registreres, også selvom de sælgende virksomheder allerede er registreret og dermed er omfattet af kontrollen. Dette skyldes, at de købende virksomheder indgår i forsyningskæden for FKM.
- Indførsel, fremstilling og engrossalg af FKM til brug i primærproduktionen skal som udgangspunkt registreres. Dette drejer sig fx om indførsel, fremstilling og engrossalg af FKM i kontakt med mælk. Der er dog undtagelser til dette krav, se punkt g nedenfor.

Eksempler på aktiviteter, der ikke er omfattet af registreringskravet:

- Fødevarevirksomheder, som indfører eller markedsfører fødevarer, som er indpakkede, skal ikke have aktiviteten med FKM registreret, da det er en del af indførslen eller markedsføringen af fødevarerne. Aktiviteten vil i sin helhed være omfattet af virksomhedens registrering eller autorisation som fødevarevirksomhed.
- Fødevarevirksomheder, som indfører eller markedsfører fødevarekontaktmaterialer til brug i egen fødevarevirksomhed. Den fødevarevirksomhed, der selv fremstiller eller indfører den

FKM, fødevarer pakkes ind i, eller det procesudstyr, der anvendes i produktionen, skal ikke registreres yderligere på grund af denne aktivitet.

- Agenturvirksomheder og formidlere er samme slags virksomheder og formidler kontakt mellem sælger og køber, men ejer ikke varen selv. Agenturer og formidlere modtager typisk kommission eller anden godtgørelse for sit arbejde. Agenturer og formidlere anses ikke for FKM-virksomheder og skal ikke registreres hos Fødevarestyrelsen. Dette gælder også, hvis agenturer og formidlere anvender hjemmesider, apps osv. til at formidle kontakt mellem sælger og køber, og selvom platformen evt. også formidler betaling, dvs. modtager betaling fra køber og giver videre til sælger, minus en kommission.
- FKM udført i sten eller læder er ikke omfattet af registreringspligten, fordi sten og læder ikke er materiale typer omfattet af registreringskrav, jf. ovenfor. Indførsel, fremstilling eller engrosforhandling af fx lagkagelys af paraffinvoks skal af samme årsag heller ikke registreres. Sådanne produkter skal fortsat opfylde kravene i FKM reglerne, herunder at de skal være egnede til kontakt med fødevarer, dvs. at materialerne og genstandene ikke må frembyde en fare for menneskers sundhed, forårsage en uacceptabel ændring af fødevarernes sammensætning eller forårsage en forringelse af fødevarernes organoleptiske egenskaber.
- Detailvirksomheder er ikke omfattet af registreringspligten, hvis de køber FKM fra en dansk virksomhed.
- Transportører af FKM: Begrebet ”Indførsel eller fremstilling” fortolkes snævert (eller ”indskrænkende”). Det betyder, at transportører af FKM og halvfabrikata dertil, fx plastgranulat, er ikke omfattet af registreringskravet, fordi der er tale om transport (den indførende virksomhed er selvfølgelig omfattet af registreringspligten).
- Indførsel, fremstilling og engrossalg af FKM til brug i primærproduktionen skal som udgangspunkt registreres. Dog gælder dette ikke, når det drejer sig om fx optagningsudstyr til rodfrugter, høstmaskiner og transportudstyr til afgrøder. Dette hænger sammen med, at skillelinjen for, hvornår en aktivitet skal registreres, er trukket på en sådan måde, at den tilgodeser fødevareresikkerhedsmæssige formål.
- Håndværkere som fx. smedeværksteder, som reparerer procesudstyr hos fødevarereproducenter, er ikke omfattet af registreringskravet, fordi der er tale om reparation og ikke fremstilling. Den fødevarereproducent, som får udført reparationen, skal i samarbejde med håndværkeren sikre, at det reparerede produktionsudstyr fortsat overholder reglerne.
- Snedker- og tømrerfirmaer, der installerer køkkener i private hjem såvel som i erhvervsvirksomheder m.v., er som udgangspunkt ikke omfattet af registreringskravet, da der er tale om installation og ikke fremstilling.
- Virksomheder under bagatelgrænsen. En virksomhed, der indfører 1.000 enheder og sælger dem for 50 kr. stykket, skal ikke lade sig registrere. Virksomheden skal dog stadig overholde reglerne og må i øvrigt forvente kontrol af sine aktiviteter efter behov. Omvendt skal en maskinproducent, der fremstiller 1 stk. produktionsudstyr til en værdi på over 50.000 kr., være registreret.
- Lagre, som udelukkende har oplagring af fødevarerkontaktmaterialer, skal ikke registreres. Et lager skal kun registreres, hvis det foruden at drive lagervirksomhed også selv indfører, fremstiller eller engrosforhandler fødevarerkontaktmaterialer.

Se afsnit:

24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket

Autorisationsbekendtgørelsen, § 25

Forordningen om fødevarekontaktmaterialer

18.16 Restprodukter til foder – godkendelse eller registrering

Fødevarevirksomheder, der leverer restprodukter eller tidligere fødevarer til foderbrug, skal være godkendt eller registreret efter foderlovgivningen. Det gælder, uanset om restprodukterne leveres direkte til et landbrug eller andre, der fodrer dyr, til en foderproduktionsvirksomhed eller en mellemhandler.

Restprodukter eller tidligere fødevarer kan fx være bageri- og pastaprodukter, konditorvarer, frugt og grønt, mask eller valle.

Når en fødevarevirksomhed leverer restprodukter eller tidligere fødevarer til foderbrug, skal virksomheden være opmærksom på begrænsningerne i brug af animalske biprodukter til foder. Fødevarer indsamlet fra restauranter, cateringvirksomheder og køkkener, herunder centralkøkkener og holdningskøkkener, er ikke tidligere fødevarer, men defineret som køkken- og madaffald, som ikke må bruges til foder.

Hvis en fødevarevirksomhed begynder at levere restprodukter eller tidligere fødevarer til foderbrug, er det en væsentlig ændring af vareudvalg eller aktiviteter. Virksomheden skal derfor anmelde ændringen til registrering hos Fødevarestyrelsen.

Se afsnit:

25 Væsentlige ændringer i eksisterende fødevarevirksomheder og ved ejerskifte

Foderhygiejneforordningen

Biproduktforordningen

TSE-forordningen

Foderbekendtgørelsen, kapitel 6

Autorisationsbekendtgørelsen, § 35, stk. 1, og § 36, stk. 1

18.17 Flere virksomheder i samme lokaler – registrering eller autorisation

Flere virksomheder kan dele faciliteter, fx produktionslokaler og -udstyr, lagerlokaler og personalefaciliteter såsom omklædningsrum, baderum og toiletter.

To eller flere virksomheder kan benytte de delte faciliteter på samme tid, eller virksomhederne kan arbejde på forskellige tider.

Virksomhederne skal registreres eller autoriseres som selvstændige virksomheder, hvis de er over bagatelgrænsen. Hver virksomhed skal kunne redegøre for, hvilke dele af de delte faciliteter, som virksomheden gør brug af og har ansvar for.

Virksomhederne har hver især ansvar for, at de delte faciliteter lever op til kravene. Hver enkelt virksomhed har ansvar for, at de delte faciliteter er i orden, før produktion påbegyndes. Den enkelte virksomhed skal altså sørge for og har ansvar for, at der er rent, før man går i gang. Også selvom den virksomhed, der tidligere har anvendt lokalerne, eventuelt ikke har gjort ordentlig rent. Den enkelte virksomhed skal også sørge for, at vedligeholdelse, skadedyrsbekæmpelse osv. er i orden.

Eksempler på deling af faciliteter:

- Et slagteri, som ligger sammen med en detailslagterbutik, hvor slagteri og butik fx deler kølerum.
- En virksomhed lejer lokaler, kølerum osv. ud på timebasis, hvor et antal virksomheder benytter faciliteterne på forskellige tidspunkter.

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

Detailvirksomheder må på visse betingelser levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder uden at blive omfattet af alle de supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Se mere:

19.1 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer efter oplagringsreglen eller 1/3-reglen

19.1 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer efter oplagringsreglen eller 1/3-reglen

Detailvirksomheder må på visse betingelser levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder uden at blive omfattet af alle de supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Dette gælder, uanset om der er tale om salg eller donation.

Virksomheden skal overholde de generelle bestemmelser om sporbarhed.

Leverancerne kan foregå efter oplagringsreglen eller efter 1/3-reglen:

- Leverancer af animalske fødevarer efter **oplagringsreglen** kan være til fødevarevirksomheder i grupperne detail, detail med engros og engros. Denne aktivitet skal være registreret.
- Leverancer af animalske fødevarer efter **1/3-reglen** kan være til fødevarevirksomheder i grupperne detail og detail med engros. Denne aktivitet skal være registreret.

Se mere om oplagringsreglen og 1/3-reglen:

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

Se også afsnit:

15 Registrering af detailvirksomhed

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomheder

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

En registreret detailvirksomhed må på en række betingelser levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder uden at være omfattet af alle de supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Dette gælder, uanset om der er tale om salg eller donation. Denne aktivitet skal være registreret.

Virksomheden skal overholde de generelle bestemmelser om sporbarhed.

Se mere om oplagringsreglen:

20.1 Oplagringsreglen – generelle betingelser

20.2 Oplagringsreglen – bagatelgrænse – ingen registrering

20.3 Oplagringsreglen – hvad forstås ved oplagring

20.4 Oplagringsreglen – temperaturkravene

Se mere om detailvirksomheders levering af fødevarer til andre fødevarevirksomheder:

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

20.1 Oplagringsreglen – generelle betingelser

En detailvirksomhed må levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder uden at være omfattet af alle de supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer, på betingelse af, at:

- de animalske fødevarer er produceret i en autoriseret virksomhed,
- detailvirksomheden ikke foretager andre aktiviteter med de animalske fødevarer end oplagring eller transport, og
- detailvirksomheden overholder temperaturbestemmelserne i forordning for animalske fødevarer.

Det gælder, uanset om der er tale om salg eller donation. Denne aktivitet skal være registreret.

Virksomheden skal overholde de generelle bestemmelser om sporbarhed ved leverance til andre fødevarevirksomheder.

Detailvirksomheden skal ikke føre særligt regnskab over levering til andre fødevarevirksomheder efter oplagringsreglen. Der er således ikke begrænsninger i forhold til værdi, mængder eller afstand mellem leverandør og modtager.

En detailvirksomhed kan også levere efter oplagringsreglen til andre lande. Virksomheden skal selv være opmærksom på, om modtagerlandet kræver, at varerne er ledsaget af et certifikat, om der er indgået aftale med landet om et særligt certifikat eller, om virksomheden skal være særlig godkendt til at eksportere til landet. Virksomheden skal opfylde alle krav, for at Fødevarestyrelsen kan udstede et certifikat.

En virksomhed, som modtager animalske fødevarer fra en detailvirksomhed, som leverer efter oplagringsreglen, må anvende fødevarerne uden begrænsninger. Virksomheden skal dog være opmærksom på, at nogle tredjelande kan have betingelser, som forhindrer eksport af varerne til disse lande.

20.2 Oplagringsreglen – bagatelgrænse – ingen registrering

Som udgangspunkt må en detailvirksomhed ikke levere animalske fødevarer efter oplagringsreglen til andre virksomheder uden at være registreret til denne aktivitet. Der er dog nogle undtagelser med aktiviteter under bagatelgrænsen.

Eksempler på situationer under bagatelgrænsen, når virksomheden i øvrigt ikke har levering efter oplagringsreglen:

- Hvis en detailvirksomhed fx op til en højtid eller ved en salgskampagne lige før lukketid leverer overskud af højtidens produkter eller produkter omfattet af salgskampagnen til en anden detailvirksomhed, der leverer fødevarer i velgørende øjemed og for at undgå madspild.
- Hvis en detailvirksomhed fx op til en højtid eller ved en salgskampagne har fx frosne eller ferske ænder i overskud, som den leverer til en nabovirksomhed, der ikke har flere ænder tilbage.
- Hvis en detailvirksomhed skal lukke helt eller lukke ned i en periode, fx for ombygning, og leverer de resterende varer til en anden virksomhed.
- Hvis en detailvirksomhed i en force majeure situation, hvor fx en køler eller fryser bryder ned, leverer de berørte varer til en anden virksomhed.
- Hvis en detailvirksomhed har en enkeltstående levering af fødevarer til en anden virksomhed, fx hvis modtagervirksomheden skal holde et større arrangement.

20.3 Oplagringsreglen – hvad forstås ved oplagring

Oplagring forstås her som enhver opbevaring af fødevarer, hvad enten det sker i et lagerrum eller på en hylde eller i en køle- eller frostmontre i salgsområdet af en butik. Det gør ikke nogen forskel, at kunder har haft mulighed for at røre ved varen.

Virksomheden kan have modtaget mindre pakker i en større pakke, som er åbnet, hvorefter de mindre pakker er lagt ud i salgsområdet. Det kan fx være 10 MAP-pakker hakket kød á 500 g i en karton, hvor virksomheden åbner kartonen og lægger de 10 pakker i kølemontren.

Det betragtes også som oplagring, hvis virksomheden indpakker en vare til direkte salg, dvs. indpakker eller emballerer i salgsøjeblikket eller med henblik på salg samme dag. Det kan fx være fiskevarer, som modtages i is og pakkes i butikken. Det kan også være varer, som virksomheden plukker fra forskellige emballager og lægger i en fælles kasse, som leveres ud.

Varer behøver ikke være indpakket. Fx modtages fisk ofte i kasser med is, og disse kasser er ofte ikke forsynet med låg. Det kan også være kød på krog, som virksomheden tager af krogen og lægger i fx en plastkasse, evt. en plastforet kasse, hvor plasten foldes hen over kødet. Det betragtes stadig som oplagring. Men virksomheden må ikke udskære eller hakke kødet eller mærke det.

Hvis virksomheden modtager en indpakket vare, pakker den ud og lægger den til salg uindpakket eller efter fornyet indpakning, er der ikke tale om oplagring. Hvis en virksomhed fx modtager mørbrader, som er individuelt pakket i vakuumpakning, vil det være ompakning at lægge fx tre mørbrader på en bakke, filme bakken og mærke den med forbrugeroplysninger.

Hvis virksomheden indfryser varer, er der ikke længere blot tale om oplagring.

Hvis virksomheden i øvrigt ”gør noget ved” en vare, fx blander kødet med mel m.m. for at lave en frikadellefars, er det ikke længere blot oplagring.

20.4 Oplagringsreglen – temperaturkrav

Det er en betingelse for at levere til andre fødevarer- og virksomheder efter oplagringsreglen, at varerne under oplagring og transport opfylder temperaturkravene i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Bilag 3 oplister temperaturkravene i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Nogle af temperaturerne er anderledes end de temperaturer, som i øvrigt er fastsat i hygiejnebekendtgørelsen. Virksomheden skal sørge for og kunne dokumentere, at den overholder temperaturbestemmelserne i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

Se temperaturkravene i bilag 3:

Bilag 3 Temperaturbestemmelser for oplagring af animalske fødevarer ved levering fra detailvirksomhed til andre fødevarevirksomheder (oplagringsreglen)

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III
Hygiejnebekendtgørelsen, bilag 3

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

En detailvirksomhed, der er registreret til at levere fødevarer til endelige forbrugere, må uden at miste sin status som detailvirksomhed i begrænset omfang levere animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, inkl. virksomheder i gruppen detail med engros. Dette gælder uanset om der er tale om salg eller donation. Det gælder også ved levering til detailvirksomheder under bagatelgrænsen. Denne aktivitet skal være registreret.

Se mere om 1/3-reglen:

21.1 1/3-reglen – generelle betingelser

21.2 1/3-reglen – bagatelgrænse – ingen registrering

21.3 1/3-reglen – hvad er animalske fødevarer

21.4 1/3-reglen – begrænset værdi

21.5 1/3-reglen – begrænset mængde

21.6 1/3-reglen – grænser for afstand

21.7 1/3-reglen – måling af 50 km grænsen

21.8 1/3-reglen – hvad er specialprodukter

21.9 1/3-reglen – dokumentation

Se også afsnit:

15 Registrering af detailvirksomhed

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder – ingen registrering

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 5, litra b, nr. ii
Autorisationsbekendtgørelsen, § 17

21.1 1/3-reglen – generelle betingelser

En detailvirksomhed, der er registreret til at levere fødevarer til endelige forbrugere, må i begrænset omfang levere fødevarer til andre detailvirksomheder på en række generelle betingelser.

Levering efter 1/3-reglen kan være til ”almindelige” detailvirksomheder, fx kiosker, supermarkeder og restauranter, men også til virksomheder i gruppen detail med engros, fx ferskvareterminaler og engrossupermarkeder. Detailvirksomheder må ikke efter 1/3-reglen levere animalske fødevarer til centralkøkkener, dvs. virksomheder i gruppen detail med engros, der er autoriseret til at levere til andre detailvirksomheder, og som skal leve op til de supplerende bestemmelser i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Levering til detailvirksomheder under bagatelgrænsen er også omfattet af 1/3-reglen. Donation er også omfattet af 1/3-reglen.

- Virksomheden skal fortsat have karakter af virksomhed, der leverer til den endelige forbruger. Det kan fx være, at der er et butiksareal. Det kan også være, at der på prislister er anført priser inkl. moms.
- Detailvirksomheden forventes ikke at spørge kunder i butikken, om de købte varer er til eget privat forbrug eller til brug i en anden fødevarevirksomhed. Men hvis kunden beder om en faktura udstedt til en fødevarevirksomhed, skal salget regnes med i leverandørvirksomhedens regnskab over salg til andre detailvirksomheder.
- Hvis en detailvirksomhed regelmæssigt leverer varer omfattet af 1/3-reglen til en kunde i større mængder, skal detailvirksomheden undersøge, om kunden er en fødevarevirksomhed – eventuelt en fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen. Det kan fx være, hvis der regelmæssigt bliver leveret 25 stykker smørrebrød til en kunde – i så fald kan der være tale om et modtagekøkken, som er en fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen. En sådan leverance skal være med i 1/3-dokumentationen.
- Hvis en detailvirksomhed udfører arbejde for en anden detailvirksomhed – i daglig tale betegnet ”lønarbejde” – skal dette være med i 1/3-dokumentationen. Det kan fx være et slagteri, som slagter dyr for en landmand, hvor kødet leveres tilbage til landmandens detailvirksomhed – i daglig tale betegnet ”gårdbutik”, og hvor slagteriet i sin detailbutik opskærer kødet, fremstiller hakket kød og fx pølser, før kødet leveres til landmandens detailbutik. Slagteriets detailbutik skal have disse leverancer til landmandens detailbutik med i sin 1/3-dokumentation, selvom der har været tale om ”lønarbejde”. Virksomheden skal selv fastsætte prisen for de varer, der er produceret som ”lønarbejde”.

- Hvis to virksomheder på hver sin adresse har samme ejer, skal virksomhederne være registreret hver for sig. Virksomhederne kan have samme CVR-nummer. Hver butik kan i begrænset omfang levere til andre detailvirksomheder. Overførsel af varer fra ejerens ene butik til den anden skal regnes med i den begrænsede leverance til andre detailvirksomheder.
- Når afdelinger i fx et supermarked er registreret med samme CVR-nummer og P-nummer, skal overførsel af varer fra den ene afdeling til den anden ikke regnes med i den begrænsede leverance til andre detailvirksomheder.
- Når afdelinger i fx et supermarked er registreret med samme CVR-nummer og P-nummer, skal den begrænsede leverance til andre detailvirksomheder fra afdelingerne ses samlet og vurderes ud fra supermarkedets samlede omsætning, og mængden af animalske fødevarer beregnes ud fra alle afdelingers levering af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder.
- Når en detailvirksomhed åbner en anden detailvirksomhed i nærheden, som kun er åben i en afgrænset periode, kan denne i visse tilfælde anses for at være del af den første detailvirksomhed, således at levering mellem virksomhederne ikke skal anses for at være levering fra detail til detail. Det er en forudsætning, at begge virksomheder har samme CVR- og P-nummer, og at ”modervirksomheden” kun leverer varer, den i øvrigt sælger. Det kan fx være en slagterforretning, som åbner en bod på torvet eller det lokale marked, det kan være en restaurant, som åbner en pop-up restaurant lidt henne ad gaden, eller det kan være en restaurant, som åbner en kiosk på stranden om sommeren.
- Leveringen til andre detailvirksomheder må ske via en virksomhed, der kun opbevarer eller transporterer fødevarer. Dvs. detailvirksomheden må få sine varer opbevaret hos en engroslagervirksomhed eller et lagerhotel eller transporteret af engrostransportør, men det skal stadig være detailvirksomheden, der ejer og sælger eller donerer varerne til de andre detailvirksomheder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17, stk. 1 og 2, og stk. 3, nr. 1

I stedet for at bruge muligheden for begrænset levering til andre detailvirksomheder efter 1/3-reglen, kan en detailvirksomhed vælge at lade dele af sin virksomhed autorisere eller registrere som engrosvirksomhed. Det betyder, at der ikke vil være begrænsninger for levering til andre fødevarer-virksomheder.

21.2 1/3-reglen – bagatelgrænse – ingen registrering

Som udgangspunkt må en detailvirksomhed ikke levere animalske fødevarer efter 1/3-reglen til andre virksomheder uden at være registreret til denne aktivitet. Der er dog nogle undtagelser med aktiviteter under bagatelgrænsen.

Eksempler på situationer under bagatelgrænsen, når virksomheden i øvrigt ikke har levering efter 1/3-reglen:

- Hvis en detailvirksomhed fx op til en højtid eller ved en salgskampagne lige før lukketid leverer overskud af højtidens produkter eller produkter omfattet af salgskampagnen til en anden detailvirksomhed, der leverer fødevarer i velgørende øjemed og for at undgå madspild.
- Hvis en detailvirksomhed fx op til en højtid eller ved en salgskampagne har fx frosne eller ferske ænder i overskud, og leverer dem til en nabovirksomhed, som ikke har flere ænder tilbage.
- Hvis en detailvirksomhed skal lukke helt eller lukke ned i en periode, fx for ombygning, og leverer de resterende varer til en anden detailvirksomhed.
- Hvis en detailvirksomhed i en force majeure situation, fx hvis en køler eller fryser bryder ned, leverer de berørte varer til en anden detailvirksomhed.
- Hvis en detailvirksomhed har en enkeltstående levering af fødevarer til en anden detailvirksomhed, fx hvis modtagervirksomheden skal holde et større arrangement.

21.3 1/3-reglen – hvad er animalske fødevarer

Eksempler på animalske fødevarer er: Kød, muslinger m.m., fisk, mælk og æg og produkter heraf, fx leverpostej, røgede fisk, muslinger på dåse, konsumis fremstillet ud fra rå mælk, pasteuriseret mælk, yoghurt og pasteuriserede æggeblommer.

Produkter som pizza med skinke-topping, smørrebrød eller konsumis fremstillet af mejeriprodukter med både ikke-animalske fødevarer og animalske fødevarer betragtes i nogle tilfælde som animalske fødevarer – i andre tilfælde som ikke-animalske fødevarer.

Se eksemplerne på ikke-animalske og animalske produkter:

- Hvis en virksomhed, der fremstiller pizza, smørrebrød eller konsumis, modtager alle de animalske ingredienser i forarbejdet stand, fx kogt skinke, salami, ost eller pasteuriseret mælk, fløde eller smør til fremstilling af produktet, betragtes pizzaen, smørrebrødet eller konsumisen som *ikke-animalske produkter*.
- Brød og kager fremstillet med rå æg betragtes som *ikke-animalske produkter*.
- Hvis en virksomhed, der fremstiller pizza, smørrebrød, sovs eller konsumis, modtager rå kød, rå fisk eller rå mælk, som den selv forarbejder ved fremstilling af produktet, betragtes pizzaen, smørrebrødet, sovsen eller konsumisen som *animalske produkter*. Hele produktet indgår som animalsk produkt i virksomhedens dokumentation af salget af animalske produkter til andre detailvirksomheder. Virksomheden kan dog vælge at betragte vegetabiliske produkter samt brødet i pizzaen og smørrebrødet som *ikke-animalske produkter*, hvis der ikke er brugt rå mælk til fremstillingen.
- Blødkogte eller hårdkogte æg og spejlæg osv., som virksomheden fremstiller ud fra rå æg, betragtes som *animalske produkter*.
- Hvis en virksomhed fremstiller et måltid af fx grøntsager og et stykke stegt kød, og virksomheden har modtaget kødet som rå kød og selv stegt det, skal det stegte kød betragtes som *animalsk produkt*. Virksomheden vælger selv, om den vil betragte hele måltidet som et *animalsk produkt*, eller om den vil regne grøntsagerne for sig som *ikke-animalske produkter*.

21.4 1/3-reglen – begrænset værdi

Værdien af animalske fødevarer, der leveres til andre detailvirksomheder, må ikke overstige en tredjedel af den totale omsætning af animalske fødevarer beregnet over virksomhedens regnskabsår. Deraf udtrykket 1/3-reglen.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17

21.5 1/3-reglen – begrænset mængde

En detailvirksomhed, der er registreret til at levere fødevarer til endelige forbrugere, må levere op til 1.500 kg animalske fødevarer pr. uge til andre detailvirksomheder.

Mængden skal beregnes som et ugentligt gennemsnit over virksomhedens regnskabsår. Der kan være uger, fx op til jul eller andre højtider, hvor virksomheden leverer mere end 1.500 kg. Det forudsætter dog, at der i andre uger leveres tilsvarende mindre mængder, så den samlede mængde ikke overstiger 1.500 kg i gennemsnit over virksomhedens regnskabsår. På et år svarer det til ca. 1.500 kg gange 52 uger, dvs. ca. 78.000 kg.

Se mere om dokumentation i afsnit:

21.9 1/3-reglen – dokumentationskrav

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17, stk. 3, nr. 3, og stk. 4-6

21.6 1/3-reglen – grænser for afstand

Som hovedregel må en detailvirksomhed, der er registreret til at levere fødevarer til endelige forbrugere, efter 1/3-reglen levere alle typer animalske fødevarer, fx fersk kød, hakket kød, rå medisterpølse, kødprodukter, ferske fiskevarer, røgede fiskevarer, æg og mejeriprodukter, til andre detailvirksomheder, som ligger inden for en radius af 50 km.

Når der er tale om forarbejdede animalske fødevarer, kan virksomheden dog efter 1/3-reglen levere til andre detailvirksomheder, der ligger i samme region og tilstødende regioner. Danmark er opdelt i fem regioner: Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Nordjylland.

Regionsloven, § 1, stk. 3

Se listen over, hvilke kommuner der hører til hvilke regioner på Danmarks Statistiks hjemmeside:

<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/nomenklaturer/regioner--landsdele-og-kommuner>

Forarbejdede animalske produkter er fx kødprodukter som pølser og leverpostej, forarbejdede fiskevarer som varmrøgede fisk, mejeriprodukter som pasteuriseret mælk og ost samt ægprodukter som pasteuriserede æggeblommer eller æggehvider. Det kan både være kølekrævende og ikke-kølekrævende forarbejdede produkter.

Fersk kød, hakket kød, maskinsepareret kød, tilberedt kød (fx rå medisterpølse, rå leverpostej, krydret kød), ferske fiskevarer, tilberedte fiskevarer, rå mælk eller rå æg er ikke forarbejdede animalske produkter.

Hvis virksomheden efter 1/3-reglen kun leverer forarbejdede animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, kan den levere op til 1.500 kg om ugen i gennemsnit over året til andre detailvirksomheder i samme region og tilstødende regioner.

For specialprodukter kan virksomheden efter 1/3-reglen uden afstandsgrænser afsætte op til 100 kg pr. uge i gennemsnit over året af de 1.500 kg animalske fødevarer pr. uge til detailvirksomheder.

Se mere om specialprodukter i afsnit:

21.8 1/3-reglen – hvad er specialprodukter

Hvis specialprodukter eller andre forarbejdede animalske produkter sælges til detailvirksomheder i andre lande, gælder afstandsgrænsen på 50 km. I praksis vil det altså være muligt for nogle detailvirksomheder at sælge animalske fødevarer til detailvirksomheder i Sverige og Tyskland, hvis virksomhederne ligger tæt på grænsen til Danmark.

Da de animalske fødevarer leveres fra en detailvirksomhed, der ikke er autoriseret og ikke har et autorisationsnummer, kan detailvirksomheden ikke sætte identifikationsmærke på fødevarerne.

Se mere om måling af afstande i afsnit:

21.7 1/3-reglen – måling af 50 km grænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17, stk. 3, nr. 4, og stk. 4-6

21.7 1/3-reglen – måling af 50 km grænsen

Afstandsgrænsen på 50 km for detailvirksomheders begrænsede salg af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder måles i luftlinje.

Leverandørvirksomheder, der ligger på øer uden direkte eller indirekte broforbindelse til Jylland, Fyn eller Sjælland, kan dog trække afstanden med færgeforbindelse fra de 50 km ved opmåling. Afstanden måles da i luftlinje fra leverandørvirksomheden til færgelejet på øen og i luftlinje fra ankomstfærgelejet til modtagervirksomheden. Det gælder også, hvis modtagervirksomheden ligger på øer uden direkte eller indirekte broforbindelse til Jylland, Fyn eller Sjælland.

Hvis en detailvirksomhed får sine varer oplagret i en lagervirksomhed med en anden placering end detailvirksomheden, skal afstanden til modtagervirksomheden måles fra detailvirksomheden og ikke fra lagervirksomheden.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17, stk. 3, nr. 4

21.8 1/3-reglen – hvad er specialprodukter

Specialprodukter er forarbejdede animalske produkter, som er specielle for en producent eller gruppe af producenter, eller som er specielle for en egn. Det skal være forarbejdede animalske produkter, og det kan fx være pølser, som er krydret med en særlig krydderiblanding, fx slagterens egen blanding, eller fisk røget på en særlig måde, fx ved at fiskehandleren bruger en særlig træsort fra en bestemt lokalitet, eller en særlig egnsret. En egnsret kan være omfattet af betegnelsen garanterede traditionelle specialiteter, men behøver ikke være det.

Fersk kød, hakket kød, tilberedt kød, rå fiskevarer, rå mælk eller rå æg betragtes ikke som specialprodukter.

Produkter er ikke specialprodukter, blot fordi de er økologiske, omfattet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse eller af en beskyttet geografisk betegnelse.

Før 2006 var det også tilladt at have et begrænset salg af fødevarer fra detailvirksomhed til detailvirksomhed. Den gang var der ikke afstandsgrænser, så en virksomhed kunne afsætte produkter til alle andre detailvirksomheder. Der var heller ikke begrænsning i, hvilke fødevarer, herunder hvilke animalske fødevarer, man måtte sælge fra en detailvirksomhed til en anden. Det var derfor også før 2006 tilladt at sælge specialprodukter til alle andre detailvirksomheder.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 2, stk. 2, og § 17, stk. 5

21.9 1/3-reglen – dokumentation

En detailvirksomhed, der leverer animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, skal for hvert af virksomhedens regnskabsår kunne dokumentere, at den opfylder betingelserne for levering til andre detailvirksomheder.

Detailvirksomheder behøver ikke vide, hvilken endelig forbruger en fødevarer er leveret til. Men når en detailvirksomhed leverer til andre detailvirksomheder, skal detailvirksomheden kunne dokumentere disse leverancer for at have muligheden for at spore varen tilbage.

Fødevarerforordningen, artikel 18
Sporbarhedsvejledningen

Når en detailvirksomhed leverer animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, skal den have dokumentation for:

- at værdien af de animalske fødevarer, der leveres til andre detailvirksomheder, højst udgør 1/3 af værdien af den totale omsætning af animalske fødevarer,

- at afstandsgrænsen til hver enkelt modtagervirksomhed for de enkelte animalske fødevarer er overholdt, dvs. salg inden for 50 km grænsen og salg inden for regionen og tilstødende regioner,
- at totalmængden af animalske fødevarer leveret til andre detailvirksomheder højst udgør 1.500 kg pr. uge i gennemsnit over virksomhedens regnskabsår, og
- at specialprodukter leveret uden for egen eller tilstødende regioner højst udgør 100 kg pr. uge i gennemsnit.

For alle animalske fødevarer, herunder forarbejdede animalske fødevarer og specialprodukter, skal virksomheden dokumentere 50 km grænsen for varer leveret til detailvirksomheder i andre lande.

Detailvirksomheder, der leverer animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, skal således have dokumentation for hver enkelt leverance med varetype, mængde og afstand. Virksomheden skal for regnskabsåret opgøre produkter leveret efter de forskellige afstandsgrænser hver for sig samt den totale værdi og mængde, der er leveret til andre detailvirksomheder og værdien af den totale omsætning af animalske produkter.

Virksomheden skal som udgangspunkt have dokumentation for alle leverancer af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder i regnskabsåret.

Hvis virksomheden kan sandsynliggøre, at dokumentation for leverancer i en kortere periode, fx en måned, er repræsentativ for virksomhedens normale leveringer i hele regnskabsåret, kan virksomheden vælge at dokumentere leverancer i denne periode i stedet. Virksomheden skal kunne redegøre for, at større leverancer i særlige perioder, fx i julemåneden, ikke forrykker billedet fra den repræsentative periode. Ved tvivl kan Fødevestyrelsen påbyde virksomheden fremover at udarbejde og fremvise dokumentation, der dækker leverancer for hele regnskabsåret.

Varetypen skal angives, så virksomheden kan dokumentere, at den konkrete vare er leveret inden for afstandsgrænsen. Værdien skal opgøres med den pris, som fremgår af faktura og virksomhedens regnskab i øvrigt.

Det er ikke et krav, at virksomhedens dokumentation skal være påtegnet af revisor.

Virksomheden kan tage udgangspunkt i skabelonen i bilag 4, når den skal dokumentere leverancer til andre detailvirksomheder. Bilag 4 beskriver også brugen af skabelonen:

[Bilag 4 Skabelon til dokumentation af levering af animalske fødevarer fra detailvirksomhed til detailvirksomhed \(1/3-reglen\)](#)

Der er også udarbejdet et regneark, som svarer til skabelonen. Se regnearket på Fødevestyrelsens hjemmeside, www.fvst.dk:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Vejledninger/Autorisationsvejledning/Andre%20værktøjer/Sider/Regneark-til-dokumentation-af-begrænset-levering-af-animalske-fødevarer-fra-detail-til-detail.aspx>

Virksomheden kan også vælge en anden form for dokumentation, men de forskellige oplysninger skal være tilgængelige for kontrollen. Virksomheden skal kunne dokumentere leverancerne og forholdet til de forskellige værdi-, mængde- og afstandsgrænser. Hvis virksomheden fx har et kundekartotek over de detailvirksomheder, der leveres til, kan virksomheden anføre afstand eller region/kommune i stedet for at gøre det for hver leverance af varer. Hvis virksomheden hver gang leverer samme type vare og mængde til en kunde, behøver den ikke anføre det ved hver leverance.

For animalske fødevarer, der leveres ud over 50 km grænsen, skal varetypen beskrives så præcist, at det klart fremgår, at varen er forarbejdet og i givet fald et specialprodukt.

For animalske fødevarer, der leveres inden for 50 km grænsen, kan virksomheden i forbindelse med dokumentation efter 1/3-reglen bruge mindre præcise betegnelser, fx fersk kød eller hakket kød. Leverancen skal dog kunne genfindes i virksomhedens regnskabssystem ved kontrol af mængde og pris. Uanset hvilke betegnelser, man anvender i dokumentation for 1/3-reglen, skal dokumentation for de almindelige sporbarhedsregler være opfyldt, herunder eventuelle krav om mere præcise betegnelser.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17, stk. 6 og 7

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – ingen registrering

En registreret detailvirksomhed må uden at miste sin status som detailvirksomhed levere ikke-animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder, når virksomheden stadig har karakter af detailvirksomhed. Det gælder både ved salg og donation. Denne aktivitet skal ikke være registreret.

Virksomheden skal også overholde de generelle bestemmelser om sporbarhed ved leverancer til andre fødevarer virksomheder.

Se afsnit:

22.1 Betingelser for levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder

22.2 Hvad er ikke-animalske fødevarer

Se mere om betingelserne for detailvirksomheders leverancer til andre fødevarer virksomheder:

15 Registrering af detailvirksomhed

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

17 Autorisation og registrering af engros virksomhed

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

22.1 Betingelser for levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder

En registreret detailvirksomhed må levere ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder, både detailvirksomheder, inkl. virksomheder i gruppen detail med engros, og registrerede eller autoriserede engrosvirksomheder.

De generelle bestemmelser om sporbarhed gælder for leverancer til andre fødevarevirksomheder.

For detailvirksomheder, der leverer direkte til endelige forbrugere, dvs. butikker, restauranter, kantiner og lignende, er det en generel betingelse, at virksomheden fortsat har karakter af detailvirksomhed, selvom den også leverer fødevarer til andre fødevarevirksomheder.

Ved vurderingen af dette skal mindst indgå følgende forhold:

- Virksomheden skal have salg til endelige forbrugere, enten via et butikslokale eller ved internethandel (postordre, telefonsalg og lignende).
- Hvis der er butikslokale, skal der være åbningstid for endelige forbrugere. Der er ikke krav om et bestemt antal timer pr. uge.
- Priser skal være angivet med moms.
- Der skal være fødevarer i pakkestørrelser, som er passende for endelige forbrugere.

Det er ikke et krav, at en bestemt del af salget, hverken mængdemæssigt eller værdimæssigt, skal være til endelige forbrugere. Salg af ti rundstykker om ugen til endelige forbrugere og resten til andre fødevarevirksomheder kan være nok til, at virksomheden har karakter af detailvirksomhed.

Hvis en kunde beder om en faktura udstedt til en fødevarevirksomhed, skal salget anses for salg til andre fødevarevirksomheder. Men detailvirksomheden forventes ikke at spørge kunder i butikken, om de købte varer er til eget privat forbrug eller til brug i en anden fødevarevirksomhed.

Hvis to virksomheder på hver sin adresse har samme ejer, skal virksomhederne være registreret hver for sig. Virksomhederne kan have samme CVR-nummer, men har formentlig forskellige P-numre. Hver butik kan levere til andre fødevarevirksomheder. Overførsel af varer fra ejerens ene butik til den anden anses for levering til andre fødevarevirksomheder.

Når afdelinger i en detailvirksomhed udgør en samlet geografisk enhed, fx et supermarked, og er registreret med samme CVR-nummer og P-nummer, anses overførsel af varer fra den ene afdeling til den anden ikke for levering til andre fødevarevirksomheder.

Når en detailvirksomhed åbner en anden detailvirksomhed i nærheden, som kun er åben i en afgrænset periode – pop-up virksomhed – kan denne i visse tilfælde anses for at være del af den første virksomhed, således at levering mellem virksomhederne ikke skal anses for at være levering til andre fødevarevirksomheder. Det er en forudsætning, at begge virksomheder har samme CVR- og P-nummer, og at ”modervirksomheden” kun leverer varer, den i øvrigt sælger. Det kan fx være en slagterforretning med en bod på torvet eller det lokale marked, en restaurant med en pop-up restaurant lidt henne ad gaden, eller en restaurant med en kiosk på stranden om sommeren.

Der er ingen afstandsgrænse for detailvirksomheders salg af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder. Det er altså lovligt at sælge til detailbutikker i hele Danmark og til fødevarevirksomheder i andre EU-medlemsstater eller tredjelande. Virksomheden skal selv være opmærksom på, om modtagerlandet kræver, at varerne skal være ledsaget af certifikat, om der er indgået aftale med landet om et særligt certifikat, eller om virksomheden skal være særlig godkendt til at eksportere til landet. Virksomheden skal opfylde alle krav, for at Fødevarestyrelsen kan udstede et certifikat.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 19
Eksportbekendtgørelsen, § 4

I stedet for at bruge muligheden for begrænset levering til andre detailvirksomheder, kan en detailvirksomhed vælge at lade dele af sin virksomhed autorisere eller registrere som engrosvirksomhed. Det betyder, at der ikke vil være begrænsninger for levering til andre fødevarevirksomheder.

22.2 Hvad er ikke-animalske fødevarer

Mel, gryn, salt, frugt og grønt er eksempler på ikke-animalske fødevarer.

Produkter som fx pizza med skinke-topping, smørrebrød eller konsumis fremstillet af mejeriprodukter indeholder både ikke-animalske fødevarer og animalske fødevarer. Disse produkter betragtes i nogle tilfælde som animalske fødevarer – i andre tilfælde som ikke-animalske fødevarer.

Se eksemplerne på ikke-animalske og animalske produkter:

- Hvis en virksomhed, der fremstiller pizza, smørrebrød eller konsumis, modtager alle de animalske ingredienser i forarbejdet stand, fx kogt skinke, salami, ost eller pasteuriseret mælk, fløde eller smør til fremstilling af produktet, betragtes pizzaen, smørrebrødet eller konsumisen som *ikke-animalske produkter*.
- Brød og kager fremstillet med rå æg betragtes som *ikke-animalske produkter*.
- Hvis en virksomhed, der fremstiller pizza, smørrebrød, sovs eller konsumis, modtager rå kød, rå fisk eller rå mælk, som den selv forarbejder ved fremstilling af produktet, betragtes pizzaen, smørrebrødet, sovsen eller konsumisen som *animalske produkter*. Hele produktet indgår som animalsk produkt i virksomhedens dokumentation af salget af animalske produkter til andre detailvirksomheder. Virksomheden kan dog vælge at betragte vegetabiliske produkter samt brødet i pizzaen og smørrebrødet som *ikke-animalske produkter*, hvis der ikke er brugt rå mælk til fremstillingen.
- Blødkogte eller hårdkogte æg og spejlæg osv., som virksomheden fremstiller ud fra rå æg, betragtes som *animalske produkter*.
- Hvis en virksomhed fremstiller et måltid af fx grøntsager og et stykke stegt kød, og virksomheden har modtaget kødet som rå kød og selv stegt det, skal det stegte kød betragtes som *animalsk produkt*. Virksomheden vælger selv, om den vil betragte hele måltidet som et *animalsk produkt*, eller om den vil regne grøntsagerne for sig som *ikke-animalske produkter*.

23 Egenkontrollaboratorier – ingen registrering

Fødevarermyndigheden skal sørge for, at egenkontrolprøver, som virksomheden udfører for at overholde fødevarerlovreguleringen, bliver undersøgt på et laboratorium, der har et dokumenteret kvalitetssikringssystem.

Se mere om krav til egenkontrollaboratorier:

23.1 Krav til egenkontrollaboratorier

23.1 Krav til egenkontrollaboratorier

Fødevarermyndigheden skal sørge for, at egenkontrolprøver, som virksomheden udfører for at overholde fødevarerlovreguleringen, bliver undersøgt på et laboratorium med et dokumenteret kvalitetssikringssystem. Uanset om virksomheden bruger sit eget laboratorium, eller om virksomheden får undersøgt prøverne på et laboratorium et andet sted.

Laboratoriet kan have et dokumenteret kvalitetssikringssystem i form af en akkreditering til at foretage den eller de pågældende analyser, eller der kan være tale om en certificering eller et kvalitetssystem baseret på anerkendte principper for kvalitetssikring af laboratorier.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 40

PROCEDURE VED AUTORISATION OG REGISTRERING

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering

Virksomheder skal autoriseres eller registreres hos forskellige myndigheder afhængigt af deres aktiviteter.

Se mere om proceduren ved autorisation og registrering:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket

24.4 Fritagelse fra brug af den digitale formular til autorisation og registrering af fødevareraktiviteter m.v.

24.5 Hvornår må virksomheder, der skal registreres, begynde sine fødevareraktiviteter

24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareraktiviteter

24.7 Hvad er betinget autorisation

24.8 Geografisk afgrænsning af virksomheden og flytning til ny adresse

24.9 Tjenesteydelse og kontaktoplysninger til forbrugere

Se mere om autorisation og registrering:

9 Autorisation og registrering af primærproduktion

10 Eksempler på primærproduktion og forbundne aktiviteter, der skal registreres

11 Primærproducenters stalddørssalg af vegetabiliske primærprodukter

12 Primærproducenters stalddørssalg af visse animalske fødevarer

13 Primærproducenters direkte levering af visse animalske fødevarer til lokale detailvirksomheder

14 Primærproducenters direkte levering af æg til eget ægpakkeri

15 Registrering af detailvirksomhed

16 Autorisation og registrering af virksomheder i gruppen detail med engros

17 Autorisation og registrering af engrosvirksomhed

18 Autorisation og registrering af særlige aktiviteter

19 Detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

20 Oplagringsreglen – detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – registrering

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

22 Detailvirksomheders levering af ikke-animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder – ingen registrering

Hygiejneforordningen, artikel 6

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder

Autorisationsbekendtgørelsen, kapitel 1-5 og 7-8

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

Primærproducenter skal i nogle tilfælde registreres hos Fødevarestyrelsen. I andre tilfælde skal primærproducenter registreres hos andre myndigheder.

Primærproducenter, der skal registreres hos Fødevarestyrelsen, skal registrere sig på landbrugsindberetning.dk under punktet Foder og Fødevarer. Man logger ind på siden ved brug af NemID, enten en personlig NemID eller en medarbejder NemID.

Link til landbrugsindberetning.dk:

<https://landbrugsindberetning.dk>

Primærproducenter med visse aktiviteter som fx stalddørssalg skal også registrere sig via den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v.

Primærproducenter, der er fritaget for at bruge digitale formularer, skal kontakte Fødevarestyrelsen telefonisk eller bruge Fødevarestyrelsens kontaktformular. Fødevarestyrelsen vil herefter anmode virksomheden eller personen om at oplyse navn, adresse, ejerforhold, påtænkte aktiviteter m.v.

Se den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v. her:

<http://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>

Se mere i afsnit:

24.4 Fritagelse fra brug af den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v.

Hvis virksomheden er registreret efter anden lovgivning, kan denne registrering i visse tilfælde også fungere som registrering efter fødevarer lovgivningen. Det gælder for fiskere og muslingefiskere, der registreres i Fiskeristyrelsen, og for jægere med jagttegn fra Miljøstyrelsen.

Liste over primærproducenter med links til de myndigheder, der autoriserer eller registrerer dem:

- Fiskere og muslingefiskere skal være registreret til erhvervsfiskeri i Fiskeristyrelsen: <https://fiskeristyrelsen.dk/>
- Jægere skal have jagttegn fra Miljøstyrelsen: <https://mst.dk/>
- Opdrættere af husdyr (bortset fra heste, kaniner, kameler m.fl.), herunder akvakulturbrug (dambrug) med fisk, krebsdyr, muslinger m.v. ved åer og i havet, skal være registreret i det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR) og landbrugsindberetning.dk – Foder og Fødevarer: www.landbrugsindberetning.dk. Opdrættere af fjerkræ med henblik på markedsføring af konsumæg skal desuden være registreret hos Danske Æg. Akvakulturbrug skal før registrering i CHR og landbrugsindberetning.dk være registreret eller autoriseret efter dyresundhedslovgivningen. For at blive autoriseret i efter dyresundhedslovgivningen skal akvakulturbruget kontakte Fødevarestyrelsen telefonisk eller bruge kontaktformularen på Fødevarestyrelsens hjemmeside og følge anvisningerne.
- Opdrættere af heste, kaniner, kameler m.fl. skal være registreret hos Fødevarestyrelsen via landbrugsindberetning.dk – Foder og Fødevarer: www.landbrugsindberetning.dk.
- Producenter af vegetabiliske primærprodukter (korn, gulerødder, kartofler, æbler, kirsebær osv.) skal være registreret hos Fødevarestyrelsen via landbrugsindberetning.dk – Foder og Fødevarer: www.landbrugsindberetning.dk.
- Producenter af tang (makroalger), fx på liner eller på havbunden, eller mikroalger, fx dyrkning af mikroalger i rør, skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>. Producenter af tang på søterritoriet, fx på liner eller på havbunden, skal også kon-

takte Kystdirektoratet (www.kyst.dk) for eventuel tilladelse til at producere tang på den ønskede lokalitet.

- Producenter af spirer skal være autoriseret af Fødevarestyrelsen. Virksomheder, der vil ansøge om autorisation til at producere spirer, skal kontakte Fødevarestyrelsen telefonisk (+45 7227 6900) eller bruge kontaktformularen på Fødevarestyrelsens hjemmeside: (<https://www.foedevarestyrelsen.dk/OmFoedevarestyrelsen/Kontaktformular/Sider/Kontaktformularen.aspx>). Virksomheden skal give de oplysninger, som Fødevarestyrelsen anmoder om til behandlingen af ansøgningen om autorisation, herunder oplysninger om virksomhedens navn og adresse, ejerforhold, påtænkte aktiviteter m.v.
- Biavlere, der leverer til honningcentral eller andre engrosvirksomheder eller afsætter mere end 4.000 kg honning eller andre produkter fra bier pr. år direkte til den endelige forbruger eller til detailvirksomheder, skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Jægere, der årligt leverer mere end 500 stykker vildtlevende småvildt eller 15 stykker vildtlevende storvildt direkte til den endelige forbruger og til lokale detailvirksomheder, skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Indvindingsanlæg for kildevand og naturligt mineralvand skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Virksomheder, der producerer salt, skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Virksomheder, der indsamler svampe, bær, tang og andre alger, birkesaft, snegle, myrer m.v. i naturen eller fanger fisk, krebsdyr og lignende i put-and-take søer i et omfang, så de er over bagatelgrænsen, skal være registreret hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Primærproducenter med stalddørssalg af visse animalske produkter, dvs. mindre mængder af kød af tamfjerkræ, opdrættede kaniner eller opdrættet fjervildt, eller æg, mælk, fisk, krebsdyr eller muslinger m.m., skal ud over at være registreret som primærproducent være registreret til stalddørssalg hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Primærproducenter, som leverer visse animalske produkter, dvs. mindre mængder af kød af tamfjerkræ, opdrættede kaniner eller opdrættet fjervildt, eller muslinger m.m., til lokale detailvirksomheder, skal ud over at være registreret som primærproducent være registreret til denne aktivitet hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>
- Primærproducenter, der leverer æg til egen lokal detailvirksomhed, fx butik på bedriften (gårdbutik) eller bod på et lokalt marked, eller til eget ægpakkeri, som er autoriseret til begrænset, lokal omsætning, skal ud over at være registreret som primærproducent være registre-

ret til disse aktiviteter hos Fødevarestyrelsen ved brug af den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>

Autorisationsbekendtgørelsen

CHR-bekendtgørelsen

Bekendtgørelse om autorisation og drift af akvakulturbrug

24.2 Detail, virksomhed i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilket blanket

Når detailvirksomheder, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomheder samt virksomheder, der håndterer fødevarekontaktmaterialer skal autoriseres eller registreres hos Fødevarestyrelsen, skal virksomheden bruge den digitale formular: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>

Virksomheder, der er fritaget fra at bruge den digitale formular, skal kontakte Fødevarestyrelsen telefonisk eller bruge Fødevarestyrelsens kontaktformular. Fødevarestyrelsen vil herefter anmode virksomheden eller personen om at oplyse navn, adresse, ejerforhold, påtænkte aktiviteter m.v.

Ved oprettelse af en kvindemælkscentral skal man kontakte Fødevarestyrelsen telefonisk eller ved brug af kontaktformularen på Fødevarestyrelsens hjemmeside og følge styrelsens anvisninger.

Hvis en virksomhed ansøger om autorisation eller anmelder sig til registrering uden at bruge den digitale formular og ikke er fritaget fra at bruge den digitale formular, kan styrelsen ikke behandle ansøgningen om autorisation eller registrere virksomheden.

Se også afsnit:

24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket

24.4 Fritagelse fra brug af den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarevirksomhed

Autorisationsbekendtgørelsen, kapitel 7

24.3 Udenlandske virksomheder, der håndterer fødevarer eller FKM i Danmark – engelsk blanket

Fødevarevirksomheder og virksomheder, der håndterer fødevarekontaktmaterialer, der er etableret i et andet EU/EØS-land, og som permanent, midlertidigt eller lejlighedsvist udbyder tjenesteydelser i Danmark, kan bruge den engelsksprogede blanket til autorisation og registrering af fødevarevirksomhed m.v.

Se blanketten på danishbusinessauthority.dk eller på Fødevarestyrelsens hjemmeside:

<https://danishbusinessauthority.dk/food-business-operator>

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/Food/Pages/Registration-or-approval-as-food-business-operator.aspx>

Læs mere om oprettelse af virksomhed i Danmark på danishbusinessauthority.dk:

<https://danishbusinessauthority.dk/business-denmark>

Blanketten udfyldes og sendes elektronisk til Fødevarestyrelsen.

Derefter vil virksomheden senest 10 dage efter modtagelsen i Fødevarestyrelsen modtage en kvittering med oplysning om sagsbehandlingsfristen og om, at virksomheden ikke må påbegynde de ansøgte/anmeldte aktiviteter, før virksomheden er autoriseret eller registreret hos Fødevarestyrelsen.

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 32 og 33

Midlertidige eller lejlighedsvis aktiviteter skal kun registreres i Danmark, hvis de er over bagatelgrænsen. Hvis en udenlandsk virksomhed under bagatelgrænsen indfører fødevarer til Danmark, skal aktiviteten ”indførsel” i Danmark registreres. Fx en mobil virksomhed, som har varer med ind i Danmark i den transportable fødevarer virksomhed. Virksomheden kan bruge den engelsksprogede blanket til at anmelde aktiviteten.

Se mere om bagatelgrænsen i afsnit:

3 Privatsfære og bagatelgrænse for fødevarer virksomhed

6 Bagatelgrænse for fødevarer virksomhed – ingen registrering

7 Eksempler på fødevarer virksomhed under bagatelgrænsen

Autorisationsbekendtgørelsen, § 23, stk. 4

Udenlandske virksomheder kan også bruge den dansksprogede digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v.

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Autorisation-registrering.aspx>

24.4 Fritagelse fra brug af den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v.

Virksomheder eller fysiske personer med erhvervsaktiviteter, fx enkeltmandsvirksomheder, der allerede er fritaget for tilslutning til Offentlig Digital Post fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor virksomheden eller vedkommende har adresse, er også fritaget for at bruge den digitale formular til autorisation og registrering af fødevarer virksomhed m.v.

Virksomheden skal sende dokumentation til Fødevarestyrelsen for, at virksomheden er fritaget for at tilslutte sig Offentlig Digital Post.

Virksomheder, der ikke er omfattet af krav om CVR-nummer og derfor ikke behøver tilslutte sig Offentlig Digital Post, er fritaget fra at bruge den digitale formular. Det forudsætter dog, at virksomheden ligger på en adresse, hvor det ikke er muligt at få en internetforbindelse med beregnet downstreamhastighed på mindst 512 kbit/s på almindelige vilkår. Virksomheden skal indsende en underskrevet erklæring til Fødevarestyrelsen herom.

Virksomheder og fysiske personer med erhvervsaktiviteter, der er fritaget for at bruge den digitale formular, og som ansøger om autorisation eller anmelder sig til registrering m.v. hos Fødevarestyrelsen, skal kontakte styrelsen telefonisk eller bruge Fødevarestyrelsens kontaktformular. Fødevarestyrelsen vil herefter anmode virksomheden eller personen om at oplyse navn, adresse, ejerforhold, påtænkte aktiviteter m.v.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 30

Bekendtgørelse om fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer

Bekendtgørelse om fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post

24.5 Hvornår må virksomheder, der skal registreres, begynde sine fødevareraktiviteter

En virksomhed, der håndterer fødevarer eller fødevarerkontakmaterialer (FKM) og skal registreres hos Fødevarestyrelsen, må først begynde sine aktiviteter, når den er registreret hos Fødevarestyrelsen.

En virksomhed, der anmelder sig til registrering via den digitale formular på virk.dk eller via [Fødevarestyrelsens hjemmeside](#), kan som udgangspunkt begynde sine fødevareraktiviteter, straks efter anmeldelsen. Virksomheden modtager et ”strakssvar”, dvs. en kvittering, fra Fødevarestyrelsen med besked om, at virksomheden er registreret.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 28

Hvis anmelderen udover at afkrydse i rubrikker har skrevet bemærkninger, fx om de påtænkte aktiviteter, til Fødevarestyrelsen, vil det fremgå af strakssvaret, at Fødevarestyrelsen har modtaget anmeldelsen, og at virksomheden må vente med at påbegynde sine aktiviteter, til Fødevarestyrelsen har registreret virksomheden. Fødevarestyrelsen bestræber sig på at bekræfte registreringen senest fire uger efter, at anmeldelsen er modtaget.

Ved det første kontrolbesøg efter registreringen skal Fødevarestyrelsen have præcise oplysninger fra virksomheden om dens aktiviteter. Fødevarestyrelsen indplacerer virksomheden i en risikogruppe ved besøget og fastsætter derefter en standardkontrollfrekvens, som virksomheden herefter får meddelt.

Kontrolbekendtgørelsen, § 2

Hvis en virksomhed oplyser, at den også har aktiviteter, der skal autoriseres, vil der stå i straks-svaret, at virksomheden må påbegynde de registrerede aktiviteter. Men at virksomheden skal vente med at påbegynde de aktiviteter, der kræver autorisation, til Fødevarestyrelsen har meddelt autorisation.

Se mere i afsnit:

24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareraktiviteter.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 27

24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareraktiviteter

Virksomheden må først begynde sine fødevareraktiviteter, når den har fået autorisation eller betinget autorisation af Fødevarestyrelsen.

Fødevarestyrelsen skal først på besøg i virksomheden. Under besøget vurderer Fødevarestyrelsen virksomhedens risikoanalyse og det skriftlige egenkontrolprogram, virksomhedens beskrivelse af gode arbejdsgange, indretningen af virksomheden, herunder bygningsmaterialer og materialer til inventar, virksomhedens forklaring om, hvad, hvor meget og hvordan virksomheden vil producere, virksomhedens forklaring om flow af varer og personale i virksomheden osv.

Fødevarestyrelsen kan kun autorisere en virksomhed, når virksomheden har vist, at den opfylder fødevarerlovgivningen.

Se mere i afsnit:

24.7 Hvad er betinget autorisation

Fødevarestyrelsen skal senest fire uger efter kontrolbesøget i virksomheden træffe afgørelse om autorisation. Fire ugers fristen kan forlænges én gang, hvis sagen er særlig kompliceret.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 27 og § 32, stk. 2 og 3 Kontrolforordningen, artikel 31, stk. 2

24.7 Hvad er betinget autorisation

Betinget autorisation er en autorisation, som Fødevarestyrelsen meddeler for at give virksomheden mulighed for at tilpasse sin egenkontrol inden den endelige autorisation.

Der er ingen begrænsninger i virksomhedens muligheder for at markedsføre fødevarer i den periode, hvor autorisationen er betinget.

Virksomheden skal udarbejde sin egenkontrol, inden den starter sine fødevareaktiviteter. Da virksomheden ikke må starte sine aktiviteter, inden den er autoriseret, har den ikke haft mulighed for at afprøve egenkontrollen i praksis. Der kan derfor være behov for justeringer og tilpasninger.

Fødevarestyrelsen kan meddele en betinget autorisation, hvis virksomheden opfylder kravene til infrastruktur og udstyr, og hvis styrelsen i øvrigt vurderer, at egenkontrollen er tilstrækkelig og passende. En betinget autorisation giver virksomheden mulighed for at afprøve egenkontrollen i praksis, få erfaringer og justere og tilpasse egenkontrollen, så den er tilstrækkelig og velfungerende. Betinget autorisation gives derfor kun til nystartede virksomheder.

Da formålet med den betingede autorisation er at give mulighed for at justere egenkontrollen, bør nystartede virksomheder som udgangspunkt altid meddeles en betinget autorisation. Når perioden for den betingede autorisation udløber, kan virksomheden kun få en endelig autorisation, hvis Fødevarestyrelsen vurderer, at egenkontrollen er velfungerende, og virksomheden i øvrigt lever op til kravene.

Fødevarestyrelsen kan meddele en betinget autorisation for en periode på tre måneder. Hvis virksomheden har gjort klare fremskridt, men ikke tilstrækkeligt for en endelig autorisation, kan Fødevarestyrelsen forlænge den betingede autorisation i op til yderligere tre måneder. Den betingede autorisation kan ikke forlænges ud over dette tidsrum og kan ikke overstige seks måneder.

Kontrolforordningen, artikel 31, stk. 2, litra d)

For fabriks- og frysefartøjer kan en betinget autorisation dog om nødvendigt forlænges til i alt 12 måneder.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, artikel 3, stk. 2

Hvis virksomheden i løbet af den periode, hvor den har en betinget autorisation, ikke har fået tilpasset og justeret egenkontrollen, så den er velfungerende, eller den i øvrigt ikke opfylder væsentlige dele af lovgivningens krav, kan Fødevarestyrelsen ikke autorisere virksomheden. Virksomheden skal da indstille sine fødevareaktiviteter.

Virksomheden kan søge om autorisation igen efter afslag på endelig autorisation. Fødevarestyrelsen kan herefter meddele virksomheden en betinget autorisation. Det forudsætter dog, at virksomheden kan påvise, at den har ændret sine aktiviteter i forhold til de kritikpunkter, der tidligere var årsag til afslaget.

24.8 Geografisk afgrænsning af virksomheden og flytning til ny adresse

Ved autorisation eller registrering skal virksomheden afgrænses geografisk som én samlet enhed. Fødevarestyrelsen kan undtagelsesvist autorisere eller registrere en virksomhed med flere adresser på betingelse af:

- at adresserne ligger i nær tilknytning til hinanden, fx adskilt af et til to husnumre, og

- at transport af fødevarer, personale m.v. mellem lokaliteterne kan ske hygiejnisk forsvarligt.

Hvis lokaliteterne ligger længere fra hinanden, fx i forskellige bydele, skal hver lokalitet autoriseres eller registreres som en selvstændig virksomhed.

For mobile virksomheder skal ejeren oplyse en hjemadresse for virksomheden.

Hvis en eksisterende fødevarer virksomhed flytter til en ny adresse, er der tale om oprettelse af en ny virksomhed, som skal registreres eller autoriseres som selvstændig virksomhed. Det gælder uanset, om flytningen er til en anden etage i samme ejendom, til en naboejendom eller til en anden by.

Hvis en eksisterende fødevarer virksomhed overtager en anden virksomhed, kan der være tale om ejerskifte af den anden virksomhed, som skal anmeldes til Fødevarestyrelsen. Det kan også være, at den tidligere ejer har lukket virksomheden, så den nye ejer åbner en ny virksomhed. Den nye virksomhed skal registreres som selvstændig virksomhed, uanset om det er ejerskifte eller åbning af en ny virksomhed.

Hvis ejerens eksisterende virksomhed og den anden virksomhed ligger i nær tilknytning til hinanden, og transport af fødevarer, personale m.v. mellem lokaliteterne kan ske hygiejnisk forsvarligt, kan den anden virksomhed måske indgå i ejerens eksisterende virksomhed. Hvis begge virksomheder er registrerede, og aktiviteterne i de to virksomheder er de samme, er inddragelse af den anden virksomhed ikke nødvendigvis en væsentlig ændring. I dette tilfælde skal der blot anmeldes ophør af den anden virksomhed. Hvis der er tale om væsentlige ændringer i aktiviteterne, skal ejeren anmelde disse ændringer. Hvis ejerens eksisterende virksomhed er en autoriseret virksomhed, skal ejeren søge om ny autorisation.

Se også afsnit:

25 Væsentlige ændringer i eksisterende fødevarer virksomheder og ved ejerskifte

Autorisationsbekendtgørelsen, § 7 og §§ 35-37

Hygiejneforordningen, artikel 6, stk. 2

24.9 Tjenesteydelse og kontaktoplysninger til forbrugere

Virksomheder skal oplyse forbrugere om kontaktoplysninger til Fødevarestyrelsen.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 34

I praksis er kravet opfyldt fx ved at detailvirksomheder hænger kontrolrapporten op. Kravet er en implementering af servicedirektivet.

Se mere om krav til ophængning af kontrolrapport i kontrolbekendtgørelsen:

Kontrolbekendtgørelsen, § 19

En tjenesteydelse er defineret som enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, som normalt udføres mod betaling. Enhver fødevare- eller FKM-virksomhed udfører derfor tjenesteydelser. Det gælder også udenlandske virksomheder, der etablerer fødevare- eller FKM-virksomhed i Danmark.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 2, stk. 4

25 Væsentlige ændringer i eksisterende virksomheder og ved ejerskifte

Hvis en autoriseret fødevarevirksomhed ændrer væsentligt i aktiviteter, indretning eller vareudvalg, skal virksomheden ansøge om ny autorisation hos Fødevarestyrelsen.

Hvis en registreret fødevarevirksomhed ændrer væsentligt i sine aktiviteter, skal virksomheden anmelde det til registrering hos Fødevarestyrelsen eller den myndighed, der i øvrigt har registreret virksomheden.

Det gælder også for væsentlige ændringer ved ejerskifte i autoriserede og registrerede virksomheder.

Virksomheder skal ansøge om ny autorisation eller anmelde væsentlige ændringer til registrering på samme måde som for autorisation eller registrering af nye virksomheder.

Se mere i afsnit:

25.1 Hvad er væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder

25.2 Eksempler på væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarevirksomheder

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

25.5 Eksempler på væsentlige ændringer i registrerede engrosvirksomheder og virksomheder i gruppen detail med engros

25.6 Ophør af virksomhed, der håndterer fødevarer eller FKM

25.7 Væsentlige ændringer i autoriserede kædevirksomheder

25.8 Væsentlige ændringer i registrerede kædevirksomheder

Se også afsnit

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering

Hygiejneforordningen, artikel 6, stk. 2

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 35-37

25.1 Hvad er væsentlige ændringer i autoriserede fødevarer virksomheder

Fødevarer virksomheden skal søge om ny autorisation, når den ændrer væsentligt i virksomheden. Væsentlige ændringer er:

- Væsentlige bygningsmæssige ændringer.
- Væsentlige ændringer i virksomhedens indretning.
- Væsentlige ændringer i virksomhedens produktion eller vareudvalg.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 35

Hygiejneforordningen, artikel 6, stk. 2

Se eksempler på væsentlige ændringer i afsnit:

25.2 Eksempler på væsentlige ændringer i autoriserede fødevarer virksomheder

Væsentlige ændringer i virksomheden er ændringer, der kan have betydning for hygiejnen i virksomheden. Virksomheden skal bl.a. overveje, om der kan være behov for at ændre i virksomhedens gode arbejdsgange, herunder de gode arbejdsgange, der skal være skriftligt dokumenteret, fordi de har betydning for at undgå krydsforurening. Virksomheden bør også overveje, om der kan være behov for at ændre i virksomhedens HACCP-baserede egenkontrol. Hvis der er behov for sådanne ændringer, vil der som udgangspunkt være tale om væsentlige ændringer.

Virksomheden skal overveje, hvilke dele af virksomheden der bliver ændret. Fx vil en ændring i lokaler med behandling af fødevarer mere sandsynligt være en væsentlig ændring, end ændringer i lager- eller salgslokaler.

Ved ændringer bør virksomheden bl.a. overveje:

- om ændringen får betydning for hygiejnen i virksomheden, herunder gode arbejdsgange og HACCP-baseret egenkontrol,
- hvilke dele af virksomheden bliver involveret,
- hvor stor en del af virksomheden bliver berørt,
- om produktionen bliver væsentligt forøget, og
- om ændringen indebærer, at virksomheden holder lukket i en længere periode.

Vareudvalget i en fødevarer virksomhed må ikke indebære risiko for sundhedsfare eller skadelig påvirkning af fødevarerne. Særligt bør virksomheden overveje risikoen for krydskontaminering mellem fødevarer, processer, udstyr m.v.

Virksomheden bør bl.a. overveje, om der er tale om:

- Færdigpakkede eller ikke-færdigpakkede fødevarer.

- Forarbejdede eller uforarbejdede fødevarer.
- Letfordærlige eller ikke-letfordærlige fødevarer.
- Der håndteres andre varer end fødevarer i virksomheden.

Vareudvalget skal være tilpasset virksomhedens lokaler, og de planlagte aktiviteter med varerne skal stå i forhold til lokalerne. Hvis de planlagte ændringer i virksomhedens vareudvalg kan give pladsmangel, skal virksomheden tilpasse sine aktiviteter eller sit vareudvalg.

Når virksomheden fastsætter sit vareudvalg, skal den klarlægge, hvordan den vil håndtere fødevarerne, om den behandler fødevarer, og om der er særligt udsatte processer i behandlingen af varerne.

Ved ansøgning om autorisation af væsentlige ændringer skal virksomheden følge den samme procedure som ved ansøgning om autorisation af fødevarevirksomhed.

Se afsnit:

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.6 Hvornår må virksomheder, der skal autoriseres, begynde sine fødevareaktiviteter

25.6 Ophør af virksomhed, der håndterer fødevarer eller FKM

25.2 Eksempler på væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder

I dette afsnit er listet en række eksempler på væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder. Det er ikke en udtømmende liste.

Virksomheden skal selv vurdere væsentligheden af de ønskede ændringer.

25.1 Hvad er væsentlige ændringer i autoriserede fødevarevirksomheder

Ikke-udtømmende liste med eksempler på væsentlige ændringer:

- En virksomhed vil skifte fra kun at have fødevarer, som kan opbevares ved omgivelsestemperatur, til også at have køle- eller frostfødevarer.
- En virksomhed vil begynde at håndtere åbne (ikke-indpakkede) varer, kølekrævende eller ikke-kølekrævende.
- En virksomhed vil skifte fra kun at håndtere færdige fødevarer til selv at producere, tilberede eller på anden måde ændre fødevarer.
- En virksomhed vil begynde at forarbejde fødevarer (fx varmebehandling, røgning, tørring, marinering, fermentering, højtryksbehandling).
- En virksomhed vil begynde at behandle jordforurenede varer (fx afhude, flå eller plukke dyr, behandle frugt og grønt med synlig jord).
- Et slagteri vil modtage slagtesvin omfattende af ordningen ”gruppevis levering af slagtesvin”.

- Et slagteri vil slagte dyr af en anden art, end den er autoriseret til.
- En vildthåndteringsvirksomhed vil håndtere dyr af en anden art, end den er autoriseret til.
- En opskæringsvirksomhed vil bruge kød af en anden dyreart, end den er autoriseret til.
- Et slagteri vil opskære oksehoveder, som indeholder specificeret risikomateriale (SRM).
- En opskæringsvirksomhed vil håndtere specificeret risikomateriale (SRM), fx i form af opskæring af oksehoveder eller fårekroppe med rygmarv.
- En virksomhed (der ikke i forvejen er et mejeri, der modtager rå mælk) vil modtage rå mælk, fx en kødproduktvirksomhed, der vil anvende rå mælk som ingrediens i leverpostej.
- En virksomhed vil begynde at håndtere levende toskallede bløddyr, herunder havsnegle og kammuslinger.
- En spirevirksomhed vil begynde at håndtere animalske fødevarer (bortset fra transport og bortset fra tørvarer, helkonserves og honning).
- En cateringvirksomhed (detail med engros) vil begynde at levere serveringsklare fødevarer til køkkener, som serverer for sårbare forbrugere (personer i beskyttede boliger, på plejehjem, hospitaler eller hospicer, personer i eget hjem visiteret til madservice, børn i alderen 0-4 år).
- En kødproduktvirksomhed, fiskevirksomhed, cateringvirksomhed osv. vil ud over den type animalsk fødevarer, den er autoriseret til, begynde at producere andre typer fødevarer, fx en kødproduktvirksomhed vil producere risengrød, en fiskevirksomhed vil producere produkter baseret på kød, en cateringvirksomhed, som p.t. er autoriseret som kødproduktvirksomhed, vil også producere produkter baseret på fiskevarer.
- En kødopskæringsvirksomhed vil begynde at producere og afsætte hakket kød.
- En virksomhed vil foretage prøveproduktioner i sine produktionslokaler af produkter, som virksomheden ikke er autoriseret til.
- En virksomhed vil indføre fødevarer (import fra tredjelande eller samhandel fra en EU-medlemsstat).
- En virksomhed, der hidtil kun har indført fødevarer fra en EU-medlemsstat, vil importere fra tredjelande.
- En virksomhed, der hidtil kun har importeret fra tredjelande, vil indføre fødevarer fra en EU-medlemsstat.
- En virksomhed vil eksportere fødevarer til et tredjeland, som kræver forudgående godkendelse.
- En virksomhed vil dele sine lokaler med en anden fødevarerirksomhed. Den anden fødevarerirksomhed skal autoriseres eller registreres som selvstændig virksomhed, hvis den har aktiviteter over bagatelgrænsen.
- En virksomhed vil tilberede, pakke, forhandle, opbevare, markedsføre eller importere økologiske fødevarer eller bruge det økologiske spisemærke.
- En virksomhed vil begynde at indføre, fremstille eller forhandle fødevarerkontaktmaterialer.
- En virksomhed vil levere vegetabiliske restprodukter til foderbrug.
- En virksomhed vil levere animalske råvarer til foder til fødevarerproducerende dyr (fx svin, kvæg, får, geder, fisk), fx mælk eller andre mejeriprodukter, blod til blodprodukter eller animalske biprodukter til forarbejdet animalsk protein.

- En virksomhed, der normalt har åbent året rundt, indstiller sine fødevareraktiviteter i mere end seks måneder.
- En sæsonvirksomhed holder lukket i den periode, hvor virksomheden normalt har åben.

Se mere i afsnit:

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

Eksempler på ændringer i autoriserede virksomheder, der i nogle tilfælde vil være væsentlige og i andre tilfælde ikke-væsentlige ændringer:

- Ombygninger, tilbygninger eller nedlæggelse af lokaler kan ofte betragtes som væsentlige ændringer i bygninger eller indretning. Som udgangspunkt vil vedligeholdelse af eksisterende lokaler eller faciliteter dog ikke være væsentlige ændringer.
- I et mejeri, der hidtil kun har produceret pasteuriseret mælk, vil produktion af yoghurt være en væsentlig ændring. Men produktion af en ny type yoghurt i et mejeri, som i forvejen producerer yoghurt, vil som udgangspunkt ikke være en væsentlig ændring.
- En virksomhed begynder at transportere varer til kunder. Det vil som udgangspunkt ikke være en væsentlig ændring.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 35

Hygiejneforordningen, artikel 6

Aflivningsbekendtgørelsen

Aflivningsforordningen, artikel 4

Eksporthandelsbekendtgørelsen

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevareraktiviteter

En registreret fødevareraktivitet skal give besked til den myndighed, hvor virksomheden er registreret, hvis der sker væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter.

Hygiejneforordningen, artikel 6, stk. 2

Autorisationsbekendtgørelsen, § 36

Virksomheden skal bl.a. overveje, om der kan være behov for at ændre virksomhedens gode arbejds gange, herunder de gode arbejds gange, der skal være skriftligt dokumenteret, fordi de har betydning for at undgå krydsforurening. Virksomheden bør også overveje, om der kan være behov for at ændre i virksomhedens HACCP-baserede egenkontrol. Sådanne ændringer vil som udgangspunkt være væsentlige ændringer.

Se eksempler på væsentlige ændringer og ikke væsentlige ændringer i registrerede virksomheder i afsnit:

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

25.5 Eksempler på væsentlige ændringer i registrerede engrosvirksomheder og virksomheder i gruppen detail med engros

Normalt vil ændringer af bygningsmæssige forhold ikke være væsentlige ændringer. En virksomhed kan tage nye lokaler i brug, uden at det er en væsentlig ændring, så længe virksomheden stadig udgør en samlet geografisk enhed. Virksomheden skal dog vurdere, om det får betydning for gode arbejdsgange og HACCP-baseret egenkontrol, som nævnt ovenfor.

Se også afsnit:

24.8 Geografisk afgrænsning af virksomheden og flytning til ny adresse

Ved ændringer bør virksomheden bl.a. overveje:

- om ændringen får betydning for hygiejnen i virksomheden, herunder gode arbejdsgange og HACCP-baseret egenkontrol,
- hvilke dele af virksomheden bliver involveret,
- hvor stor en del af virksomheden bliver berørt,
- om produktionen bliver væsentligt forøget, og
- om ændringen indebærer, at virksomheden holder lukket i en længere periode.

Vareudvalget i en fødevarer virksomhed skal sikre, at der ikke opstår risiko for sundhedsfare eller skadelig påvirkning af fødevarerne. Virksomheden bør særligt overveje risikoen for krydskontamination mellem fødevarer, processer, udstyr m.v.

Virksomheden bør bl.a. overveje, om der er tale om:

- Færdigpakkede eller ikke-færdigpakkede fødevarer.
- Forarbejdede eller uforarbejdede fødevarer.
- Letfordærlige eller ikke-letfordærlige fødevarer.
- Håndteres der andre varer end fødevarer i virksomheden, fx blomster og planter.

Virksomheden skal følge de samme procedurer ved anmeldelse af væsentlige ændringer som ved anmeldelse til registrering af fødevarer virksomhed.

Se også afsnit:

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.5 Hvornår må virksomheder, der skal registreres, begynde sine fødevareaktiviteter

25.6 Ophør af virksomhed, der håndterer fødevarer eller FKM

25.4 Eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder

I dette afsnit er listet en række eksempler på væsentlige ændringer i detailvirksomheder. Det er ikke en udtømmende liste. Virksomheden skal vurdere væsentligheden af de ønskede ændringer.

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarevirksomheder

Ikke-udtømmende liste med eksempler på væsentlige ændringer:

- En detailvirksomhed vil sælge fødevarer, som skal opbevares på køl, og har hidtil ikke solgt kølevarer.
- En detailvirksomhed vil begynde at behandle jordforurenede varer (fx afhude, flå eller plukke dyr, behandle frugt og grønt med synlig jord).
- En detailvirksomhed vil modtage vildt direkte fra jæger.
- En detailvirksomhed vil modtage rå mælk.
- En detailvirksomhed vil begynde at håndtere åbne (ikke-indpakkede) varer, kølekrævende eller ikke-kølekrævende.
- En detailvirksomhed vil begynde at levere serveringsklare fødevarer direkte til sårbare forbrugere eller til køkkener, som serverer for sårbare forbrugere (personer i beskyttede boliger, på plejehjem, hospitaler eller hospicer, personer i eget hjem visiteret til madservice, børn i alderen 0-4 år).
- En detailvirksomhed vil sælge uindpakkede, letfordærlige fødevarer ved selvbetjening.
- En detailvirksomhed uden tilberedning af fødevarer, bortset fra bake-off og lignende, begynder at tilberede fødevarer.
- En detailvirksomhed vil begynde at forarbejde fødevarer (fx varmebehandling, røgning, tørning, marinering, fermentering, højtryksbehandling).
- En detailvirksomhed vil begynde at behandle og sælge animalske fødevarer i ikke-spiseklar og ikke-forarbejdet stand (fx filetere fisk, udskære koteletter eller fremstille rå medisterpølse til salg i rå stand).
- En detailvirksomhed vil begynde at håndtere levende toskallede bløddyr, herunder havsnegle og kammuslinger.
- En detailvirksomhed vil levere mad ud af huset (catering).
- En detailvirksomhed vil levere animalske fødevarer til en eller flere andre detailvirksomheder (1/3-reglen).
- En detailvirksomhed vil levere animalske fødevarer, som er produceret i autoriserede fødevarevirksomheder, og som detailvirksomheden kun transporterer eller oplagrer under overholdelse

se af temperaturkravene i hygiejneforordningen for animalske fødevarer, til andre fødevarevirksomheder (oplagringsreglen).

- En detailvirksomhed vil levere økologiske fødevarer til en eller flere andre detailvirksomheder. Det anses dog ikke som en væsentlig ændring i forhold til økologi-reglerne, hvis der leveres ikke-færdigpakkede økologiske fødevarer til storkøkkener.
- En detailvirksomhed vil tilberede (bortset fra simpel tilberedning), pakke eller importere økologiske fødevarer eller bruge det økologiske spsemærke.
- En detailvirksomhed vil begynde at indføre eller fremstille fødevarekontaktmaterialer.
- En detailvirksomhed vil levere vegetabiliske restprodukter til foderbrug.
- En detailvirksomhed vil levere animalske råvarer til foder til fødevareproducerende dyr (fx svin, kvæg, får, geder, fisk), fx mælk eller andre mejeriprodukter, blod til blodprodukter eller animalske biprodukter til forarbejdet animalsk protein.
- En detailvirksomhed vil indføre fødevarer (import fra tredjelande eller samhandel fra en EU-medlemsstat).
- En detailvirksomhed, der hidtil kun har indført fødevarer fra en EU-medlemsstat, vil importere fra tredjelande.
- En detailvirksomhed, der hidtil kun har importeret fra tredjelande, vil indføre fødevarer fra en EU-medlemsstat.
- En detailvirksomhed vil dele sine lokaler med en anden fødevarevirksomhed. Den anden fødevarevirksomhed skal autoriseres eller registreres som selvstændig virksomhed, hvis virksomhedens aktiviteter er over bagatelgrænsen.
- En detailvirksomhed vil i sine lokaler eller i umiddelbar tilknytning til egne lokaler afholde arrangementer, som ikke er en naturlig del af virksomhedens aktiviteter, fx i form af lejlighedsvis arrangementer eller arrangementer, som hører under privatsfæren. Det kan fx være et værtshus, som normalt kun serverer drikkevarer, og som vil afholde julefrokost, eller en restaurant, som afholder madlavningskurser.
- En detailvirksomhed, der normalt har åbent året rundt, indstiller sine fødevareaktiviteter i mere end seks måneder.
- En sæsonvirksomhed holder lukket i den periode, hvor virksomheden normalt har åben.

Eksempler på ændringer, der som udgangspunkt ikke er væsentlige og derfor ikke skal anmeldes:

- En detailvirksomhed ændrer de bygningsmæssige forhold, fx bygger om i de eksisterende lokaler, bygger til eller nedlægger lokaler. Dvs. virksomheden kan tage nye lokaler i brug, uden at det er en væsentlig ændring, så længe virksomheden stadig udgør en samlet geografisk enhed, og ændringen ikke får betydning for gode arbejdsgange og HACCP-baseret egenkontrol.
- En detailvirksomhed begynder at sælge en anden type færdigpakkede kølevarer, end de færdigpakkede kølevarer butikken plejer at sælge.
- En detailvirksomhed begynder at modtage færdigpakket honning direkte fra biavlere.
- En detailvirksomhed begynder at sælge ikke-letfordærlige fødevarer, fx uindpakket frugt og grønt som æbler, appelsiner, porrer og kartofler (skrællede eller ikke-skrællede), slik, brød, kager, te eller kaffe, ved selvbetjening.

- En detailvirksomhed vil give kunderne mulighed for at male kaffe fra hele kaffebønner eller mel fra korn eller presse juice fra fx appelsiner ved selvbetjening.
- En detailvirksomhed med salg af uindpakkede, letfordærlige fødevarer ved selvbetjening begynder at sælge en anden slags uindpakkede, letfordærlige fødevarer ved selvbetjening. Herunder hører også salg af de forskellige slags fødevarer i forskellige afdelinger i det samme supermarked, fx i bager-, slagter- og kolonialafdeling.
- En detailvirksomhed begynder at modtage fisk direkte fra en erhvervs- eller bierhvervsfisker. Detailvirksomheden skal dog også være registreret efter fiskerilovgivningen hos Fiskeristyrelsen til førstegangsomsætning af fisk, medmindre fiskeren er registreret til førstegangsomsætning.
- En butik begynder at bringe dagligvarer fra butikken ud til den endelige forbruger.
- En detailvirksomhed begynder at transportere varer til andre fødevarer virksomheder.
- En restaurant begynder at have buffet.
- En detailvirksomhed holder et lejlighedsvist arrangement på en anden lokalitet, fx på en festival.

Se regler om økologi:

Økologibekendtgørelsen, § 4

25.5 Eksempler på væsentlige ændringer i registrerede engrosvirksomheder og virksomheder i gruppen detail med engros

I dette afsnit er listet en række eksempler på væsentlige ændringer i registrerede engrosvirksomheder og virksomheder i gruppen detail med engros. Det er ikke en udtømmende liste. Virksomheden skal vurdere væsentligheden af de ønskede ændringer.

25.3 Hvad er væsentlige ændringer i registrerede fødevarer virksomheder

Ikke-udtømmende liste med eksempler på væsentlige ændringer:

- En virksomhed vil sælge fødevarer, som skal opbevares på køl, og har hidtil ikke solgt kølevarer.
- En virksomhed vil begynde at håndtere åbne (ikke-indpakkede) varer, kølekrævende eller ikke-kølekrævende.
- En virksomhed vil skifte fra kun at håndtere færdige fødevarer til selv at producere, tilberede eller på anden måde ændre fødevarer.
- En virksomhed vil begynde at forarbejde fødevarer (fx varmebehandling, røgning, tørring, marinering, fermentering, højtryksbehandling).

- En virksomhed vil begynde at behandle jordforurenede varer (fx afhude, flå eller plukke dyr, behandle frugt og grønt med synlig jord).
- En virksomhed vil levere mad ud af huset (catering).
- En virksomhed vil skifte fra kun at håndtere ikke-animalske fødevarer til også at håndtere animalske fødevarer, der skal opbevares på køl eller frost.
- En virksomhed vil begynde at håndtere levende toskallede bløddyr, herunder havsnegle og kammuslinger.
- En virksomhed vil modtage rå mælk.
- En virksomhed vil tilberede, pakke, forhandle, opbevare, markedsføre eller importere økologiske fødevarer eller anvende økologisk spsemærke.
- En virksomhed vil levere vegetabiliske restprodukter til foderbrug.
- En virksomhed vil levere animalske råvarer til foder til fødevareproducerende dyr (fx svin, kvæg, får, geder, fisk), fx mælk eller andre mejeriprodukter, blod til blodprodukter eller animalske biprodukter til forarbejdet animalsk protein
- En virksomhed vil begynde at indføre, fremstille eller forhandle fødevarekontaktmaterialer.
- En virksomhed vil indføre fødevarer (import fra tredjelande eller samhandel fra en EU-medlemsstat).
- En virksomhed, der hidtil kun har indført fødevarer fra en EU-medlemsstat, vil importere fra tredjelande.
- En virksomhed, der hidtil kun har importeret fra tredjelande, vil indføre fødevarer fra en EU-medlemsstat.
- En virksomhed vil dele sine lokaler med en anden fødevarevirksomhed. Den anden fødevarevirksomhed skal autoriseres eller registreres som selvstændig virksomhed, hvis den har aktiviteter over bagatelgrænsen.
- En virksomhed vil afholde arrangementer, som ikke er en naturlig del af virksomhedens aktiviteter, fx lejlighedsvis arrangementer eller arrangementer under privatsfæren.
- En virksomhed, der normalt har åbent året rundt, indstiller sine fødevareaktiviteter i mere end seks måneder.
- En sæsonvirksomhed holder lukket i den periode, hvor virksomheden normalt har åben.

Eksempler på ændringer, der som udgangspunkt ikke er væsentlige og derfor ikke skal anmeldes:

- En virksomhed ændrer de bygningsmæssige forhold, fx bygger om i de eksisterende lokaler, bygger til eller nedlægger lokaler. Dvs. virksomheden kan tage nye lokaler i brug, uden at det er en væsentlig ændring, forudsat at virksomheden stadig udgør en samlet geografisk enhed, og de nye lokaler ikke får betydning for virksomhedens gode arbejdsgange og HACCP-baserede egenkontrol.
- En virksomhed begynder at sælge en anden type færdigpakkede fødevarer, som skal opbevares på køl, end de færdigpakkede kølevarer butikken plejer at sælge. Butikken skal sørge for de korrekte køletemperaturer.
- En virksomhed begynder at transportere varer til kunder.

Se regler om økologi:

Økologibekendtgørelsen, § 4

25.6 Ophør af virksomhed, der håndterer fødevarer eller FKM

Hvis en fødevarer- eller FKM-virksomhed stopper med at håndtere fødevarer eller fødevarerkontaktmaterialer (FKM), skal virksomheden give besked til den myndighed, som har autoriseret eller registreret virksomheden.

Ophør anses for en væsentlig ændring af virksomhedens aktiviteter og skal anmeldes til Fødevarestyrelsen, enten ved brug af anmeldelsesblanketten på samme måde som ved autorisation og registrering eller ved brug af Fødevarestyrelsens kontaktformular.

Se også afsnit:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/OmFoedevarestyrelsen/Kontakt/Sider/Forside.aspx>

Autorisationsbekendtgørelsen, § 38

Hygiejneforordningen, artikel 6, stk. 2

25.7 Væsentlige ændringer i autoriserede kædevirksomheder

Et hovedkontor, en konsulent eller en anden person kan på vegne af flere autoriserede virksomheder i en kæde ansøge om ny autorisation ved væsentlige ændringer, når:

- virksomhederne indgår i et kædekoncept,
- de væsentlige ændringer er de samme for alle virksomheder omfattet af ansøgningen, og
- virksomhederne ønsker at påbegynde de væsentlige ændringer på den samme dato.

Hvis man ansøger på vegne af flere virksomheder i en kæde, skal man bruge den samme digitale formular som ved ansøgning om autorisation eller anmeldelse af registrering af fødevareraktivitet.

Se afsnit:

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering

15. februar 2019

Side 142 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

Autorisationsbekendtgørelsen, § 29, stk. 1, nr. 9, og § 35, stk. 2

25.8 Væsentlige ændringer i registrerede kædevirksomheder

Et hovedkontor, en konsulent eller en anden person kan på vegne af flere registrerede virksomheder i en kæde anmelde væsentlige ændringer til registrering hos Fødevarestyrelsen, når:

- virksomhederne indgår i et kædekoncept,
- de væsentlige ændringer er de samme for alle virksomheder omfattet af anmeldelsen, og
- virksomhederne ønsker at påbegynde de væsentlige ændringer på den samme dato.

Hvis man anmelder væsentlige ændringer på vegne af flere virksomheder i en kæde, skal man bruge samme digitale formular som ved ansøgning om autorisation eller anmeldelse af registrering af fødevarevirksomhed.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 29, stk. 1, nr. 9, og § 36, stk. 2

Se afsnit:

24 Hvilken myndighed, hvilken blanket og procedure ved autorisation og registrering

26 Fratagelse af autorisation eller registrering

Fødevarestyrelsen kan fratage en autorisation eller registrering, hvis en virksomhed ikke lever op til lovgivningen.

Se mere i afsnit:

26.1 Hvornår kan en autorisation eller registrering blive frataget

26.2 Ny autorisation efter fratagelse

26.3 Ny registrering efter fratagelse

26.1 Hvornår kan en autorisation eller registrering blive frataget

En fødevare- eller FKM-virksomhed kan få frataget sin autorisation eller registrering, hvis:

- virksomheden ikke opfylder de stillede vilkår,
- forudsætningerne for autorisationen eller registreringen bliver væsentlig ændret, eller

- virksomheden ikke efterlever meddelte påbud eller forbud.

Hvis Fødevarestyrelsen konstaterer alvorlige mangler eller gentagne gange må standse produktionen i en autoriseret fødevarer virksomhed, skal styrelsen indlede procedurer for at trække autorisationen tilbage, hvis virksomheden ikke kan give tilstrækkelige garantier for den fremtidige drift. I en sådan situation giver Fødevarestyrelsen de nødvendige påbud eller forbud. Hvis virksomheden ikke efterlever de givne påbud eller forbud, kan Fødevarestyrelsen tilbagekalde autorisationen.

Kontrolforordningen, artikel 31, stk. 2, litra e

Fødevarestyrelsen kan fratage en virksomheds autorisation eller registrering, hvis:

- fortsat behandling, markedsføring m.v. udgør en sundhedsmæssig risiko,
- ved en anden grov eller gentagen overtrædelse af regler og vilkår, eller
- forudsætningerne for autorisation eller registrering er væsentligt ændret.

Fratagelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor den er meddelt virksomheden, med mindre andet fremgår af afgørelsen. Hvis en fødevarer- eller FKM-virksomhed får frataget sin autorisation eller registrering, er det ulovligt at fortsætte virksomhedens aktiviteter.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 39

Virksomheden kan klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet over en afgørelse om fratagelse af autorisation eller registrering. Klagen indgives til Fødevarestyrelsen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal som udgangspunkt indgives senest fire uger efter, at afgørelsen er truffet. Dog kan Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor seks måneder efter afgørelsen se bort fra overskridelse af klagefristen, hvis overskridelsen kan undskyldes af særlige grunde.

Klagen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse om det i den konkrete sag. Der skal være vægtige grunde til at fratage en virksomheds autorisation eller registrering. Der vil derfor yderst sjældent være grundlag for at lade klagen få opsættende virkning.

Bekendtgørelse om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser, §§ 19-21 Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Virksomheden har også mulighed for at forlange en afgørelse om fratagelse af autorisation eller registrering indbragt for domstolene. Virksomheden skal fremsætte begæring herom inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt til virksomheden.

Virksomhedens mulighed for at forlange sagen indbragt for domstolene skal fremgå af afgørelsen. Det har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, at virksomheden forlanger sagen indbragt for domstolene, medmindre retten konkret afsiger kendelse om det.

Fødevarerloven, § 31

Det er op til virksomheden, om den vil udnytte den almindelige klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, eller om den vil indbringe Fødevarestyrelsens afgørelse for domstolene.

Se også afsnit:

26.2 Ny autorisation efter fratagelse

26.3 Ny registrering efter fratagelse

26.2 Ny autorisation efter fratagelse

Hvis en virksomhed har fået frataget sin autorisation og ønsker at blive autoriseret igen, skal den ansøge om ny autorisation.

Virksomheden skal dokumentere overfor Fødevarestyrelsen, at de forhold, som førte til fratagelse af autorisationen, ikke længere er til stede. Fødevarestyrelsen vurderer derefter, om der på baggrund af den hidtidige drift i virksomheden er behov for at stille særlige vilkår i en ny autorisation. Fødevarestyrelsen skal tage hensyn til de konkrete omstændigheder omkring en ny virksomhed, fx hvordan indehaveren eller den driftsansvarlige tidligere har drevet virksomheden.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 39, stk. 3

Når Fødevarestyrelsen behandler en ansøgning om ny autorisation, inddrages al tidligere viden om virksomheden. Både når Fødevarestyrelsen har frataget autorisation, og når virksomheden selv har valgt at afmelde sin autorisation.

Fødevarestyrelsen vurderer i forbindelse med den nye autorisation, om der er et behov for at øge kontrollen med virksomheden i lyset af den viden, styrelsen har om ejerens eller den driftsansvarliges tidligere drift af fødevareraktiviteten.

Kontrolbekendtgørelsen, § 1, stk. 5

26.3 Ny registrering efter fratagelse

Hvis en virksomhed, der har fået frataget en registrering, ønsker at blive registreret på ny, skal den anmelde det som ny virksomhed.

Se mere i afsnit:

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 145 af 177

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket

Fødearestyrelsen kan ikke i forbindelse med ny registrering af en fødevarevirksomhed, der har fået frataget sin registrering, stille særlige vilkår til registreringen.

Fødearestyrelsen vurderer i forbindelse med kontrol i virksomheden, om der er behov for at øge kontrollen med virksomheden i lyset af den viden, styrelsen har om ejerens eller den driftsansvarliges tidligere drift af fødevarevirksomheden.

Kontrolbekendtgørelsen, § 1, stk. 5

27 Autorisation eller registrering ved ejerskifte

En ny ejer af en autoriseret eller registreret fødevarevirksomhed skal anmelde ejerskiftet til Fødearestyrelsen eller til den myndighed, hvor virksomheden er registreret.

Se mere i afsnit:

27.1 Hvad er ejerskifte og anmeldelse af ejerskifte

27.2 Hvad er fysiske personer kontra juridiske personer

27.3 Eksempler på ejerskifte

27.4 Ejerskifte i virksomhed under bagatelgrænsen

27.5 Overførsel af kontrolhistorik ved ejerskifte

27.1 Hvad er ejerskifte og anmeldelse af ejerskifte

Som udgangspunkt skal en fødevarevirksomhed ikke have en ny autorisation eller en ny registrering ved overdragelse af virksomheden til en ny ejer. Den nye ejer skal dog anmelde ejerskiftet til Fødearestyrelsen eller til den myndighed, der har registreret virksomheden.

Ejerskiftet skal anmeldes senest på datoen for overtagelsen (overtagelsestidspunktet).

Den nye ejer skal bruge den samme digitale formular til at anmelde ejerskifte til Fødearestyrelsen som ved ansøgning om autorisation eller registrering.

Se mere i afsnit:

24.1 Primærproducent – hvilken myndighed og hvilken blanket

24.2 Detail, virksomheder i gruppen detail med engros og engrosvirksomhed – hvilken myndighed og hvilken blanket.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 29, stk. 1, nr. 10 og § 37, stk. 1

Hvis virksomheden fortsætter med de samme aktiviteter som under den tidligere ejer, behøver virksomheden ikke afvente en ny autorisation eller registrering.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 37, stk. 2

Hvis den nye ejer vil ændre væsentligt i virksomhedens aktiviteter, skal virksomheden afvente ny autorisation eller lade sig registrere på ny, før de nye aktiviteter går i gang.

Se mere i afsnit:

25 Væsentlige ændringer i eksisterende virksomheder og ved ejerskifte

Autorisationsbekendtgørelsen, §§ 35-36

Ved et ejerskifte forstås overdragelsen af en virksomhed fra en ejer til en anden. Ved ejerskifte får virksomheden et nyt CVR-nummer. Det gælder dog ikke for virksomheder under bagatelgrænsen, der ikke er registreret i CVR.

Se mere i afsnit:

27.4 Ejerskifte i virksomhed under bagatelgrænsen

Ejerskifter omfatter både overdragelse af virksomheden mellem fysiske personer og mellem juridiske personer og indbyrdes mellem fysiske og juridiske personer.

Hvis en virksomhed skifter CVR-nummer, fx ved sammenlægning af afdelinger i en virksomhed, betragtes det også som ejerskifte.

En ændring af selskabsformen for en virksomhed opfattes automatisk som et ejerskifte, når det kræver en ændring af CVR-nummer. Der skal derfor anmeldes ejerskifte.

Ejeren af en virksomhed har ansvaret for, at reglerne bliver overholdt. Ejeren af en virksomhed defineres som den fysiske eller juridiske person, der efter registreringen i CVR ejer virksomheden. Registreringen i CVR fastlægger således, hvem der faktisk råder over virksomheden. Registreringen i CVR afgør også, hvem der har det overordnede ansvar for virksomhedens drift og aktiviteter og for de lokaler, hvor driften og aktiviteterne foregår.

Spørgsmålet om ejerskab af bygninger og lokaler er ikke afgørende i forhold til ansvaret for, at reglerne bliver overholdt. Det er derfor ikke nødvendigvis ejeren af bygningerne eller de lokaler, som virksomheden drives i, der er den ansvarlige i forhold til fødevarerlovgivningen.

27.2 Hvad er fysiske personer kontra juridiske personer

Ved juridisk person forstås selskaber, fx anpartsselskaber (ApS), andelsselskaber (AMBA) eller aktieselskaber (A/S), men ikke et interessentskab (I/S). Et I/S har to eller flere ejere, der kan være både fysiske personer og selskaber, fx anparts- eller aktieselskaber.

En fysisk person defineres altså som modsætningen til en juridisk person. Det vil sige en person, som ikke har organiseret sig i selskabsform. Da I/S som nævnt ovenfor kan bestå af mindst to eller flere enkeltpersoner eller selskaber, betragtes udskiftning af interessenter eller udvidelse af kredsen af interessenter i et I/S ikke som ejerskifte.

Der skal meddeles ejerskifte i situationer, hvor en enkeltmandsvirksomhed omdannes til et anpartsselskab, også selvom det er med den hidtidige ejer som leder, da der ved oprettelse af et anpartsselskab altid gives et CVR-nummer, som er forskelligt fra et evt. CVR-nummer for enkeltmandsvirksomheden, jf. Erhvervsstyrelsens regler.

Udskiftning af bestyrere, driftsledere og lignende personer, der er ansat i virksomheden, er ikke ejerskifte.

27.3 Eksempler på ejerskifte

Eksempler på ejerskifte:

- En virksomhed, der er organiseret som I/S, skifter til fx ApS eller A/S.
- En enkeltmandsejet virksomhed ændres til fx I/S, A/S eller ApS.
- Et ApS ændres til fx et A/S.
- En virksomhed sælges til ny ejer uden ændring i selskabsform.
- En underafdeling af et selskab lægges sammen med hovedafdelingen eller en anden underafdeling, således at der ændres CVR-nr.

27.4 Ejerskifte i virksomhed under bagatelgrænsen

Ejerskifte i virksomheder under bagatelgrænsen, som derfor ikke er registreret i Fødevarestyrelsen, skal ikke anmeldes til Fødevarestyrelsen.

27.5 Overførsel af kontrolhistorik ved ejerskifte

En ny ejer af en fødevarer virksomhed kan anmode om at få videreført kontrolhistorikken fra den tidligere ejer. Det forudsætter, at den nye og tidligere ejer af virksomheden er enige om det, og at den nye ejer fortsætter virksomheden med uændrede aktiviteter.

Den nye og tidligere ejer skal indgå en skriftlig aftale om videreførelse af kontrolrapporterne. Denne skriftlige accept skal kunne vises til Fødevarestyrelsen ved første kontrolbesøg efter ejerskiftet. Den nye ejer skal anmode Fødevarestyrelsen om at få videreført kontrolrapporterne samtidig med, at ejerskiftet anmeldes til styrelsen.

Det er ikke muligt for fødevarer virksomheder, der har kontrolfrekvens ”efter behov” eller ”uden risikogruppe”, at videreføre kontrolhistorik fra den tidligere ejer.

Kontrolbekendtgørelsen, § 2, stk. 5

BILAG 1. OVERSIGT OVER REGLER FOR AUTORISATION OG REGISTRERING

National lovgivning i form af love, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger findes på Retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/>

EU-lovgivning i form af forordninger, direktiver og beslutninger findes på EUR-Lex:

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=da>

Kommissionens vejledninger til hygiejneforordningen og hygiejneforordningen for animalske fødevarer findes på hjemmesiden for Generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugere. Selve siden er på engelsk, men vejledningerne findes også på dansk:

https://ec.europa.eu/food/safety/biosafety/food_hygiene/legislation_en

En del af dokumenterne findes også på Fødevarestyrelsens hjemmeside:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Sider/forside.aspx>

EU-LOVGIVNING

Forordninger

Fødevareforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed (som ændret).

Hygiejneforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne (som ændret).

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (som ændret).

Kontrolforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgevingen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (som ændret).

Kontrolforordningen for animalske fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum (som ændret).

Forordningen om autorisation af spirevirksomheder

Kommissionens forordning (EU) nr. 210/2013 af 11. marts 2013 om autorisation af virksomheder, der producerer spirer, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004.

Foderhygiejneforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne (som ændret)

TSE-forordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii (som ændret).

Aflivningsforordningen

Rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (som ændret).

Biproduktforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002 (som ændret).

Gennemførelsesforordning til biproduktforordningen

Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011 af 25. februar 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om gennemførelse af Rådets direktiv 97/78/EF for så vidt angår visse prøver og genstande, der er fritaget for veterinærkontrol ved grænsen som omhandlet i samme direktiv (som ændret).

Forordning om fødevarekontaktmaterialer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1935/2004 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og om ophævelse af direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF (som ændret).

Markedsforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (som ændret)

Forordningen om fødevarer til særlige medicinske formål

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/128 af 25. september 2015 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 609/2013 for så vidt angår de særlige krav til sammensætningen af og oplysning om fødevarer til særlige medicinske formål

Mærkningsforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (som ændret)

Anprisningsforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer

Direktiver

Servicedirektivet

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked

Beslutninger

BSE-status beslutningen

Kommissionens beslutning 2007/453/EF af 29. juni 2007 om fastsættelse af BSE-status for medlemsstater eller tredjelande eller deres regioner i henhold til deres BSE-risiko (som ændret)

Vejledninger til forordninger

Kommissionens vejledning til hygiejneforordningen

Kommissionens vejledning af 18. juni 2012 i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne.

Kommissionens vejledning til hygiejneforordningen for animalske fødevarer

Kommissionens vejledning af 2014 i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 om fødevarehygiejne for animalske fødevarer.

Meddelelse fra Kommissionen

EU's retningslinjer for fødevaredonation (2017/C 361/06) – 25. oktober 2017.

NATIONALE FORSKRIFTER

Love

Fødevareloven

Lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 af lov om fødevarer.

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Forvaltningsloven

Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven.

Regionsloven

Lovbekendtgørelse nr. 1032 af 6. juli 2018 af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (regionsloven).

Bekendtgørelser

Autorisationsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1404 af 29. november 2018 om autorisation og registrering af fødevarevirksomheder m.v.

Forhåndsgodkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 536 af 1. juni 2016 om forhåndsgodkendelse af indretning af fødevarevirksomheder.

Bekendtgørelse om rekvireret vejledning

Bekendtgørelse nr. 538 af 1. juni 2016 om rekvireret vejledning inden for fødevarelovgivningen.

Muslingebekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1388 af 29. november 2018 om muslinger m.m.

Bekendtgørelse om handelsnormer for æg

Bekendtgørelse nr. 1136 af 29. august 2016 om handelsnormer for æg.

CHR-bekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1407 af 30. november 2018 om registrering af besætninger i CHR.

Hygiejnebekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1354 af 29. november 2017 om fødevarehygiejne.

Konsumægsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1422 af 30. november 2018 om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønsehold og opdræt hertil.

Kontrolbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 660 af 31. maj 2018 om fødevarekontrol og offentliggørelse af kontrolresultater.

Foderbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 935 af 27. juni 2018 om foder og fodervirksomheder.

Aflivningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 135 af 14. februar 2014 om slagtning og aflivning af dyr.

Veterinærkontrolbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1570 af 15. december 2016 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter.

Restriktionsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 101 af 29. januar 2019 om indførsel af fødevarer m.v. med særlige restriktioner og om straffebestemmelser for overtrædelse af diverse EU-retsakter.

Eksportbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 806 af 22. juni 2017 om eksport af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer.

Økologibekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1404 af 3. december 2015 om økologiske fødevarer og økologisk akvakultur m.v.

Bekendtgørelse om autorisation og drift af akvakulturbrug

Bekendtgørelse nr. 965 af 18. juli 2013 om autorisation og drift af akvakulturbrug samt om omsætning af akvatiske organismer og produkter deraf.

Bekendtgørelse om straffebestemmelser for overtrædelse af forordning om fødevarer til særlige medicinske formål

Bekendtgørelse nr. 38 af 11. januar 2019 om straffebestemmelser for overtrædelse af forordning om de særlige krav til sammensætningen af og oplysning om fødevarer til særlige medicinske formål.

Bekendtgørelse om fødevarer til særlige medicinske formål til spædbørn

Bekendtgørelse nr. 39 af 11. januar 2019 om fødevarer til særlige medicinske formål til spædbørn.

Bekendtgørelse om modermælkserstatning

Bekendtgørelse nr. 766 af 22. juni 2016 om modermælkserstatninger og tilskudsblandinger til spædbørn og småbørn.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmærke

Bekendtgørelse nr. 1220 af 23. oktober 2018 om frivillig dyrevelfærdsmærkningsordning.

Bekendtgørelse om fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer

Bekendtgørelse nr. 985 af 7. august 2013 om fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Digital Post.

Bekendtgørelse om fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post

Bekendtgørelse nr. 1553 af 18. december 2013 om fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v.

Bekendtgørelse om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser

Bekendtgørelse nr. 1614 af 18. december 2018 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser.

Vejledninger

Vejledning om privat indførsel af animalske fødevarer fra Grønland og Færøerne

Vejledning nr. 9461 af 30. september 2011 om indførsel af animalske fødevarer til privat brug fra Grønland og Færøerne til Danmark.

Forhåndsgodkendelsesvejledningen

Vejledning nr. 9686 af 30. juni 2016 om forhåndsgodkendelse af indretning af fødevarevirksomheder.

Hygiejnevejledningen

Vejledning nr. 9236 af 29. april 2014 om fødevarehygiejne.

SRM-vejledningen

Vejledning nr. 10081 af 9. november 2017 om håndtering af specificeret risikomateriale.

Mærkningsvejledningen

Vejledning nr. 9430 af 13. juni 2018 om mærkning af fødevarer

Vejledning om anvendelse af rå mælk og rå fløde i detailvirksomheder

Vejledning nr. 10577 af 23. september 2015 om anvendelse af rå mælk og rå fløde i detailvirksomheder.

Sporbarhedsvejledningen

Vejledning af marts 2017 om sporbarhed – fødevarer

(<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Sporbarhed-på-fødevarer.aspx>)

Tilbagetrækningsvejledningen

Vejledning af 13. oktober 2016 om tilbagetrækning og tilbagekaldelse af fødevarer, foder og fødevarekontaktmaterialer

(https://www.foedevarestyrelsen.dk/Kontrol/Fodevarevirksomheder/Sider/Tilbagetrækning_af_fødevarer.aspx)

BILAG 2. DEFINITIONER

Der er en række definitioner forskellige steder i fødevarerlovgivningen. På hygiejneområdet står de væsentligste definitioner i fødevarerforordningen og i de to hygiejneforordninger.

Fødevarerforordningen, artikel 2 og 3

Hygiejneforordningen, artikel 2

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 2, jf. bilag I, II og III

Herudover bruges en række ord og begreber, som ikke er nærmere defineret, og som derfor skal forstås i deres normale betydning.

Nogle af disse ord og begreber bruges ikke på en helt ensartet måde i de enkelte forordninger og mellem forordningerne og fødevarerloven.

I det følgende gengives de definitioner, som i øvrigt er brugt i denne vejledning, og en række andre relevante ord og begreber.

1/3-reglen

Se ”Levering af fødevarer fra detail til andre fødevarer virksomheder”.

Animalske fødevarer

Animalske fødevarer er kød, muslinger m.m., fisk, mælk og æg, og produkter fremstillet af disse råvarer.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag I

Hvis en virksomhed modtager forarbejdede animalske fødevarer og bruger disse i fødevarer, hvor der også indgår vegetabiliske produkter, betragtes disse fødevarer ikke som animalske fødevarer.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 2

Behandling – håndtering, som medfører ændring af fødevareren

Behandling beskriver en aktivitet, der medfører en ændring af fødevareren. Behandling omfatter tilberedning og forarbejdning, men også andre processer, fx køling, frysning eller optøning.

Forarbejdede og uforarbejdede produkter er defineret i hygiejneforordningen.

Hygiejneforordningen, artikel 2, stk. 1, litra n) og o)

Behandling medfører ikke nødvendigvis et forarbejdet produkt. Der kan stadig være tale om et uforarbejdet produkt. Behandling dækker ikke håndtering af fødevarer, hvor fødevaren ikke ændres, fx aftapning, indpakning, emballering og transport.

Eksempler på behandling er udskæring af brød, blanding af krydderier, bestråling, hakning, formaling af kaffebønner, presning af frugt til juice, opvarmning, indfrysning, nedkøling eller optøning.

BSE

Se ”TSE, BSE og SRM”.

Detailhandel

Ved detailhandel forstås håndtering eller forarbejdning af fødevarer og deres oplagring på det sted, hvor de sælges eller leveres til den endelige forbruger, herunder distributionsterminaler, cateringvirksomheder, virksomhedskantiner, institutionskøkkener, restauranter og andre tilsvarende madserviceordninger, forretninger, distributionscentre og engrosforretninger.

Fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 7

Der er nogle virksomhedstyper, som falder ind under begrebet detailhandel, selvom de leverer fødevarer til andre fødevareraktiviteter. Det drejer sig især om distributionsterminaler, distributionscentre og engrosforretninger. Institutionskøkkener og cateringvirksomheder leverer også i nogle tilfælde fødevarer til andre fødevareraktiviteter. Denne type virksomheder kaldes detail med engrosaktivitet.

Se ”Detail med engros”.

Detail med engros

Detail med engros omfatter de detailaktiviteter, der traditionelt er blevet betragtet som engrosaktiviteter, fordi de leverer til andre aktiviteter. Det drejer sig om ferskvareterminaler (distributionsterminaler, distributionscentre), engrossupermarkeder (engrosforretninger) og de cateringvirksomheder og institutionskøkkener, der leverer til andre detailfødevareraktiviteter, fx afdelingskøkkener. Endelig er kvindemælkscentraler med i denne gruppe.

Fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 7

Donation

Se ”Markedsføring, salg, levering eller donation”.

Endelig forbruger

Ved den endelige forbruger forstås en person, som ikke anvender varen som led i operationer eller aktiviteter i forbindelse med en fødevarevirksomhed.

Fødevareforordningen, artikel 3, nr. 18

Engrosvirksomhed

Udtrykket ”engrosvirksomheder” dækker de virksomheder, som ikke er dækket af definitionen af detailhandel eller detail med engrosvirksomhed, og som ikke er primærproducenter.

Erhvervsmæssig assistance til hjemmeslagtning (slagtebusser)

Ved hjemmeslagtning forstås primærproducenters slagtning og slagtemæssige behandling af egne dyr til forbrug i egen husholdning på ejendomme, hvor dyrehold er tilladt. Kødet må altså kun bruges i primærproducentens egen husholdning.

Fødevareloven, § 34, stk. 1

Autorisationsbekendtgørelsen, § 9

Ved ”erhvervsmæssig assistance” forstås assistance, der ydes af en virksomhed mod en eller anden form for betaling. Vennetjenester, hvor venner og bekendte hjælper hinanden med en hjemmeslagtning, er ikke erhvervsmæssig assistance.

En assistance, hvor der ikke medbringes slagteudstyr, vil heller ikke være omfattet.

Ved mobile anlæg og lignende forstås mobile slagteanlæg med medbragt udstyr, hvor hele slagtningen eller dele af slagtningen eller den slagtemæssige behandling kan foregå. En virksomhed, der kun medbringer dele af det nødvendige slagteudstyr, fx en slagterkniv, og hvor primærproducenten selv stiller de øvrige faciliteter til rådighed, er også et mobilt slagteanlæg. Det samme er tilfældet for virksomheder, der foretager plukning af hjemmeslagt fjerkræ med en mobil fjerkræplukkemaskine.

Ved slagtemæssig behandling forstås de arbejdsprocesser, som foretages i tilslutning til slagtningen, fx afhudning, plukning, afhåring og udtagning af organer.

Bemærk, at mobile slagterier, der foretager slagtning med henblik på markedsføring af kødet, skal autoriseres og i øvrigt overholde reglerne, som gælder for stationære slagterier.

Se også ”Hjemmeslagtning”.

FKM

Se ”Fødevarekontaktmaterialer”.

Forarbejdede produkter

Forarbejdede produkter er defineret som fødevarer, der fremkommer ved forarbejdning af uforarbejdede produkter. Disse produkter kan indeholde ingredienser, der er nødvendige for fremstillingen eller for at give produkterne særlige egenskaber.

Hygiejneforordningen, artikel 2, litra o)

Eksempler på forarbejdede produkter er kødprodukter, mejeriprodukter, ægprodukter og forarbejdede fiskevarer.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag I, punkt 7.1.-7.9.

Mejerimælk, konsummælk, valle, fløde, kondenseret eller fermenteret mælk, mælkekoncentrat m.v. er forarbejdede produkter (mejeriprodukter), også selvom de indgår som råvare eller ingrediens i en videre forarbejdning.

Forarbejdede produkter, der udelukkende eller i det væsentlige består af mælk eller mælkebestanddele, er mejeriprodukter. Fx er yoghurt med frugt og ost med krydderier mejeriprodukter, idet frugten og krydderierne er tilsat for at give produkterne særlige smagsmæssige egenskaber.

Forarbejdning

Forarbejdning af fødevarer er enhver behandling, der fører til en væsentlig ændring af det oprindelige produkt, bl.a. ved varmebehandling, røgning, saltning, modning, tørring, marinering, ekstraktion, ekstrudering, trykbehandling eller en kombination af disse processer. Forarbejdning fører til et forarbejdet produkt.

Hygiejneforordningen, artikel 2, stk. 1, litra m) og o)

Hvis varmebehandling, røgning, saltning, modning m.v. ikke resulterer i en væsentlig ændring af det oprindelige produkt, er resultatet ikke en forarbejdet fødevarer. Modnet oksekød (fx 14 dage i kølerum) er stadig fersk oksekød. Det er ikke blevet til et kødprodukt, da det ikke er forarbejdet.

Forbruger

Se ”Endelig forbruger”.

Franchise

Franchising er et system til markedsføring af fx fødevarer, som er baseret på et tæt og vedvarende samarbejde mellem franchisegiveren og individuelle franchisetagere. Franchisegiveren og franchisetagerne er indbyrdes juridisk og økonomisk adskilte og uafhængige, men franchisegiveren

overdrager til franchisetagerne retten og forpligtelsen til at drive virksomhed i henhold til franchisegiverens koncept.

Denne ret berettiger og forpligter den enkelte franchisetager til mod et direkte eller indirekte vederlag at anvende franchisegiverens forretningsnavn eller varemærke, knowhow, forretningsmetoder, teknologi, processer, opskrifter m.v. Franchisetagerne er understøttet af en forpligtelse for franchisegiveren til at yde vedvarende forretningsmæssig og teknisk bistand inden for rammerne af en skriftlig franchiseaftale.

Fødevarerkontaktmaterialer (FKM)

Fødevarerkontaktmaterialer (FKM) er materialer og genstande, der er bestemt til at komme i kontakt med fødevarer eller som med rimelighed kan antages at komme i kontakt med fødevarer eller at afgive deres bestanddele til fødevarer under normale eller forudsigelige anvendelsesforhold.

Det kan fx være indpakning som bolsjeposer eller kødbakker, maskiner til forarbejdning som hurtighakkere eller håndmixere, og bordplader. Handsker til fx at flytte madvarer og grøntsagsskuffer i køleskabe til uindpakkede madvarer er også omfattet.

Autorisationsbekendtgørelsen, § 25

Forordningen om fødevarerkontaktmaterialer

Fødevarer

Ved fødevarer forstås alle stoffer eller produkter som, uanset om de er uforarbejdede eller helt eller delvis forarbejdede, er bestemt til eller med rimelighed må antages at skulle indtages af mennesker. Lægemidler, kosmetik, tobak og tobaksvarer er ikke fødevarer.

Fødevarerforordningen, artikel 2

Fødevarer omfatter alle typer fødevarer, også fx drikkevarer, kosttilskud og tilsætningsstoffer.

Fødevarer omfatter vand fra det sted i processen, hvor vandet tilsættes fødevareren. Vand, der aftappes til salg, er også omfattet af definitionen fra aftapningen.

Når der er tale om produkter, der skal behandles yderligere, må man se på, om produktet senere skal indgå i en fødevarer. Som eksempler kan nævnes:

- Kartoffler, der både kan anvendes til direkte fortæring, viderebehandles til chips eller anvendes som læggekartofler.
- Korn, der kan anvendes til fremstilling af mel, til foder eller som såsæd.
- Melasse, der kan anvendes til både foder og fødevarer.

Skal råvarer eller halvfabrikata bruges til produktion af fødevarer, betragtes de som fødevarer helt fra det tidspunkt, hvor produktet høstes på marken eller dyret slagtes. Hvis de skal indgå i en produktion af andet end fødevarer, fx foder, er de ikke omfattet af fødevarebegrebet eller fødevarereglerne. Dette kan være særlig relevant for tilsætningsstoffer og olier, der både kan have en fødevare-mæssig og teknisk anvendelse.

Visse dyr betragtes som fødevarer før behandling og fortæring, fx muslinger, østers og hummere.

Udmalket modermælk betragtes som en fødevare. Kvindemælkscentraler på hospitaler er derfor fødevarevirksomheder.

Fødevarevirksomhed

Fødevarevirksomheder er ethvert offentlig eller privat foretagende, som med eller uden gevinst for øje udfører en hvilken som helst aktivitet, der indgår som et hvilket som helst led i produktionen, tilvirkningen eller distributionen af fødevarer. Hvis man donerer fødevarer, driver man altså også fødevarevirksomhed.

Primærproducenter, der opdrætter dyr til slagtning eller til mælke- eller ægproduktion, fiskere, jægere og folk, der samler svampe og andet i naturen, er altså fødevarevirksomheder.

Det samme gælder slagterier, mejerier, fiskevirksomheder, bryggerier, supermarkeder, kiosker, boder på markedspladser eller ved vejen.

Fødevareforordningen, artikel 3, nr. 2

Gårdbutik

Ved gårdbutik forstås en detailvirksomhed, der ligger på landet i tilknytning til en landejendom. Gårdbutik er således blot en dagligdagsbetegnelse for en butik, der ligger på landet i stedet for i byen. Der gælder de samme regler, uanset hvor en butik ligger.

Hjemmeslagtning og assistance til hjemmeslagtning

Ved hjemmeslagtning forstås primærproducentens slagtning og slagtemæssige behandling af egne dyr til forbrug i egen husholdning på ejendomme, hvor dyrehold er tilladt. Kødet må altså ikke markedsføres.

Fødevareloven, § 34

Se også ”Erhvervsmæssig assistance til hjemmeslagtning – fx slagtebusser”.

Ikke-letfordærlige fødevarer

Se ”Letfordærlige fødevarer”.

Import og importør

Se ”Indførsel”.

Indførsel

Indførsel er en samlebetegnelse for import af fødevarer fra tredjelande til Danmark og samhandel af fødevarer fra samhandelslande til Danmark.

Importør: En person eller virksomhed hjemmehørende i Danmark, som foranlediger indførsel af fødevarer.

Samhandel: Modtagelse af fødevarer fra et andet samhandelsland til en bestemmelsesvirksomhed i Danmark.

Samhandelsområdet / samhandelslande: Et EU-land, Norge, Island, Liechtenstein, Andorra og San Marino. Schweiz er samhandelsland for animalske fødevarer og for visse ikke-animalske fødevarer. Færøerne er samhandelsland for fiskevarer og levende muslinger m.m.

Tredjelande: lande uden for samhandelsområdet.

Veterinærkontrolbekendtgørelsen, § 2

Restriktionsbekendtgørelsen, § 2

Letfordærlige fødevarer

Ved letfordærlige fødevarer forstås i denne vejledning fødevarer, som ved opbevaring ved stuetemperatur i løbet af kort tid:

- vil udvikle afvigende udseende, lugt eller smag, eller
- kan danne grobund for fremvækst af sygdomsfremkaldende mikroorganismer til et niveau, der kan være sundhedsskadeligt.

Ved kort tid forstås nogle få timer.

Som eksempler på letfordærlige fødevarer kan nævnes fersk kød, fersk fjerkrækød, visse kødprodukter, hakket kød og kødfars, herunder rå medisterpølse, ferske fiskevarer og fiskefars, letkonserverede fiskeprodukter, fiskehalvkonserves, konsummælk og visse typer konsummælksprodukter, fødevarer indeholdende creme, flødeskum eller fromage samt grønne salater, bønnespirer, snittede eller kogte grøntsager.

Hygiejnebekendtgørelsen, bilag 3

Levering

Se ”Markedsføring, salg, levering eller donation”.

15. februar 2019

Side 163 af 177

J.nr. 2017-28-33-00141

Levering fra detail til andre fødevarevirksomheder

Detailvirksomheder må på visse betingelser levere fødevarer til andre fødevarevirksomheder uden at skulle skifte status til engrosvirksomhed.

For detailvirksomheder, der leverer direkte til endelige forbrugere, dvs. butikker, restauranter, kantiner o.l., er det en generel betingelse, at virksomheden fortsat har karakter af detailvirksomhed, selvom den også leverer fødevarer til andre fødevarevirksomheder. Denne betingelse gælder både for levering af animalske og ikke-animalske fødevarer.

Levering af ikke-animalske fødevarer

Detailvirksomheder må levere ikke-animalske fødevarer både til andre detailvirksomheder, inkl. virksomheder i gruppen detail med engros, og til engrosvirksomheder.

De generelle bestemmelser om sporbarhed gælder for leverancer til andre fødevarevirksomheder, men derudover er der ikke krav om særligt regnskab med leverancerne.

Levering af animalske fødevarer

For levering af animalske fødevarer er der en række yderligere betingelser.

Levering af animalske fødevarer kan ske efter to forskellige undtagelser: oplagingsreglen og 1/3-reglen.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, artikel 1, stk. 5, litra b Autorisationsbekendtgørelsen, § 17

Oplagingsreglen – levering fra detail til andre detailvirksomheder og engrosvirksomheder

En detailvirksomhed må levere animalske fødevarer, som er produceret i en engrosvirksomhed, til andre detailvirksomheder og engrosvirksomheder, når:

- detailvirksomheden udelukkende har foretaget oplagring eller transport, og
- de temperaturbestemmelser, som fremgår af hygiejneforordningen for animalske fødevarer, er overholdt under oplagring og transport.

De relevante temperaturbestemmelser fremgår af bilag 3.

Oplagring skal forstås meget bredt – det kan være i kølerum, i køledisk eller på en hylde i butikken.

De generelle bestemmelser om sporbarhed gælder for leverancer til andre fødevarevirksomheder, men derudover er der ikke krav om særligt regnskab med leverancerne.

1/3-reglen – levering fra detail til andre detailvirksomheder

En detailvirksomhed må levere animalske fødevarer til andre detailvirksomheder.

Værdien af animalske fødevarer, der leveres fra en detailvirksomhed til andre detailvirksomheder, må ikke overstige en tredjedel af den totale omsætning af animalske fødevarer. Deraf udtrykket 1/3-reglen.

Herudover er der en række betingelser vedr. mængden af animalske fødevarer, der leveres, og afstanden mellem leverandør og modtager.

De generelle bestemmelser om sporbarhed gælder for leverancer til andre detailvirksomheder. Derudover er der krav om særligt regnskab, så leverancerne kan dokumenteres.

Markedsføring, salg, levering eller donation

Ved markedsføring forstås besiddelse af fødevarer med henblik på salg, herunder udbydelse til salg eller anden overførsel, som finder sted mod eller uden vederlag, herunder selve salget og distributionen og selve den overførsel, der sker på andre måder.

Fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 8

Lovgivningen bruger også ord som salg og levering. Desuden anvendes ord som donation. Disse ord er ikke nærmere defineret, men bruges med deres sædvanlige betydning om selve det at afsætte varer mod eller uden betaling.

Mobile virksomheder, midlertidige lokaler, lokaler i privatbeboelse, salgsautomater

Der er en række lempelser for indretning og drift af fødevarer virksomhed i mobile virksomheder, midlertidige lokaler (som fx telte, markedsboder, mobile salgskøretøjer), lokaler, der fortrinsvis anvendes som privatbeboelse, men hvor der regelmæssigt tilberedes mad med henblik på markedsføring, samt salgsautomater.

Ved mobile fødevarer virksomheder forstås fx pølsevogne, fiskebiler, ostebiler og iscykler. En mobil virksomhed kan stå samme sted hver dag. Et mobilt slagteri (autoriseret slagteri) er ikke omfattet af de undtagelser, der i øvrigt gælder for mobile virksomheder. Slagterbusser, der er registreret til at bistå ved hjemmeslagtninger, er omfattet af undtagelserne.

Midlertidige lokaler er fx telte eller markedsboder, der anvendes som fødevarer virksomhed.

Lokaler, der fortrinsvis anvendes som privatbeboelse, men hvor der regelmæssigt tilberedes mad med henblik på markedsføring, er fx køkken i en privatbeboelse, der anvendes til fremstilling af fødevarer til markedsføring, samt fx et tilstødende lokale, der anvendes til oplagring af råvarer eller færdigvarer.

Salgsautomater kan anvendes både til fødevarer, der kræver køling, og fødevarer, der kan opbevares ved omgivelsestemperatur.

Hygiejneforordningen, bilag II, kapitel III

Muslinger m.m.

Ved muslinger m.m. forstås toskallede bløddyr, pighuder, sækdyr og havsnegle.

Muslinge bekendtgørelsen, § 2, stk. 2

Oplagringsreglen

Se ”Levering fra detail til andre fødevarer virksomheder”.

Primærproducent

Ved primærproducenter forstås landmænd, der opdrætter dyr til slagtning, mælkeproduktion eller ægproduktion, dyrker korn og andre afgrøder, fiskere, jægere og samlere af fx svampe i naturen.

Se også ”Primærproduktion” og ”Primærprodukter”.

Primærproduktion

Primærproduktion er produktion, opdræt eller dyrkning af primærprodukter, herunder høst, malkning og husdyrproduktion før slagtning. Begrebet omfatter også jagt og fiskeri samt indsamling af vilde produkter.

Primærproduktion omfatter også aktiviteter, som er forbundet med primærproduktion, fx transport, opbevaring og håndtering af primærprodukter på produktionsstedet, transport af levende dyr, og transport i forbindelse med levering af vegetabiliske produkter, fiskevarer og vildtlevende vildt fra produktionsstedet til en virksomhed. Det er en forudsætning, at primærprodukterne ikke er væsentligt ændret. Fx må gulerødder være rensset for jord og pakket i plastposer, men gulerødderne må ikke være skåret i skiver. Vildt må være afblødt, og storvildt må være brækket.

Fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 17

Hygiejneforordningen, artikel 2, stk. 1, litra b, og bilag I, del A, punkt 1

Se også ”Primærproducent” og ”Primærprodukter”.

Primærprodukter

Primærprodukter er produkter fra primærproduktionen, herunder jordbrugs- og husdyrbrugsprodukter, samt produkter fra jagt og fiskeri.

Hygiejneforordningen, artikel 2, stk. 1, litra b

Se også ”Primærproducent” og ”Primærproduktion”.

Vegetabilisk primærproduktion

15. februar 2019

J.nr. 2017-28-33-00141

Side 166 af 177

Dyrkning af vegetabiliske produkter som korn, frugter, grøntsager og urter, transport indenfor og opbevaring på produktionsstedet, pakning samt transport til en anden virksomhed, er primærproduktion.

Animalsk primærproduktion

Opdræt af dyr og aktiviteter forbundet med dette, samt transport af levende dyr til et slagteri eller til et andet produktionssted, er primærproduktion.

Dyr kan i denne sammenhæng være fx svin, kvæg, får, heste, høns, ænder, strudse, kaniner, hjortedyr og snegle.

Mælk og colostrum

Malkning og opbevaring af mælk og colostrum på produktionsstedet er primærproduktion.

Når rå mælk eller colostrum bliver indsamlet på produktionsstedet for at blive transporteret til en anden virksomhed, forlader det primærproduktionsleddet. Virksomheder, der indsamler rå mælk eller colostrum med henblik på opbevaring og markedsføring til videre forarbejdning, er altså ikke en del af primærproduktionsleddet.

Æg

Produktion, indsamling og opbevaring af æg på produktionsstedet og den transport af æg, der foregår indenfor produktionsstedets områder.

Transport til en anden virksomhed er ikke en del af primærproduktionen, ligesom pakning af æg enten på produktionsstedet eller på en anden virksomhed heller ikke er omfattet af primærproduktionen.

Fisk og levende muslinger m.m.

Fiskeri, håndtering af fisk og fiskevarer om bord samt transport til en anden virksomhed er primærproduktion. Det er dog en forudsætning, at håndteringen om bord ikke indebærer ændring af produkternes karakter.

Slagtning og rensning af fisk om bord i fiskefartøjet er del af primærproduktionen, men udskæring af fileter er ikke. Transport til en anden virksomhed kan være til en virksomhed i land eller et fryse- eller fabriksfartøj.

Produktion, opdræt og høst af fisk i akvakulturbrug og transport til en anden virksomhed er primærproduktion. Slagtning og rensning af fisk ved akvakulturbrug er ikke en del af primærproduktionen. Strygning af rogn i akvakultur betragtes som en aktivitet forbundet med primærproduktion.

Håndtering og opbevaring af fiskevarer om bord på fryse- og fabriksfartøjer betragtes ikke som primærproduktion.

Opdræt i akvakulturbrug og høst i naturen eller akvakulturbrug af muslinger m.m. samt transport af muslinger m.m. fra høststedet eller landingsstedet til et renseanlæg eller til et ekspeditionscenter er primærproduktion.

Omstrømning af muslinger m.m. betragtes som primærproduktion.

Honning

Biavl og aktiviteter som fx indsamling, slyngning og indpakning af honning på produktionsstedet, også selvom bistaderne er placeret langt fra biavlerens lokaler, er primærproduktion.

Hvis biavlere blander honning med en eller flere andre fødevarer, fx nødder, kanel eller chili, er der tale om fremstilling af en anden fødevarer end honning. Derfor er der ikke længere tale om primærproduktion, men om fødevarerens virksomhed i senere led end primærproduktion.

Aktiviteter udenfor biavlerens lokaliteter, fx indpakning af honning i en honningcentral, er ikke primærproduktion.

Jagt

Jagt og udtagning af organer på vildtlevende storvildt samt transport til en vildthåndteringsvirksomhed er primærproduktion.

Vildtlevende vildt forlader primærproduktionsleddet, når jægeren leverer vildtet til en vildthåndteringsvirksomhed eller en anden virksomhed. Det betyder, at en jagers indsamling og opbevaring af vildtlevende vildt inden den endelige transport til behandlingsvirksomheden eller en anden virksomhed bliver betragtet som led i primærproduktionen.

Vildtdepoter er ikke primærproduktion. Se også hygiejnevejledningens afsnit 49 om vildt og jægere.

Andre primærprodukter

Indsamling af vilde svampe, bær, tang, snegle og andre produkter fra naturen samt transport til en virksomhed er primærproduktion.

Eksempler på produkter, som ikke er primærprodukter:

Kød af husdyr, opdrættet vildt og vildtlevende vildt (vildt efter afhudning eller plukning eller efter opskæring) er ikke primærprodukter.

Saft presset af frugter, fx æbler, eller ost er ikke primærprodukter, selvom produktionen foregår på bedriften, hvor æblerne er dyrket, eller hvor mælken er malket fra dyrene.

Salg

Se ”Markedsføring, salg, levering eller donation”.

Samhandel, samhandelsland og samhandelsområdet

Se ”Indførsel”.

Serveringsklar mad

Serveringsklar mad betyder, at hvis maden normalt spises varm, er den varm ved leveringen, så den ikke behøver blive varmet yderligere før servering. Modtageren kan eventuelt vælge at lade maden køle af og senere varme den op igen.

Slakteri (slagtehus)

Ved slakteri forstås en virksomhed, der slagter og slagtemæssigt behandler dyr, hvis kød er bestemt til konsum. I daglig tale betegnes mindre slagterier ofte slagtehuse.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag I, nr. 1.16.

Slagterier kan slagte og slagtemæssigt behandle alle typer dyr, fx svin, kvæg, får, geder, heste, fjerkræ, kaniner og opdrættet vildt. Slagterier kan også slagtemæssigt behandle vildt, når de samtidig er autoriseret som vildthåndteringsvirksomhed.

Specialprodukter

Specialprodukter er forarbejdede animalske produkter, som er specielle for en producent eller gruppe af producenter, eller som er specielle for en egn. Det skal være forarbejdede animalske produkter, og det kan fx være pølser, som er krydret med en særlig krydderiblanding, fx slagterens egen blanding, eller fisk røget på en særlig måde, fx at fiskehandleren anvender en særlig træsort fra en bestemt lokalitet, eller det kan være en særlig egnsret. En egnsret kan være omfattet af betegnelsen garanterede traditionelle specialiteter, men behøver ikke være det.

Fersk kød, hakket kød, tilberedt kød, rå fiskevarer, rå mælk eller rå æg betragtes ikke som specialprodukter.

Produkter er ikke specialprodukter, blot fordi de er økologiske, omfattet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse eller af en beskyttet geografisk betegnelse.

Specificeret risikomateriale

Se ”TSE, BSE, SRM”.

Speditører

Ved speditører forstås virksomheder, som ikke har kontakt med fødevarer, men alene formidler kontakt mellem fødevarevirksomheder, der ønsker varer transporteret, og transportører. Speditører kan også udfylde, underskrive og aflevere dokumenter på vegne af en fødevarevirksomhed ved præsentation af fødevarer til fx grænsekontrol og toldmæssige opgaver. Formidling af kontakt om transport er ikke et led i distributionen af fødevarer. Speditører er ikke fødevarevirksomheder og skal ikke registreres.

Spiseklare fødevarer

Fødevarer, der fra producentens eller fabrikantens side er bestemt til konsum, uden at det er nødvendigt med yderligere tilberedning eller anden forarbejdning, som kan eliminere uønskede mikroorganismer eller reducere dem til et acceptabelt niveau.

SRM

Se ”TSE, BSE, SRM”.

Stalddørssalg

Stalddørssalg er, når primærproducenter, fx landmænd, frugt- og grøntavlere, fiskere, jægere og biavlere, sælger deres primærprodukter eller visse typer kød direkte til den endelige forbruger, dvs. en privatperson, der bruger fødevarerne i sin egen husholdning.

Man bruger også udtrykket ”stalddørssalg”, selvom salget sker fra en bod ved vejkanten, fra rælingen af en fiskerbåd osv.

Biavlere, jægere og opdrættere af fjerkræ og kaniner må sælge mindre mængder af honning og andre bi-produkter samt mindre mængder af kød af vildt, fjerkræ eller kaniner til detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger. Salget til detailvirksomheder er ikke stalddørssalg.

[Autorisationsbekendtgørelsen, kapitel 2](#)

[Hygiejnebekendtgørelsen, kapitel 2](#)

Frugt- og grøntavlere må sælge mindre mængder af forarbejdede produkter fremstillet ud fra deres egne primærprodukter, fx marmelade lavet af egne frugter eller bær, fra vejbod. Dette salg er ikke stalddørssalg, men fødevarevirksomhed under bagatelgrænsen.

Tredjelande

Se ”Indførsel”.

TSE, BSE og SRM

Transmissible Spongiforme Encephalopatii (TSE) er en gruppe af dødelige hjernesygdomme, hvor Bovin Spongiform Encephalopati (BSE), også kendt som kogalskab, og scrapie rammer kvæg henholdsvis får og geder.

Specificeret Risiko Materiale (SRM) er de dele af slagtekroppen, der kan indeholde smitstoffer, hvis dyret er smittet med TSE eller BSE.

I TSE-forordningen findes en definition af SRM for de enkelte dyrearter.

[TSE-forordningen](#)

Uforarbejdede produkter

Uforarbejdede produkter er defineret som fødevarer, der ikke er blevet forarbejdet, og omfatter produkter, der fx er blevet adskilt, rensset, kølet, frosset og optøet.

Hygiejneforordningen, artikel 2, litra n)

Det betyder, at rå mælk, der er blevet fx rensset, filtreret, kølet, frosset eller centrifugeret, betragtes som et uforarbejdet produkt.

Vildtdepoter

Et vildtdepot er et mellemlid mellem jæger og vildthåndteringsvirksomhed. Det er en virksomhed, som modtager nedlagt vildt direkte fra jægere med henblik på markedsføring til vildthåndteringsvirksomhed. Vildtdepotet kan også oplagre vildtet samt foretage eller forestå transporten af vildtet til en vildthåndteringsvirksomhed.

Vildthåndteringsvirksomhed

Ved en vildthåndteringsvirksomhed forstås en virksomhed, hvor nedlagt vildt og vildtkød behandles inden markedsføring af kødet.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag I, punkt 1.18.

BILAG 3. TEMPERATURBESTEMMELSER FOR OPLAGRING OG TRANSPORT AF ANIMALSKE FØDEVARER VED LEVERING FRA DETAILVIRKSOMHED TIL ANDRE FØDEVARER VIRKSOMHEDER (OPLAGRINGSREGLER)

Følgende betegnelser anvendes i tabellen:

- Temperatur i **fed** skrift: Produktets temperatur
- Temperatur i almindelig skrift: Opbevaringstemperatur (omgivelsestemperatur)
- -- betyder: Ingen specifik bestemmelse i fødevarerlovgivningen

	Temperaturkrav fastsat i hygiejneforordningen for animalske fødevarer	Nationale temperaturkrav fastsat i hygiejnebekendtgørelsen
	Maks. temperatur °C	Maks. temperatur °C
Produkt		
KØD		
Kød af svin, kvæg, får, geder, hest mv., opdrættede hjortedyr og vildsvin, vildtlevende storvildt (hjortedyr og vildsvin mv.)	7	--
Spiselige slagtebiprodukter, fx indmad fra svin, kvæg, får, geder, hest m.v., opdrættede hjortedyr og vildsvin, vildtlevende storvildt (hjortedyr og vildsvin mv.)	3	--
Kød af fjerkræ (høns, ænder, gæs, kalkuner, perlehøns mv.)	4	5
Kød af opdrættede kaniner, strudse m.v. og vildtlevende småvildt, fx harer og fuglevildt	4	--
Hakket kød	2	5
Tilberedt kød	4	5
ÆG		
Friske æg. Temperaturkrav gælder ikke ved primærproduktion eller transport på mindre end 8 timer	--	12
Industrielt fremstillede ægprodukter	4	5
MÆLK		
Konsummælk og konsummælksprodukter. Temperaturkravet gælder ikke UHT-behandlede eller steriliserede konsummælksprodukter.	--	5

FISK		
Hele ferske fisk (uindpakkede)	0-2	0-2
Andre ferske fiskevarer, vakuumpakket o.l., rensset, udskåret, fileteret, hakket fiskekød, fiskefars	0-2	0-2
Kogte fiskevarer af krebsdyr og muslinger m.m.	0-2	0-2
Letkonserverede fiskevarer i detailpakning, fx røgede, gravede eller varmebehandlede	--	5
Rejer i lage i engrospakning	--	5
Fiskehalvkonserves	--	10
ØVRIGE FØDEVARER		
Nedkølede, varmebehandlede, letfordærlige fødevarer	--	5
Fødevarer med creme, flødeskum eller fromage	--	5
Mayonnaise, salater og remoulade, pH > 4,5	--	10
Frølår	0-2	--
Grever. Temperaturkravet gælder ikke grever, som er afsmeltet ved en temperatur på over 70 °C, og som har et vandindhold på mindre end 10 %	7	--
FROSTVARER		
Hakket kød og tilberedt kød	-18	--
Fiskevarer	-18	-18
Flydende æg og frosne ægprodukter	--	-12
Grever. Temperaturkravet gælder ikke grever, som er afsmeltet ved en temperatur på over 70 °C, og som har et vandindhold på mindre end 10 %	-18	--

BILAG 4. SKABELON TIL DOKUMENTATION AF LEVERING AF ANIMALSKE FØDEVARER FRA DETAILVIRKSOMHED TIL DETAILVIRKSOMHED (1/3-REGLER)

Detailvirksomheder må levere begrænsede mængder af fødevarer til andre detailvirksomheder uden at miste deres status som detailvirksomhed. Den enkelte detailvirksomhed skal dokumentere omfanget af sine leverancer til andre detailvirksomheder. Denne skabelon beskriver de informationer, som dokumentation skal indeholde. Virksomheden kan vælge at anvende skabelonen eller udarbejde sit eget system.

Se afsnit:

21 1/3-reglen – detailvirksomheders levering af begrænsede mængder animalske fødevarer til andre detailvirksomheder – registrering

Autorisationsbekendtgørelsen, § 17

1	Leverandørvirksomhed (navn, adresse)				
2	Animalske fødevarer – specialprodukter leveret til detailvirksomheder i Danmark				
2.1	Modtagervirksomhed (navn, adresse, evt. fakturanr. og leveringsdato)	Fødevarer (navn eller beskrivelse)	Værdi af fødevarer iht. faktura (kr.)	Mængde af fødevarer iht. faktura (kg)	
2.2					
2.3					
2.4					
2.5					
2.6	Total værdi og mængde af animalske specialprodukter leveret til detailvirksomheder i Danmark				
2.7	Mængde af animalske specialprodukter leveret til detailvirksomheder i Danmark i gennemsnit pr. uge i regnskabsåret				
3	Forarbejdede animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder i egen og tilstødende region				
3.1	Modtagervirksomhed (navn, adresse, evt. fakturanr. og leveringsdato)	Modtager-virksomhed ligger i Region	Fødevarer (navn eller beskrivelse)	Værdi af fødevarer iht. faktura (kr.)	Mængde af fødevarer iht. faktura (kg)
3.2					
3.3					
3.4					
3.5					

3.6	Total værdi og mængde af forarbejdede animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder i egen og tilstødende region				
4	Animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder inden for 50 km grænsen				
4.1	Modtagervirksomhed (navn, adresse, evt. fakturanr. og leveringsdato)	Afstand til modtager-virksomhed (km)	Fødevarer (navn eller beskrivelse)	Værdi af fødevarer iht. faktura (kr.)	Mængde af fødevarer iht. faktura (kg)
4.2					
4.3					
4.4					
4.5					
4.6	Total værdi og mængde af animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder inden for 50 km grænsen				
5	Animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder (2+3+4)				
5.1	Total værdi og mængde af animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder i regnskabsåret (2.6+3.6+4.6)				
5.2	Total værdi af animalske fødevarer i regnskabsåret				X
5.3	Forholdet ”værdi af animalske fødevarer leveret til andre detailvirksomheder / total værdi af animalske fødevarer i regnskabsåret” (5.1 / 5.2)				
5.4	Mængde af animalske fødevarer leveret til detailvirksomheder i gennemsnit pr. uge i regnskabsåret				

Skabelonen er opdelt i 6 afsnit:

- I afsnit 1 kan virksomheden skrive sit navn og sin adresse.
- Afsnittene 2-5 er beregnet til, at virksomheden opgør værdien og mængden af sine leverancer af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder. Mængden af leverancer til andre detailvirksomheder må højst udgøre 1.500 kg. Virksomheden kan desuden angive værdien af den totale omsætning af animalske fødevarer og udregne forholdet mellem værdien af leverancer til andre detailvirksomheder og den totale omsætning af animalske fødevarer. Dette forhold må højst udgøre 1/3.

I afsnittene 2-4 er der i hvert afsnit afsat plads til fire leverancer. Virksomheden kan øge antallet af rækker, så der bliver plads til det faktiske antal af leverancer inden for hvert afsnit.

I afsnit 2 kan virksomheden opgøre værdien og mængden af leverancer af specialprodukter til andre detailvirksomheder i Danmark. I afsnit 3 kan virksomheden opgøre værdien og mængden af leverancer af forarbejdede animalske fødevarer til andre detailvirksomheder i egen og tilstødende region. I afsnit 4 kan virksomheden opgøre værdien og mængden af leverancer af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder inden for 50 km grænsen. Endelig kan virksomheden i afsnit 5 opgøre den samlede værdi og mængde af leverancer af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder.

I afsnittene 2-4 er det væsentligt, at virksomheden på forhånd gør sig klart, hvordan den vil fordele specialprodukter, andre forarbejdede produkter og ikke-forarbejdede animalske fødevarer. For i størst muligt omfang at benytte muligheden for at levere specialprodukter uden for 50 km grænsen samt egen og tilstødende region, kan det være en fordel for virksomheden kun at registrere de specialprodukter, som leveres længere væk i afsnit 2 – specialprodukter er jo animalske fødevarer og forarbejdede animalske fødevarer og må derfor gerne registreres i afsnittene 3 og 4, når leverancen ligger inden for de grænser.

Forarbejdning

Forarbejdning af fødevarer er enhver behandling, der fører til en væsentlig ændring af det oprindelige produkt, bl.a. ved varmebehandling, røgning, saltning, modning, tørring, marinering, ekstraktion, ekstrudering eller en kombination af disse processer. Forarbejdning fører til et forarbejdet produkt.

Hvis varmebehandling, røgning, saltning, modning m.v. ikke resulterer i en væsentlig ændring af det oprindelige produkt, er resultatet ikke en forarbejdet fødevare. Modnet oksekød (fx 14 dage i kølerum) er stadig fersk oksekød. Det er ikke blevet til et kødprodukt, da det ikke er forarbejdet.

Fersk kød, hakket kød, maskinsepareret kød, tilberedt kød (fx rå medisterpølse, rå leverpostej, krydret kød), ferske fiskevarer, tilberedte fiskevarer, rå mælk eller rå æg er ikke forarbejdede animalske produkter.

Specialprodukter

Specialprodukter er forarbejdede animalske produkter, som er specielle for en producent eller gruppe af producenter, eller som er specielle for en egn. Det skal være forarbejdede animalske produkter, og det kan fx være pølser, som er krydret med en særlig krydderiblanding, fx slagterens egen blanding, eller fisk røget på en særlig måde, fx at fiskehandleren anvender en særlig træsort fra en bestemt lokalitet, eller det kan være en særlig egnstret. En egnstret kan være omfattet af betegnelsen garanterede traditionelle specialiteter, men behøver ikke være det.

Fersk kød, hakket kød, tilberedt kød, rå fiskevarer, rå mælk eller rå æg betragtes ikke som specialprodukter.

Produkter er ikke specialprodukter, blot fordi de er økologiske, omfattet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse eller af en beskyttet geografisk betegnelse.